

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

LŐVIZETÉS ÁRA: EGÉSZ ÉVRÉ 26,-, HÉLVÉRE 14,-, NEGYEDÉVRÉ 7,-, EGY-
ÓRA 2-40,-, HOYAS SZÁM ÁRA HÉTÉKŰZMÁP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILL. KÖL-
TŐLÉRE 6 KÉTSZERESÉ - MEGJELENÉS KÉTFŐ KIVÉTELELVÉL MINDEN HÉT-
HÉTADJA A BEGÉDŐS ÉS GÁNDOS URODALMÓ ÉS NYOMDÁJ RÉSZVÉNTÁRSÁGÁ

ELŐZŐ SZERKESZTŐ:
BARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 51. SZÁM. TELEFONSZÁM
18-20. ÉJÉLE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ:
GIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ:
GIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHÉNYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 23-32.

Egy nemzet feltámadása

Irta: Thury Levente

A keresztyénség legmeghatóbb ünnepe bizonyára karácsony, a szeretet földreszállásának megünneplése. A legelszomorítóbb, magunkba szállásra leginkább készítő: a nagypéntek. A legmegnyugtatóbb: pünköst, a Szentlélek kitöltetésének ünnepe, bizonyítva, hogy Isten végtelen jósága kifogyhatatlan, mindig fölöttünk lebegő, sorsunk jó helyen van az Ő kezében, aki csodálatos utakon jön el megmentésünkre hozzánk. De az, amely az emberi elmét leginkább vonzza, a legemberibb, az örökkévaló problémát idézve élénk: a husvét. A feltámadás ünnepe. Amióta gondolkozik az ember s elindult óriási utján a világ nagy rejtélyeinek megfejtése felé, nem volt a földnek olyan nagy szelleme, akit ne vonzott volna ez a kérdés s ne kötött volna magához állandóan. Volt, aki nem tudott belenyugodni abba, hogy nyomtalanul tűnünk el valamennyien a világ, az élet szinpadáról a kietlen, ismeretlen semmibe, volt, aki éppen ebben talált megnyugvást. De foglalkoznia kellett az élet és halál nagy kérdéseivel mindenkinek s talán nem túlzás, ha azt mondjuk: az emberi kultúra egész, nagy épületét ez a vágy, a feltámadás, a folytatódás emelte, ez a kérdés, az élet és halál kérdése építette ki a mai világot, ez a kérdés, amely felé összefutott minden: lehet-e, hogy elmúljunk, mint a mező füve s nyom ne maradjon utánunk, vagy annak a valaminek, ami nemcsak a szövevényes izomrostok mozgásából áll: az emberi életnek folytatása, megújulása lehet-e, lesz-e itt a földön, vagy az ismeretlen világ egy másik dimenziójában? Erre a kérdésre ad feleletet a husvét ünnepe s nem lett volna az a keresztyén vallás ami, ha nem adott volna feleletet, nem adta volna ezt a feleletet. Foglalkozva az örök kérdéssel, végigfuttatva elménket a Feltámadás csodás történetén, nekiünk, magyaroknak természetesen vált át gondolatunk a kérdésnek arra a másik sinére, hogy hát a nemzetek életében, ahol számtalan esetet tudunk a halálra, lehetséges-e vajjon a feltámadás csodája? Számtalan példa igazolja, hogy meg tud halni egy nemzet, ha nem is azon a magasztosan pathetikus módon, amint a költő

elképzelte, — de tud-e feltámadni? A vallás magyarázza Jézus, a Názáreti, a Zsidók Királya, feltámadását. Mi magyarázza meg egy nemzet feltámadását, ha az lehetséges? Mi az az erő, amely egy nemzetet akként konzervál, hogy sírba téve is ellen tud állani az enyészet erőinek s megtartja életmedveit a feltámadás napjára, amikor aztán egyszerre, mint óriási, eleven erő, nemzet voltának tudata legördíti sírjáról a záró, nagy követ?

Népek s nemzetek ítélőbirája, a politikai vátesz, turini magányában mintegy az elmúlt kor történelmének szárnyacsapásain emberfeletti méretekre megnövesztett hős, Kossuth Lajos volt az, aki éppen ebből a szempontból vizsgálta a nemzetek életét. Maga is tanuja volt nem egy nemzet feltámadásának, ő szülte újra, adta vissza a magyar népek a nemzet öntudatát s közelről nézte azt a dicső színjátékot, amely az olasz nemzet feltámadása volt. Erőből a feltámadásról írja:

„Ilyen ok, ilyen okozat; így szól az örök törvény, mellyel a mindenség megfoghatatlan vég-oka, se quoque lege tenens (magát is törvényhez kötve) nemcsak az anyagi természet tüeményeit, hanem az erkölcsi világ rendjét is szabályozta. Ez örök törvényre a nemzetek életében a történelem tanulmányozása vet világot.

Az emberi dolgok természeté hozza magával, hogy a történelem folyama kikiszökdel medrének partjából. Ellentétes lökések nyomása szerint hömpölyögnek habjai; dagály és apály váltják fel egymást és e változás sok szenvedéssel jár, ugy egyenlőleg, mint nemzeti-
leg. De mintha egy megingatlanul szilárd kéz volna kinyújtva a birkozó elemek, a chaotikus anyag és a szertehúzó munkások felett, a nagy nemzeti problémák történelmi kényszerűségi ereje egy végeredmény kerékvágásába tereli a legellentétebb szándékokat. A vakbuzgó reakció és a felcsigázott türelmetlenség; az önző nagyravágás és az önzetlen hazafiság; az elbizakodott hatalom nyomása és a szabadságszeretet ellentétlálása, a számitgató hideg értelem és a nem számitó, meleg érzelem; ész és szív, erény és bün, siker és bukás, végeredményben mind körehrhatnak az oly eszme diadalához, amely a történelem logikájának szülöttje: feltéve, hogy a nemzet, melynek számára történelme egy nagy célt jelölt ki, azt ugy, miként az éhes Ézsau egy tál lencsécért örökségét, az opportunismus sugallatára hallgatva, el nem alkussza, már akár azért, mert megfogytokozva a történelmi jog által szentesített ereje iránti bizalom-

ban, hátat fordít multjának, melyet jövője termékeny csirájának kellene tekintenie; akár azért, mert bele okoskodik magát a képzeletbe, hogy oly uton is eljuthat az eszme megvalósíthatásához, melyen az elvi ellentét s a tényállás logikája miatt eljutnia lehetetlen; akár pedig azért, mert ugy van vele, mint az a bizonyos valaki, akiről azt mondja az angol példabeszéd, hogy a holdvilágot sajtzeletnek nézte, amelynek szemlélésével jól lehet lakni. Mindegy, amely nemzetnek nincs történelmi étvágya, annak számára a történelem logikája nem főz ebédet.

Hanem a történelem folyamának azon természete, melyre e néhány vonással reá mutattam, az önértékből ki nem vetkőzött nemzetnél feléleszti a történelem logikájának étvágyát; s a tömegek-nél, melyeknek egészséges ösztönöt, sokaságuknál fogva, nem rothtatja meg állandóan a politikai corruptió, megedzi a határozottságot az akadályokkal szembeállani. Így terem a néptömegek egészséges ösztöneiben az az inpersonalis, s minthogy ilyen, hát legyőzhetlen, hatalom, melyet közvéleménynek nevezünk.

Azonban megtörténik, hogy (amint említém) apály fordul elő a történelem folyamának hömpölygésében; megfogytokozik az önbizalom, mely a nemzetek legnagyobb ereje és legfőbb erénye és e megfogytokozás megrendíti a hitet a nemzeti akarat állhatatosságának hatalmában; nagy szerencsétlenség ez, de az emberi gyarlóság következtése. Én nem is ismerem nemzetet, melynek történelme mindig ment maradt volna az önbizalomban megfogytokozás csapásától. Nagy szükségük van ilyenkor az idegedző példák bátorító tanulságára, hogy ez erkölcsi betegségből kigyógyuljanak. Ezeknek hatályos gyógyszerül szolgálnak a bátorító példák tanulságai, azoknak pedig óvszerűl, akiken a betegség még erőt nem vet.

Olaszország ujászületésének történelme kitünőleg bátorító példát nyújt minden nemzetnek, mely a balviszonyok nyomása alatt a jog ereje s a szilárd nemzeti akarat hatalma iránti bizalomban megfogytokozik.

A turini bölcs szemei előtt zajlott le az olasz feltámadás grandiózus, felemelő színjátéka, de ő, aki nemzetének valamennyi nagy alakja között talán legvilágosabban látta a sors, a történelem folyamának áramait, irányát, hatalmát s azoknak az erőknél hatásait, amelyek ezt a folyamatot mentében irányíthatják, kormányozzák, nemcsak a szeme előtt lefolyt eseményeket ítélte meg, tette mérlegre, hanem ki tudta számitani azt is, hogy hova ér egy áramlat, amelynek ismerte erejét s céljait. Irataiban a lengyel nemzet sorsáról ír is, azéről a lengyel nemzetéről,

amely akkor, 1860—70 között a legborzalmasabb elnyomatást szenvedte, városokként és falvanként koncoltatva fel, de mindig hű maradvá nemzeti öntudatához, meg nem adva magát kényre-kegyre soha. Ezt írja a lengyel nemzet eljövendő, diadalmas feltámadásáról:

„Jövendőt mondok, mert én nem hiszem, hogy a lengyel kérdést az idők nyomása eltemetheti. Nemzetet, mely annyi időn át, annyi balszerencse közt, ugy fenn tudta tartani a haza kultusát, nemzetet, mely ugy ellen tudott állani, ugy a rettegéseknek, mint a csábításoknak, nemzetet, mely annyiszor megmutatta, hogy mennyire kész vértanúsággal is tiltakozni jogai elavulásának feltevése ellen, nemzetet, mely annyiszor bebizonyította, hogy őt, ha felkoncolják is, nem bírják megölni: egy ily nemzet sem az életre hivatott nemzetek lajstromából erőszakkal kitörölni, sem történelmi egyéniségéből kivetkőztetni nem lehet. A lengyel nemzet „resurget”. Hömpölyög az idők árja jó és gonosz felett egyaránt; a történelem logikájának óralapján a percek emberöltők által, lehet, századok által jeleztenek, de jeleztenek s az óra ütni fog, mely a lengyel nemzetnek a diadalmas feltámadás igazságát kiszolgáltatja.”

Van tehát, van feltámadás a nemzetek sorában is, szóról-szóra beigazolódott az a jóslás, amely ott született a turini remetelakban, csak hogy e feltámadás ígéréte a nemzetek közül nem mindegyiknek szól. A vallás tanítása szerint minden ember feltámad, hogy odaállhasson Isten ítélőszéke elé. A nemzetek itélet-napja másféle: a feltámadás csak annak a számára jó el, amelyik arra érdemes.

Szálljunk magunkba, magyarok, husvét szent ünnepén s vizsgáljuk meg önmagunkat, a mi nemzetünket, megérdemli-e azt a feltámadást, amely bizonyos e nemzet számára, ha érdemes arra! Lehet-e, szabad-e mindenkinek ugy munkálnia a magyar feltámadást, mint helyesnek véli, a nyilvánosság napvilágában? Kossuth Lajos szavait idézzük:

„Oly nagy problémánknál, mint aminő egy nemzetnek ujászületése, a nagy elmék mécsvilágát a nyilvánosság napvilágának kell felváltani; az eszmenek a titkos társaságok, a conspiratiók rejtekéből Isten szabad ege alá kell kivezetetnie, hogy a hon- és szabadságszeretet aspiratiói nemzeti akaratát izmosodhassanak, melyet a conjuncturák kedvezése diadalmas tette érlel.”

Megvan-e nálunk a szabadságnak az az áldott levegője, amelyben a nagy

nemzeti akaratban teljes összeforrottság megszülethetik? Becsüljük-e magunkat annyira mi, akik ismét egy ország alkotói, összetartó gerince kívánunk lenni, hogy erre méltók, érettek legyünk? Cavour, az olasz egység megteremtője ezt írta a maga nemzetének 1856-ban: „Ha az olaszok éretteknek mutatandják magukat az olasz egységre, hiszem, hogy az alkalom nem fog sokáig magára várni.” Kossuth Lajos is feljegyzte e szavakat, azt írva rólkük:

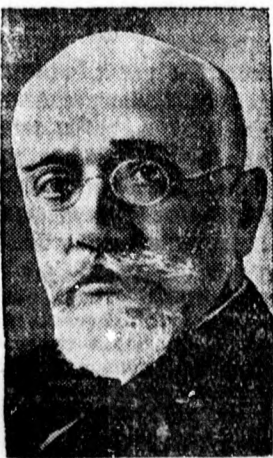
„E szavakban, amelyeket minden jogcsorbított nemzetnek eszében kellene tartania, azon nagy tanulság rejlik, hogy a történelem logikája által indikált nemzeti vágyak megvalósítására még alkalom is csak oly nemzet számára nyílik, mely arra éretteknek mutatkozik; az érettség jele pedig a jogos aspirációkhoz való ragaszkodás.”

Keresve keres az ember a nagy bölcs írásaiban olyan jóslatot, amely a magyar nemzet mostani, nagy szerencsétlenségében a jövőre utmutató lehetne, hiszen a jelen s főképpen a közelmúlt bizonyára nem olyan, hogy megítélhetnők magunknak a feltámadás jogosságát, szerencsétlen, csüggeteg, energiátlan nemzedék, aki gyámság alatt tartottuk magunkat egy évtizeden át s hagytuk, hogy egy egységesen érdekelt társaság tapsoljon miniszterelnöki kijelentéseknek, melyek politikai életre éretlennek nyilvánították azt a magyar népet, amelynek most sokkal nagyobb valamire, nemzeti feltámadásra kellene érettek lennie. A lelkesítő példák után mi lehetne, ami gerincet ad ennek a nemzedéknek s hitet a jövőben, amely segít a jelenben megvetni lábát?

És van ilyen is az Iratok előszavában:

„Nemzetem nem halhat meg a szenvedések alatt, melyek reá merettek. A magyar kérdésnek történelmi alapja is van, jogi alapja is van, földleirati, népességi, politikai, számtani alapja is van; s e kérdés Európa szabadságának, Európa hatalmi sulyegyenének érdekeivel kapcsolatos. Ily kérdések bele kiáltanak a világtörténelem logikájába. E kiáltást ideig-óráig az erőszak elfojthatja, de a kérdést ki nem törülheti az események számlakönyvéből, hova azt a történelem beírta. E kérdés helyet fog magának követelni Európa függő kérdései között mindaddig, míg vagy jog és igazság szerint meg nem oldatik, vagy a nemzet róla maga le nem mond.”

„... Ha a hármashegy országunk címerében mártírok vérebe áztatott golyótá vá lett is 49-ben, mint volt már többször azelőtt, a kereszt, mely e golyótán emelkedik, most sem sír fejjája, hanem a feltámadás jelvénye.”

Venizelos, görög miniszterelnök, akinek lemondását várják.

A jó bevásárlás

**Paplanaink
Matrácaink**

saját készítmények.
Kívül — belül megbízható
tartósságra készülnek

1831—1932.

**KARDOS
LÁSZLÓ**

pénzének csupán felváltása.

Mire gondolnak az emberek a halálos veszedelem pillanatában?

Nyilatkozik: az urvezető, a soffőr és a frontharcos.

Olvastam egy regényt, melynek egyik fejezete arról szól, hogy a regény hőse szakadéka zuhan és zuhanása közben felvillan agyában a képek sorozata, melyeken végigvonul egész élete története. Szerintem a regényíró, akinek agyában ez az ötlet kivirágzott, lehetetlenséget irt. Halálos veszedelem döböntő pillanatait nem élte soha az át, aki ilyet ír: „a végveszély percében elvonult agyában a múlt”...

Mire gondolnak, mit éreznek az emberek a halálos veszély pillanatában? Érdemes ezzel a kérdéssel foglalkozni, érdemes már csak azért is, hogy a frázisok ürességére, sok feltevés téves voltára rávilágítsunk. Mondják és írják, hogy a halálos veszedelem pillanatában első gondolata volt a családja, karrierje, hazája, ideálja.

E közkeletű frázisokat nem hiszem el és azok valótlanágát bizonyítani kívánom. Felkerestem nagyon sok embert, akik már átéltek a halálos veszedelem pillanatát, kikérdeztem őket, hogy vallomásaikból megállapíthassam, milyen lelki folyamat játszódik le az emberben, ha hirtelen a halál küszöbe elé kerül. A vallomások közül többet itt közlök, úgy, ahogy azt nekem elmond-

AZ URVEZETŐ BESZÉL.

Wolff Ferenc debreceni földbírtokos, az ismert urvezető mondja:

— Többször éltem már át a halálos veszély pillanatát, legizgalmasabb volt egy zuhanásom a tokaji országon. Nehéz turakocsimmal indultam a mádi borpincékhez, bort vásárolt tőlem Németh Nándor, az Angol Királynő tulajdonosa, aki ott ült a kocsiiban dr. vitéz Kiss Józseffel, a TTAC titkárával. Szabad országúton száguldtam a gép, melynek kormányát tartottam. A rohanó gép elé a mélyen fekvő szántóföldről hirtelen felkanyarodott egy háromlovas parasztszeker és keresztbe fordult az uton. A kocsi nem figyelt az autóra és előttem nem volt más út, csak belerohanni a szekérbe, vagy az árokba kormányozni a gépet. A kevésbé veszélyest választottam és a nehéz autó recsegge vágódott oldalfordulva a sáros árokba s zuhanása

közben erősen surolt egy távirópóznát, mely, ha öt centiméterrel közelebb áll — nincs menekvés.

— Mire gondolt a veszély pillanatában?

— Minden testi és lelki erőmmel menteni, ami még menthető. Minden figyelem a gépre, a kormányra, hogy meneküljünk, ha lehetséges.

— Nem merültek fel más gondolatok, érzelmi momentumok?

— Semmi, nem volt más az agyamban, csak menekülni a veszély elől, ahogy lehet. A veszély elmúlt, kimáztunk a felborult kocsiból és akkor nem mondom, hogy nem fordult meg agyamban sok más gondolat, de akkor már ráérttem elmélkedni, hogy mi is lett volna, ha...

ROHAM A FRONTON.

Horváth Imre munkás, aki néhány véres szuronyrohambot élt át heves puskatűzben Szerbiában, kérdésemre a következőket mondja el:

— A szerbeknél történt, hogy heves puskatűzben vezényeltek rohamra. Lyukas gombot sem ért ott az ember élete, olyan bizonytalan volt. Ott volt veszély, hullt az ember, mint zápor a földre.

— Félt?

— Bizony félttem én, nem csekély esemény az olyan!

— Mire gondolt, ahogy a halálveszélyt érezte?

— Nem ér rá az ember olyankor gondolkodni! Csak egy érzése volt az embernek: rohanni, ahogy tud, hogy minél hamarabb túl legyen a veszedelmen. Nagy volt az izgalmam és én csak akkor gondolkodtam, mikor egy aránylag védett gránátölcsérbe vágódtam. Akkor gondoltam csak arra, hogy mi lesz az asszonyból, ha itt pusztulnék?

A SOFFŐR.

Kamanczi György debreceni soffőr, aki saját autójával fuvarozik, elmondja, hogy igen sokszor került már veszélyes helyzetekbe a mások könnyelműsége miatt.

— Mire gondolt a veszély pillanatában?

A Debreceni Független Ujságot

példányonként vásárló
**25 szelvény és
1 pengő**

Debreceni Független Ujság
KOLCSONKÖNYVTARAT

70

szelvény

— Gondolni? Nem lehet olyankor gondolkodni, akkor csak cselekedni kell, mert ha gondolkodik, hogy mi hogy lesz, kész a katasztrófa! Én a nagy veszélyben ösztönszerűleg dolgozom, feszült idegekkel, hogy elhárítsam a bajt, csak ez történik, nem gondolok én olyankor se családra, se másra.

**A DETEKTIV, AKI
LELŐTT A BANDITA.**

Földi Imre detektívcsoporthoz vezető, aki a hírhedt bandita, Rác Kálmán elfogására ment ki egyik társával a határban elterülő tanyára, a halálos veszély pillanatáról ezeket mondja:

— A sötét padláson kerestük a megbújt betörőt, aki egyszerre csak tüzelni kezdett ránk a kémény mögül. Társamat agyonlőtte, én életveszélyesen sérültem. Félelmetes volt a helyzet, igen nagy a veszély érzete, amikor egymásután dörentek felénk a lövések. Ahogy testembe kaptam a golyót és előtört a vér, csak arra gondoltam, hogy meghalok, mindennek vége már! Nem tudtam én másra gondolni, csak a bajra, melybe kerültem.

Ezeket mondták el nekem lényegében azok is, akiknek vallomását már nem közlöm, nehogy ismétlésekbe essék. A legkülönbözőbb képzettségű embereket kérdeztem meg, de egy sem akadt, aki a halálos veszedelem pillanatának fizikai izgalmán kívül, a szinte ösztönös védekezés, menekülést elősegítő cselekvéseken kívül másra is gondolt volna. A veszélybe került embert annyira igénybeveszi, annyira megfeszíti minden idegszálát a döbbenet, a menekülés ösztöne, hogy semmi másra gondolni nem képes.

Az a bizonyos halálfélelem verejtéke is csak akkor ül ki az emberek homlokára, mikor túl vannak már a veszélyen s elgondolják: mi is történhetett volna? Azok tehát, akik átéltek a halálos veszedelem pillanatát — én is átéltem már néhányszor — nem fogadhatják el valószínűnek a következő banális szavakat: „A végveszély percében elvonult agyában a múlt...”

Bencze Mihály.

**Budapestről ajánlanak föl
hullát a debreceni próba-
égetésre**

Tudvalevően ellenőrizhetetlen forrásból az a hír került forgalomba, hogy a debreceni krematórium átvétele nehézségekre ütközik, mert a próbaégetéshez szükséges hullát sem a klinika, sem a közkörház nem akar adni. Ezt a hírt megtudta Margittay Zoltán, a kremálás egyik magyarországi vezérémbere s azonnal levelet írt Debrecenbe, hogy ó hajlandó a szükséges hullát megszerezni és Debrecenbe szállítani és csupán a szállítással járó költségek megtérítését kéri. A polgármester most értesíti Margittayt, hogy erre nem lesz szükség, mert a próbahamvasztáshoz szükséges hulla itt is rendelkezésre fog állni. Margittay Zoltán egyébként husvét után Debrecenbe jön, itt a Déli-muzeumban előadást fog tartani a halotthanvasztásról és a polgármesterrel is tárgyalni fog a debreceni krematórium ügyében.

**A LEGJOBB HIRDETÉSI OR-
GANUM A DEBRECENI FÜG-
GETLEN UJSÁG.**

Urak figyelmebe!

Igen olcsó vétel folytán készítek öltönyöket:

Tiszta gyapjú szövethől P 120
Valódi angol szövethől P 165-től
Facon ár: Szalon kézimunka P 50

Moskovits, uriszabó

PIAC UCCA 41.

viási vasztiék! Ezer elismerés!

A debreceni hőforrás vize

Margit-fürdőben

teljesen tisztán, idegen víz
hozzáadása nélkül

orvosi felügyelet alatt 38—40 C° fokra lehűtött állapotban, állandóan frissen és tisztán áll a közönség rendelkezésére.

**A hőforrás vize úgy külön a nők,
mint külön a férfiak által egész nap
csak a Margit-fürdőben használható.**

Fürdőjegy ára a Margit-fürdő pénztáránál . . . . . P 1.—

Villamoson oda- és visszautazásra érvényes P 1-20
fürdőjegy (minden villamoskiszárazónál váltható)

Vételi előjegyzésre

kettő, vagy négyosztós komfortos lakásokat (viz, gáz, villannyal) Egyetemmel szemben olcsón és előnyös feltételek mellett építik. Minden más felépítést, alakítást jutányosan vállal: **Sárkány** kőművesmester, Toldi u. 12.

40 éves nyomdász-jubileum

Varga Endrét, a Magyar Nemzeti Könyvnyomda és Lapkiadóvállalat rt. 12. éven át volt művezetőjét, abból az alkalomból, hogy a vállalatot való kilépésével egyidejűleg most töltötte be a nyomdaipari pályán való működésének negyvenedik esztendőjét, a nyomdávállalat személyzete szeretettel és tisztelettel kifejezésül egy szerényebb összejövétel keretében ünnepségekben óhajta részesíteni.

A jubileumi est Németh Lajos Csapó ucca 8. szám alatti vendéglőjében vasárnap, husvét első napján este 7 órakor lesz.

Varga Endre 12 esztendő debreceni működése alatt nagyszámú tisztelőt és jóbarátot szerzett s rokonszenves egyéniségére bizonyára mindenkor szívesen emlékeznek vissza azok, akik vele akár üzleti, akár társadalmi életében összeköttetésben állottak. A jubileumi ünnepség rendezősége éppen ezért ezúton is kéri őket, hogy az ünnepélyen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

Debreceni uri nők magas kitüntetésé

A hivatalos lap tegnapi száma a következő kormányzói kéziratot közli:

A magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére a jótékony és tevékenységéért özevgy Garda Dezsóné született Tomcsányi Gizellának a magyar Vörös Kereszt érdemkeresztjét adományozom s megengedem, hogy özevgy Süss Béláné született Csáky Máriaának elismerésem tudtul adassék.
Kelt Budapesten, 1932. évi február hó 6-ik napján.

Horthy, Gróf Károlyi Gyula.

A kitüntetés híre egész Debrecenben általános örömet és meglepetést keltett, mert a kitüntetés valóban nagy érdemeket szerzett, tehát a kitüntetésre minden tekintetben érdemes urasszonyokat ért. Ugy özevgy Garda Dezsóné, mint özevgy Süss Béláné évtizedek óta, a háburu ideje alatt, de azután bekövetkezett szomorú időkben s különösen az utolsó évek rettenetes nyomorúságában. Fáradhatatlanul, sokszor emberfeletti munkával, egész szívvél és lélekkel dolgoztak azon, hogy enyhítsenek a nyomoron a szűkre szabott lehetőségek határai közt. — És ezért mondjuk ismételtelen, hogy amikor egész Debrecen társadalmának elismeréséhez, szeretetéhez, megbecsüléséhez a kormányzónak külsőleg is megnyilatkozó elismerése csatlakozik, az ebben látható kitüntetés a legméltóbban illeti meg a két urasszonyt.

Naptól, légtől és hidegtől
megvédi és disziti lakását, ha ablakár szővött farollettát vásárol.
Esslingeni rendőnygyári áron. Készíti

Redőnyüzem
Debrecen, Bethlen-u. 19.

A Lindbergh baby egészségi állapota kitűnő és öt férfi s egy okleveles dajka felügyelete alatt egy tengeri hajón tartják

Newyork, március 26. Norfolkban (Virginia állam) egy Peacock nevű lelkész kijelentette, hogy a Lindbergh-gyermek elrablói felkérték őt, egy helybeli hajógyárost és egy ny. altábornagyot, kezdjenek tárgyalást a szülőkkel a gyermek visszaadásáról. A lelkész szerint a csecsemő a norfolki partoktól 30 mérföldnyire hajón van, öt férfi és egy okleveles dajka felügyelete alatt. Egészségi állapota kitűnő, teljesen kigyógyult hűléséből, amelyet elrablásakor szenvedett. — A közvetítők érintkezésbe léptek Lindbergh ezredessel.

Washington, március 26. A rendőrség hosszabb ideje kutat egy Fleischer nevű ember után, aki veszedelmes gonosztevő banda élén áll és egy letartóztatott csempész vallomása szerint Lindbergh gyermekét ő rabolta el. A csempész ezt a vallomást közvetlenül a kis gyermek elrablása után tette a rendőrségen, mivel azóta minden jel arra mutatott, hogy a gyermeket hamarosan vissza fogják adni, a bejelentésnek nem tulajdonítottak fontosságot.

Letartóztatták Gágern barát, aki agyafurt mesékkel 33.000 schilling értékű váltót zsíraltatott Károlyi István gróffal

Gágern félrevezette a benne vakon bízó Károlyi gróft és a prolongációs váltókat tőkevalóként pénzzé tette.

Budapest, március 26. Néhány héttel ezelőtt dr. Károlyi István gróf bűnvádi feljelentést tett egyik legjobb barátja, báró Gágern János aranyasarkantyus lovag, volt huszártiszt ellen. A feljelentés szerint

báró Gágern két évvel ezelőtt egy 60.000 pengős váltót zsíraltatott Károlyi gróffal és kijelentette, hogy az adósságot rövidesen kiegyenlíti, mert nagyobb pénzügyi anyagi segítséget vár a németországi Gágern hitbizománytól, szüleinek a Bánátban levő birtokáról és családjának kanadai részvénytársaságától is.

Károlyi gróf, aki tisztvársa volt Gágernnek, elhitte barátjának állításait, Gágern a váltókat Ausztriában számitoltatta le, majd három hónaponként prolongáltatta a váltókat Károlyival, de

a váltók egyre nagyobb összegről szóltak, azzal az indokolással, hogy a kamatokat is hozzá írják a tőkéhez.

Végül kusza, bonyolult mesék és szugesztív magyarázatok után egy év múlva Gágern összesen 331.000 schillingről szóló váltót iratott alá a fiatal gróffal, aki abban a hiszemben volt, hogy Gágern csak prolongációs váltókat irat vele alá és a visszkapott eredeti váltókat mindig megsemmisíti. Mikor Károlyi gróf rájött Gágern eljárására, megtette a feljelentést. Gágern a rendőrségen eddigi kihallgatásai alkalmával

azzal védekezett, hogy ő őszintén informálta Károlyi gróft a váltóhistoria minden fejezetéről, tehát nem áll az, hogy félrevezette volna a barátját. Vallomása során kijelentette azt is, hogy

több ízben megmondta a grófnak, hogy semmi reménye nincs a pénzszerszéshez.

mert szülei nagyon szerény viszonyok között élnek és külföldi gazdag rokonságától nem várhat egy fillért sem. A rendőrség több előző mágnást is kihallgatott ebben az ügyben, akik azt vallották, hogy Gágern ugyanazokat a meséket mondta el nekik is, amit Károlyi grófnak, amikor baráti szíveségeket vett igénybe. Ezek után a rendőrség arra a következtetésre jutott, hogy

báró Gágern János félrevezette a benne vakon bízó Károlyi gróft és a prolongációs váltókat váltóként pénzzé tette.

A rendőrségnek az a gyanuja, hogy a báró bécsi pénzügyőrökkel is összejátszott, akik

egy év alatt több, mint 300.000 schilling értékű váltót vettek el tőle, holott erre alig 200.000 schillinget fizettek ki.

A rendőrség ma letartóztatta Gágern bárót és még délután átkísérték az ügyészségi fogházba.

Uj akciót indít a Nemzetközi Vásár a magyar vidék idegenforgalmának fellendítésére

A magyar termelés 10 év óta legnagyobb erőfeszítését és propagandáját mutatja be a május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár. (Budapesti tudósítónktól.)

Országos jelentőségű uj esemény előkészítése folyik most Budapesten. A Nemzetközi Vásárt készítik elő, amely ebben az évben május 7-től 16-ig tart. A Nemzetközi Vásár mindig nagy eseménye volt Budapestnek, de ezúttal minden tényező azon fáradozik, hogy a vásár forgalomlétesztő hatását a magyar vidékre is kiterjesszék. Két életre való kezdeményezést látunk e téren. Arról van ugyanis szó, hogy le akarják vezetni a vásár révén Budapesten koncentráló idegenforgalom egy részét a magyar vidéki városokba. Nyilvánvaló, hogy ennek a célnak elérésére propagandára és különleges kedvezményekre van szükség, amelynek együttes hatása felébreszti a vásárra érkező külföldi látogatók érdeklődését a magyar vidék iránt.

A magyar vidék szempontból

nagy jelentőségű uj célkitűzés és programm első részét a vásár vezetősége azzal kívánja szolgálni, hogy impozáns nagy idegenforgalmi kiállítást is rendez. A vásárnak ez a csoportja külön pavillonban helyezkedik el, amelyben egymás mellett vonulnak fel az idegenforgalom befogadására kellően felkészült magyar városok és a vidék különböző gyógyfürdői és üdültelepei. Színes és érdekes látványosság lesz ez a vásárnak. Tömegesen készülnek már a prospektusok, a magyar vidéki városok kiállítására szánt tiórámák és modellek. Joggal várja a vásár vezetősége, hogy ez a színdus, tőzsgyökerez magyar idegenforgalmi kiállítás tényleg fel fogja ébreszteni a külföldi közönség kíváncsiságát és vágyát a nemzetközi máztól mentes, egytől egyig magyar specialitást jelentő vidéki városok látogatására.

Influenzával
DARMOL AL
szabályozza a bélműködését

tást jelentő vidéki városok látogatására.

A külföldi közönség ily módon felébresztett hajlandóságát különleges kedvezmény fogja tette elérni. A vásár külföldi látogatói ugyanis ezúttal először abban a külön kedvezményben részesülnek, hogy vásárigazolványuk felmutatása ellenében három kedvezményes utazást tehetnek tetszés szerinti időpontban az ország bármely vidéki városába, fürdőhelyére, üdültelepére, vagy akár kisebb községbe is.

A vásárigazolvánnyal járó, a Budapestre és onnan vissza való utazásra szóló jegykedvezmény ezúttal is 50%-os. A kedvezmény érvénye május 2-től május 22-ig szól. A külföldi vásárlátogatóknak járó még ezen felül fentemlített külön utazási kedvezmény pedig 33%-os.

Kilátás van arra, hogy az ez évi Budapesti Nemzetközi Vásár idegenforgalma meg fogja haladni az előző évek eredményét. A szomzódos államok devizarendelkezési módot nyújtanak arra, hogy az érdeklődő közönség korlátlan számban indulhasson magyarországi útjára. Maga a vásár pedig — dacára a válság által keletkezett sok nehézségeknél — talán még kevesebb lesz az elmúlt évek vásárainál. Különösen a magyar vidéki kereskedelmet fogja érdekelni az, hogy ezen a vásáron mutatja be a magyar gyáripár első ízben mindazokat az új árukat, amelyeket eddig a külföldtől szerettünk be és amelyeknek termelésére a magyar gyáripár a legutolsó fél év óta rendezkedett be. A magyar gyáripár és a vásár vezetősége úgy érzi, hogy a május 7-én megnyíló Nemzetközi Vásár jelenti a legnagyobb erőfeszítést, amelyet a magyar gyáripár, a kézműipár, a nagykereskedelem, a mezőgazdasági exportkereskedelem és a magyar idegenforgalmi iparágak valaha is kifejtettek a magyar termelés és a magyar export fellendítése érdekében.

Agyonlőtte magát egy debreceni erdőőr

A guti erdőben, mely Debrecen város tulajdona, szombaton reggel egy átlótt fejű férfi holttestére találtak. A golyó átjárta a koponyát és azonnali halált okozott. A vizsgálat során megállapították, hogy öngyilkosság történt. Nagy Imre guti erdőőr szolgálati fejeverével agyonlőtte magát. Csütörtökön reggel jött be Debrecenbe és késő este tért vissza a Gutra, azóta nem beszélt senkivel. Az öngyilkosságot valószínűleg idegbaja miatt követte el. Az öngyilkosság ügyében a csendőrség folytatja a kihallgatásokat.

Általános Forgalmi Bank

Részvénytársaság
Debrecen, Ferenc József ut 32.
A Magyar Általános Hitelbank affiliált pénzüintézete.
Bank- és váltóüzlet.
Telefon: 34-78, 30-20, 25-20, 19-25.

Milyen a véletlen?

Alig mult pár hete, hogy a Szent István csokoládégyár mintacsomagjairól irtunk lapunkban. Valószínű, hogy olvasóink közül is sokan kaptak már multkor cikkünk megjelenése óta ily kedves kis csomagocskát. Munkatársunk, aki a multkor cikket közvetlen tapasztalata alapján írta, a napokban Pesten járt és véletlenül a Szent István gyár előtt vitt el az utja. Ha már itt járok, — gondolta magában — legalább megnézem, hogy honnan küldik széjjel azt a sok-sok kakaós és csokoládés mintacsomagot? A gondolatot tett követte és jelentkezés után szívesen megmutattak mindent a Szent István gyár különböző osztályain, ahol az egyik helyen a cikóriakávé és maláta-kávé, a másik épületben pedig a Szent István csokoládéfélféket, bonbonokat, továbbá a Szent István kakaót gyártják. Mindezek megtekintése után sor került arra a teremre is, ahol az említett csomagocskák szétküldése történik. Meglepő, hogy mily tömegben mennek innen ki naponta a csomagocskák és mint a kísértő tisztviselő mondja, az a legbosszantóbb, ha Szent István fejekkel teleragasztott levelező-lap beküldője elfelejti a legfontosabbat, a saját címét a levelező-lapra helyesen ráírni. Ilyenkor nagy zavarban vagyunk, — mondja a tisztviselő — mert tudjuk, ha a türelmetlenül várt csomag nem érkezik meg, a beküldő kellemetlen következtetést von le szavahihetőségünkről. Meg kellett kérdeznem a kísértő tisztviselőt, hogy miért küldi a gyár e mintacsomagokat csakis azoknak, akik a *Szent István cikória fogyasztását* a beküldött levelező-lappal igazolták. A válasz igen egyszerű és érdekes: A vállalat jobban meg akarja ismertetni a nagyközönséggel csokoládé és kakaógyártmányait és úgy gondolja, hogy biztosabb eredményt ér el, ha holt betűk helyett magát az árut küldi a közönségnek. Minthogy vagyoniilag sem állna módjában az ország minden lakójának — a vak véletlenre bízva — minden előfeltétel nélkül szétküldeni százezerszámra a csomagokat, csak azoknak küld mintacsomagot, akik a beküldött lapokkal meggyőzték a vállalatot arról, hogy az illető a Szent István gyártmányok barátja már és így feltételezhető, hogy e baráti körben nemcsak a mintacsomagot fogadják szívesen, hanem előálló szükséglet esetén tényleg a Szent István csokoládét fogják kérni a boltban. A gyár vezetősége kéri a közönséget, hogy a Szent István fejekkel teleragasztott levelező-lapokat postán — a megbízottak bevására nélkül — küldjék be a gyár címére.

♦♦♦♦♦
A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.
♦♦♦♦♦

Prohászka és Társa

tűzifa és szénkereskedők
Mester u. 28.

Ajánlanak azonnali szállításra csakis elsőrendű tűz-, akác- és bükkhasábfát, hasábos és aprított állapotban. Mindenemű hazai szénnek a legjobb minőségben, legolcsóbb árban.
Csakis elsőrendű hasábfából aprított tűz- és akácfa 340 fillér mázsánként.

Legujabb típusu **UJ FORD** személyautók

FORDSON TRAKTOROK

ÉS

HASZNÁLT SZÉMELY- ÉS TEHERAUTÓK IGEN JUTÁNYOSAN RÉSZLETRE IS ELADÓK

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezeténél HUNYADI UCCA 13.

Ügynökök díjaztatnak.

A jövő vasárnap Miskolcra Debrecenbe, április 10-én pedig Debrecenből Budapestre indít a MÁV. 75 százalékos jegykedvezményű kirándulóvonatot

Budapest, március 26. A MÁV igazgatósága a 75%-os kirándulóvonatok tárgyában közli, hogy ezeknek a vonatoknak elnevezésére beérkezett 40,000 pályázati jelszó alapos elbírálása az idő rövidségére való tekintettel eddig nem volt lehetséges és a döntést az április 3-án megjelenő napilapok fogják közzétenni.

Ugyancsak közli az államvasutak igazgatósága, hogy ilyen kirándulóvonatot a jövő vasárnap Miskolcra Debrecenbe fog indítani. Április 10-re pedig további nagy programot készít elő, amit idejében közzétesz. Programba vették április 10-re Debrecenből Budapestre közlekedő kirándulóvonat indítását.

Április 2-án nyílik meg a Déri-muzeumban az európai híru festőművészek, Pallya Celestinnek első debreceni kiállítása

A magyar piktorának egyik legismertebb, legkiemelkedőbb reprezentánsa, Pallya Celestin, aki néhány hónappal ezelőtt ülte meg 50 éves jubileumát. Több, mint egy fél évszázada ismeri a művészetszerető magyar közönség Pallya Celestin zseniális alkotóerejét, amelyet a hivatalos kritika is elismer és éppen legutóbb iuttatták számára a legnagyobb kitüntetést, amit csak magyar festő elérhet: a Társulati Nagydíjat. A nagydíj odaítélése méltó megkoronázása volt Pallya két emberöltőnyi munkásságának, hiszen kevés olyan népszerű festő van Magyarországon, mint éppen ő s a külföldi kiállításain is mindig csak dicsőséget szerzett a magyar névnek. Pallya Ce-

lestin képei már évtizedek óta az ugynevezett márkás képek közé tartoznak, csodálatos az a szinte páratlan természetesség, amely munkáját jellemzi. És érdekes, hogy a képzőművészeti fronton dúló harcok, a különböző klikkek összecsapásai, a különböző irányzatok szenvedélyes küzdelme: sohasem érintették Pallya Celestint, mert ő úgy emelkedik ki az egymással viaskodó festőirányzatok tengeréből, mint egy magános sziget az óceán közepén. Az ő nagy tudását, tündöklő tehetségét egyformán elismerik a konzervatívok és a modernnek, annál is inkább, mert az európai híru magyar művész nem tartozik egyik irányhoz sem: nem konzervatív és nem modern, nem impresszio-

Egyesült Államokban szabadalmazott két közzükségleti vegyszer Debrecenben

Az egyik jönevű debreceni iparosmester, Biró István vegytisztító, nemrégiben érkezett haza délfranciaországi tanulmányutjáról. A Bikában levő ruhafestő és tisztító müintézet tulajdonosa két hónapot töltött a főszonban a francia Rivieria legelőkelőbb fürdőhelyein, hogy szakismereteit, különösen a női divat legujabb termékeit illetően, bővitse és tapasztalatait itthon hasznosítsa. A legkomplikáltabb finom selyemruhák legmodernebb tisztítási és festési módszereit tanulmányozta és azokat itthon üzemében is bevezeti.

Igen nagyjelentőségű eredménye volt Biró István francia tanulmányutjának két külföldön már nagy hírnévre szert tett tisztító vegyszer szabadalmazásánál, illetőleg magyarországi egyedárusítási jogának megszerzése. Ez a két vegyszer Franciaországban, különösen Nizzában, Cannban, Biarritzban, de ezenkívül a többi nyugati országokban is nagy kelendőségnek örvend. Az egyik szer szőrmék, szőnyegek és ruhák molykár elleni védelmét szolgálja. Egy egészen új és a lehetőségig tökéletes moly irtó anyag ez, amelyet most Biró István „Biró-Hermelin” néven Magyarországon forgalomba fog hozni. A másik vegyszer pedig minden háztartásban nélkülözhetetlen ruha- és selyemtisztító szer, amellyel bárki saját maga szedheti ki a pecsétét a legkényesebb ruhákból is. Ez a szer „Biró-Higiéne” néven kerül a piacra. Mindkét szernek nagy előnye, hogy olcsó és hogy szakember garantálásával kerül forgalomba. A két cikk Biró István a Bika-udvarban levő üzletében gondos kezelési utasítással beszerezhető.

Svetits-palotában nézze meg!!

Feldheim Imre posztóházának tavaszi kirakatait!

nista és nem expresszionista, nem lehet semmiféle címen elskatulyázni egyik, vagy másik kottéria keretei közé. — Pallya Celestin a saját utját járja, a saját külön utját, önálló, izmos egyéniség és olyan festő, aki mindig csak önmagát nyújtja.

Pallya Celestin rengeteg nagyszerű kiállítást rendezett már a fővárosban és külföldön, de a sors különös szépsége folytán csak most jutott arra a gondolatra, hogy a nagy magyar vidéki kultúrvárosok közönségének is bemutatassa képeinek színe-javát. Vidéki körútjának első állomása Debrecen lesz. Április 2-án nyitja meg kiállítását a Déri-muzeum két kiállítási termében, ahol azt a nyolcvan festményt fogja bemutatni, amelyet ötven éves jubilaris kiállításán állított ki a budapesti Műcsarnokban s amelyről a pesti lapok kritikusi annakidején nem kritikákat, hanem dicsőimuszokat irtak. A Debrecenben bemutatott anyag között szerepel majd a „Süvit a szél” című hatalmas vászna is, amellyel megszerezte a Társulati Nagydíjat. A debreceni közönség bizonyára megragadja a kedvező alkalmat és tömegesen látogatja majd ezt a kiállítást, amelynek megtekintése páratlan élményt jelent majd mindazok számára, akik a szebbnél-szebb képeknek keresztül megismerik a „magyar Leonardo da Vinci” nemes művészetét.

♦♦♦♦♦
Dr. Plósz Béla államtitkár előadása Debrecenben

Április 3-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Déri-muzeum előadótermében dr. Plósz Béla földművelésügyi államtitkár a minisztérium lötenyésztési főosztályának főnöke, a lötenyésztés és értékesítés időszerű kérdéseiről tart előadást a Debreceni Gazdasági Egyesület felkérésére.

A kiváló szakírfiu előadására ez-uton is felhívja a lötenyésztés iránt érdeklődő gazdaközönség figyelmét a Debreceni Gazdasági Egyesület. Belépődíj nincs.

♦♦♦♦♦
A református egyházrészek tisztújítása

Az Árpád téri egyházrész tanácsának tagjai csaknem teljes számmal megjelentek a tisztújító gyűlésen, melyen Magyar Bertalan helyettes lelkes elnökölt, aki magas szárnyalású beszéddel nyitotta meg az ülést. Ezután megválasztották gondnokká Kondor Kálmán ny. főszámvevőt, helyettes gondnokká Kovács Lajos presbiter, postatitkárát és Soós Ferenc pötpresbiter. Jegyzők lettek Giday András és Nagy Lajos tanítók, pénztáros Aszalós Imre, ellenőrök Furkó László és Szathmáry Kálmán. A választás megejtése után Juhász Nagy Sándor főjegyző intézett buzdító beszédet az egyházrész tanácsosaihoz, a „légy hí mindhalálíg” bibliai ige alapján, a hithez és egyházhoz való törhetetlen ragaszkodásra híván fel őket.

***
A Kossuth uccai egyházrész ülésén Baja Mihály lelkes elnökölt. Az egyházrész tanács nagy számmal megjelent tagjai az egyházrész főgondnokává dr. Vásáry István polgármestert, gondnokává Balog István földbírtokost választották meg. Jegyző lett Madar Zoltán s. lelkes. pénztárnok Dézsi István MÁV tisztv., ellenőrök Bakó György ny. adófőtiszt és Lengyel Ferenc ny. főjegyző.

***
A nyilastelepi egyházrész tanácsának ülése is példátlan nagy számmal vonta össze az egyházrész tanácsosait. Papp Imre lelkes elnökölt az ülésen. A választást lelkesedéssel, egyhangulag ejtették meg. Az egyházrész főgondnokává dr. Juhász Nagy Sándort választották meg gondnok lett: Filep Endre presbiter, jegyző Vári Szalay Gábor presbiter, pénztáros Hermann Károly presbiter. ellenőr Petermann Ferenc pötpresbiter.

Fig
M

A C

Nincs élete. E varonc, gyediker denesett apadhat herceg l fás eset sos. Nín nő, akir vagy me a körül fás vagy meginter lat tagj eddigi s esemény Az el

Kar

Kardos

következ — Szé élménye színhaza

Ihuró

THU

Amily don s a privát él ket eszé jut vála lapodott — Né dett a su és sikeri már mü sugói t látszik, délután A szere csere tu de nem lelkére l lenesem függöny, a szöveg hogy a Ö azonb deklóór get és á hogy „j így tová sehol se Felvonás öltözöbe ra vereg kedves meg van A fel szitette.

Figyelem! A volt Brüll-üzletben Piac u. 29. (városházával szemben) állandóan olesón vásárolhat.

Melyik volt színészi pályafutásom legérdekesebb élménye?

A Csokonai-színház művészei nyilatkoznak a kulisszák mögött lezajló vidám kalandjaikról

Nincs változatosabb, mint a színész élete. Egyik este herceg, a másikon udvaronc, a harmadikon dandy és a negyedikén vörösszakállú hitsorsos. Mindenesetre a változatos színészi élet kiapadhatatlan humorának a forrása és a herceg legalább is annyit szerepel a tréfas esetek áldozataként, mint a hitsorsos. Nincs olyan színész vagy színésznő, akinek ne lenne valamilyen vidám vagy megható élménye, akit társai vagy a körülmények ne sodortak volna tréfas vagy komoly helyzetbe. Éppen ezért meginterjúvoltuk a debreceni színház tagjait és valamennyien elmondták eddigi színészkariyerjük legérdekesebb eseményeit.

Az első nyilatkozó:

KARDOSS GÉZA.

Kardoss igazgató a legnehezebb interjú-alany. Mindig kijelenti, hogy a jelen pillanatban rengeteg a dolga, ellenben a kérdésre másnap okvetlenül válaszol a megjelölt időben. A megjelölt időben természetesen nem tartózkodik odabenn, ellenben megüzeni, hogy halaszthatatlan sürgős dolga akadt, de délutánra felel a kérdésre. Valóban, másfélnapos várakozás után, délutánra meg is van a válasz, a következő rövid, de velős szöveggel:
— Színészkariyerem leghumorosabb élménye volt, amikor otthagytam a Vig-színházat és — színgazgató lettem!

Kardoss G.

Thuróczy

Tóth Erzsike

THURÓCZY GYULA főrendező.

Amilyen komoly és alapos a színpadon s a rendezéskor, olyan vidám a privát életben. Annyi sok humoros eset jut eszébe, hogy azt sem tudja, melyiket válassza. Végre is az alábbiakban állapodott meg:

— Néhány évvel ezelőtt megbetegedett a sugónk. Új sugót kellett felvenni és sikerült is egy olyanra akadni, aki már műkedvelő előadásokon vállalta a sugói tisztet. A színház azonban, úgy látszik, hogy peccsziáiban volt, mert délután betegét jelentett a főszereplő. A szerepébe én ugrottam be. Szerencsére tudtam valamennyire a szöveget, de nem egész tökéletesen és a sugónak lelkére kötöttem, hogy vigyázzon a jelenésémmel. Mikor aztán felhúzódik a függöny, belekezdek a játékba. Mondom a szöveget és közben ránézek a sugóra, hogy a következő mondat elejét sugja. Ő azonban azt hitte, hogy én azíránt érdeklődöm, hogy jól mondom-e a szöveget és állandóan integetett, bólogatott, hogy „jól van”, „nagyszerű”, „ez az” és így tovább. Fennakadás azért nem volt, sehol sem akadtam meg a szövegben. Felvonás végén pedig feljött hozzám az öltözőbe a sugó, barátságosan a vállamra veregetett és így szólt: „Gratulálok, kedves művész ur, de remélem, Ön is meg van velem elégedve...”

A felvételeket a Ruzsicska-főte készítette. Piac ucca 32.

KÖNYVES TÓTH ERZSI.

A Csokonai-színház országos hírvésvésznője, a kiváló prózai hősnő, Könyves Tóth Erzsike, így mondja el színészi pályafutásának legmegkapóbb epizódját:

— Az az esemény, amely színésznői pályafutásomnak a legkedvesebb és legmeghatóbb élménye, tavalyelőtt történt. Miskolcra a búcsustem után, másnap reggel utaztam el. Reggel a pályaudvaron hatalmas virágcsokrokkal várt a tisztelők serege és annyi virágcsokrot kaptam, hogy negyedóra telt, míg beraktam a kupéba. Ahogy ott állók a pályaudvaron, teleaggatva virágcsokorral, odalép hozzám egy szőkehajú kislány, kopottas ruhába öltözve, átnyújt két tábla egyszerű, sárga papírba csomagolt szerencsi csokoládét és ezt mondja: „Kedves művésznő, fogadja el ezt tőlem virág helyett, mert bárhogy is gyűjtöttem a pénzt, csokorra valót sajnos nem tudtam gyűjteni.” Elvettem a két tábla csokoládét, megszorítottam a kislány kezét, aztán bementem a kupéba és elkezdtem sirni. Olyan kedves volt ez a kis eset, olyan szívigható, hogy muszáj volt sirni rajta...

Jurik Ica

Kemény L.

JURIK ICA.

A debreceni színház bájos szubrettje, Jurik Ica, néhány héttel ezelőtt egy levelet kapott, amelyben egy hozzá írt verset küldött valaki. Az illető a Pillangó című operettben látta Jurik Icát és annyira megkapta a kiünözött szubrett játéka és szépsége, hogy a következő verset „követte el” ellene:

AZ IGAZI PILLANGÓNAK.

Álomvirágos réveteg utamba
Egy kis fehér lepkét sodort a szél;
Hosszan elmerengék pajkos kis alakján
S drága kékesfényű, álmodó szemén.

Nem tudom sehogysem megért'ni

Hogy miért oly édes nekem ez az arc;
Szomorú óráim álmodó világa...
Miért fakaszt ajkán — nekem — csak

Szomorun bolyongok s nem tudom megfogni,
Szegény gyermek-álmodom oh mily mostoha;
Rózsaszín orcáján ég a szívem lángja,
De nekem szeretni nem szabad soha!

Alomba születtem — titkok utján járok...
Könnyesen szenvedem álmom vágyait;
Hisz csak az a boldog, ki senkit se vár már —
S kinek nincsen semmi-semmi álma itt!
Ismeretlen tisztelője.

Három nap múlva Jurik a következő sorokat kapta: „Kedves művésznő! Nagyon kérem, versemet égesse el, mert nyomon van a feleségem. Ismeretlen tisztelője.”

KEMÉNY LÁSZLÓ.

Kemény László, a Csokonai-színház népszerű és nagykepeségű művésze, az alábbiakat mesélte el legvidámabb élményeként:

— Néhány évvel ezelőtt a budapesti színiakadémiáról levélbeli szerződéssel

hívott meg a kolozsvári Magyar Színházhoz Janovich Jenő, aki jelenleg is igazgatója a színháznak. Augusztus elején érkeztem meg Kolozsvárra és megérkezésem napján, délelőtt fél tíz óra körül jelentkeztem a direktornál. Az előszobában meglepetve hallottam odabentről nagy ordítózás zaját és hirtelen feltárlva az ajtó, három férfi jött kifelé gyors egymásutánban. Nyomukban Janovich igazgató. Meglátva engem, megkérdezte: „Hát maga mit keres itt?” Erre hozzáfogtam a válaszhoz: „Kérem szépen, igazgató ur...” Be sem várva a mondat végét, félbeszakított: „Maga is pénzt akar? Menjen innen, két hétig ne is lássam!” Azzal dühösen megfordult és becsapta maga után az ajtót. Elég az hozzá, hogy aznap délelőtt még kétszer lökött ki, anélkül, hogy végig hagyott volna beszélni és csak délelőtt 12 órakor tudtam vele megértetni, hogy én vagyok az a színész, akit Pestről szerződtetett. Akkor annál nagyobb volt az öröme és dacára annak, hogy aznap már egy egész sereg hitelezőt rugott ki, elvitt a közeli vendéglőbe és pazarul megvendégelt.

Várady Pál

Cselle Lajos

VÁRADY PÁL.

A nagyszerű táncoskomikus, a debreceni közönség egyik kedvence, fővárosi élményéről beszélt.

— A Budai Színkörben léptem fel, ahol a Lengyelvért adták. Szerepemhez egy csizmára volt szükségem, azonban a színháznál egy rendes csizmát nem tudtam felhajtani. Szirmay Vilmos azt mondta, hogy tud részemre egy elsőrangú csizmát, direkt az én lábamra való. Menjek ki vele a Petőfi térre és ott majd megkeressük a gazdáját. Ki is mentem vele a Petőfi térre. Amikor a Petőfi-szoborhoz értünk, hirtelen megállt, a szoborra mutatott és így szólott: „Öregem, itt van a Petőfi csizmája. Neki már nincs szüksége rá, egész nyugodtan leveheted.” Szükségtelen kijelentésem, hogy ezeket után Szirmayt inzultáltam, azonban rögvést megittam a békepharagot egy budai kiskocsomban. Volt még egy másik nagyon kedves élményem is. Debrecenben a Maya előadásán Tacsi, a kis fekete tacsókóm, előadás közben leszaladt hozzám a színpadra és az ölembe ugrott. Mindkettőnknek nagy sikere volt.

CEELLE LAJOS.

A színház elegáns bonvivánja szintén egy kolozsvári élményét mondotta el:

— Egy délután nagy vendégséget rendeztem odahaza. Majdnem egy egész hónapi gázsímet szereztem be a finom ételeket és italokat és egy privát társaságot hívtam meg magamhoz. Alig hogy hozzákezdünk az evéshez, jóformán még az első falat sem ment le a torkunkon, amikor dörömbölnék az ajtón: „Gyorsan nyissanak ki, mert Janovichot keresi a sziguranca és el kell rejtenie!” Kinyitottam az ajtót és feldult ábrázattal berobog Janovich, meg egy másik színész. Janovich gyorsan az ágy alá bujik, a kollégám pedig lihegve elmondja, hogy az igazgatót el akarják fogni és okvetlenül meg kell menteni. A vendégseregnek elvette kedvét az eset és eltávoztak a lakásomról,

érintetlenül hagyva mindent. Öt perc múlva ismét dörömbölnék az ajtón és román dialektusban mondják: „Itt a sziguranca! Azonnal nyissanak ajtót!” Nem tagadom, kissé ijedten nyitottam ajtót. Abban a pillanatban berohan az egész színtársulat, nők, férfiak vegyesen. Janovich is kimászik az ágy alól és nyugodtan hozzátart az evéshez. Még magamhoz sem tértem, amikor már mindenki az asztalnál ült és mint-ha semmi sem történt volna, nagy flegmával enni kezdtek. Az egész tréfát azért csinálták, hogy a vendégek helyett ők fogyasszák el az enniavalt.

Faskerthy M.

Kormos

FASKERTHY MÁRIA.

Faskerthy Mária, az elsőrangú komika, a hetven millió dolláros Pinter-vagyon jövődöbéli tulajdonosa, egy igazán vidám élményét mesélte el.

— Kolozsvárott voltam, még kezdő színésznő, amikor egy darabban szobalányszerepet alakítottam. A darab a szobalány körül forgott, tehát én voltam a főszereplő. Az egyik jelenetnél hatalmas tálcával a kezemben, rajta likőrös üvegekkel kellett a színen megjelennem és az ottlevőket sorban megkínálni az itallal. Egy emelvényen jöttem végig a színen és onnan kellett volna lelépni a várakozó hölgyek és urak elé. Nem vettem észre, hogy az emelvény szélére kerültem, egy hatalmas léptem és — zsupsz!... Ugy elvagdótam, mint egy zsák. A likőrös üvegek szétrepültek a kezemből, sőt az egyik kis likőröspohár a dirigáló karmester fejére esett. A függönyt persze azonnal összehúzták és így is maradt, amíg össze nem szedték az üvegszilánkokat.

KORMOS FERENC.

A népszerű, kedves komikus az alábbi vidám esetét mesélte el:

— A soproni színházban játszottam vagy husz éve, ahol éppen a Cigánybárót adták elő. Én játszottam Zsupán vajdát, amihez természetesen nagy hasat kellett csinálnom. Szépen kitömt magam és éppen úgy néztem ki, mint most. (Sajnos, már nem is kell semmiféle tömés, ha nagyhasu szerepeket kell játszani.) Egy este elvittem a háziasszonyomat, egy 80 éves öregasszonyt is a színházba. Későn este, mikor hazamentem, bekopog hozzám az öregasszony és a falon keresztül kiabál: „Ott voltam a színházban, nagyon tetszett az előadás.” Megkérdeztem: „Ki tetszett a nének a színészek közül?” „Az a nagyhasu ember, aki a vajdát játszotta” — hangzott a válasz. Hiszen az én voltam nénekem — feleltem neki. Erre az öregasszony kissé hitetlenkedve kiabálja vissza: „Nekem ne mondjon ilyet a művész ur, mert nem hiszem, hogy reggeltől estig ennyire megnőtt volna a hasa!”

A színház többi tagjai is érdekesnél-érdekesebb és vidámabbnál-vidámabb élményeiket mondták el e sorok írójának, azonban a többi történet helyszüke miatt csak a jövő vasárnapi számunk „Színházi irkafirka” rovatában közölhetjük le.

(remény)

Belvárosi Takarékpénztár R. T. Budapest debreceni fiókja
Telefon 19-52, 28-40, 21-25.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG telefonszámai:

Kiadóhivatal 20-18
 Fiókiadóhivatal és kölcsön-
 könyvtár 23-37
 Szerkesztőség nappal 19-20
 Szerkesztőség éjjel . . . . . 20-18 és 32-12

Előfizetőinkhez

Felkérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy haladéktalanul sziveskedjenek előfizetési hátralékait kiadóhivatalunkba beküldeni, miután a mai súlyos viszonyok rendkívüli erőpróbára teszik egy olyan lap költségeinek fedezését, mint a Debreceni Független Ujság, amely sem pártoktól, sem más érdekcsoportoktól sápot nem huz ki zárólag olvasóközönségére támaszkodik.

Postatakarék befizetési lap száma: 29.910.

Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

Husvétii istentiszteleti rend

Vasárnap, 1932 március hó 27-én.
Husvét első nap.

Nagytemplom 10 óra: pr. dr. Baltazar D., ág. Kolozsváry K. L., 5 óra: dr. Kökényessy A. — Kistemplom 9 óra: pr. Uray Sándor, ág. dr. Dancsházy S., 5 óra: Balogh Miklós. — Kosuth ucca 10 óra: pr. Baja Mihály, ág. Madar Zoltán, 5 óra: Kiss Ferenc. — Árpád tér 10 óra: pr. Magyar B., ág. Márki Kálmán, 3 óra: Rácz Jenő. — Ispotály 10 óra: pr. Molnár Ferenc, ág. Szabó Gyula, 5 óra: Benedek Béla. — Nyilastelep 10 óra: Kovács József, 3 óra: Mezey Béla. — Csapó kert 10 óra: Benke Tibor, 3 óra: Halász András. — Ondód-Vedresd. 9 óra: pr. és urv. oszt.: Halász András. — Bánk 10 óra: vit. Szabó Endre. — Fancsika 9 óra: Vajda László. — Macs: Konrád Zoltán. — Ebes 10 óra: Bagdy Dániel. — Wolaffka telep fél 12 óra: préd. és urv. oszt.: Kalas Ferenc. — Hegyes 10 óra: Papp Imre. — Elep 3 óra: Papp Imre. Diószegi u. isk. 11 óra: Vajda László. Haláp 9 óra: Kántor József. — Kerekes telep fél 9 óra: préd. és urv. oszt.: Kalas Ferenc. — Boldogfalvi kert (I. sz. gazd. isk.) 10 óra: préd. és urv. oszt.: Füleki Kovács Z. Belső-Ohat 8 óra: Siposs Imre. — Ohat-Telekháza 3 óra: Siposs Imre. — Hármashegy 3 óra: préd. és urv. oszt.: Kalas Ferenc. — Nyulas: dr. Farkas Pál. — Egyek 11 óra: Siposs Imre. — Szikgát 9 óra: Mezey Béla. — Köntösgát 3 óra: pr. Kolozsváry K. L., ág. Szabó Pál. — Sámsoni uti isk. 4 óra: préd. és urv. oszt.: Halász András.

Husvét második nap.

Nagytemplom 10 óra: Kiss Ferenc, 5 óra: Rácz Jenő. — Kistemplom 9 óra: Benedek Béla, 11 óra: dr. Dancsházy S., 5 óra: Benedek Béla. — Kosuth ucca 10 óra: Balogh Miklós, 5 óra: dr. Kökényessy A. — Árpád tér 10 óra: Rácz Jenő, 3 óra: Balogh Miklós. — Ispotály 10 óra: dr. Kökényessy A., 5 óra: Kiss Ferenc. — Homokkert 10 óra: Kalas Ferenc. — Szegényház 10 óra: Kovács József. — Nyilas telep 10 óra: Mezey Béla. — Csapó kert 10 óra: Benke Tibor. — Pallag 10 óra: vit. Szabó Endre. — Nagycsere 9 óra: dr. Révész Imre. — Pac 10 óra: Kántor József. — Ondód-Kádárd. 9 óra: pr. és urv. oszt.: Halász András. — Szepes 10 óra: pr. Erdélyi S. — Horthy-kórház fél 9 óra: Siposs Imre.

— Lapunk legközelebbi száma a husvétii ünnepek miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

— Időjárás. Enyhébb és átmenetileg derültebb idő, déli légáramlással. Vasárnap este, vagy hétfőn délnyugat felől eső valószínű.

— A csapókeri ref. egyházzsász ünnep második napi délutáni vallásos ünnepélye közbejött akadály miatt későbbi időpontra elmarad.

— Husvét másodnapii ünnepi istentisztelet az unitárius templomban. A Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt lévő unitárius templomban március hó 28-án, hétfőn, husvét másodnapján délelőtt 10 órai kezdettel ünnepi istentisztelet tartanak urvacsoporttal egybekötve. Ez alkalommal prédikál és ágendázik dr. Csiky Gábor, budapesti unitárius missziós lelkész. A templom fűtve van.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt 9-10-ig imaáhitat, 10-11-ig prédikáció és urvacsoporttal, délután 6-7-ig evangélicizációs óra, fél 8-9-ig vallásos estély. Hétfőn: délelőtt 9-10-ig imaáhitat, 10-11-ig bibliamagyarázat, délután 6-7-ig prédikáció.

— 6 darab művészlap 8 pengő Liener műtermében, Csapó u. 1.

— A polgármester lezállította a kisemberek állatai után a legelőbért. A kisemberek azt kérték, hogy a tavaly használt területeket engedje át a város az idén is csordajárásra. A polgármester ezt meg is engedte azzal, hogy a tavaly volt legelőbért 21 pengőre csökkenti le. Azt a kérést, hogy az Eprekerten is engedjenek csordajárást, a polgármester nem teljesítette, mert az Eprekert most repülőtérrel szolgál s így ott legeltetni nem lehet.

A Strand-szezonra

már most kezdjen hozzá a kellemetlen hajszálak elárvolitásához, — az egyetlen biztos, végleges és gyors eljárással Diathermiával.

Békési Baby kozmetikai intézetében, Piac u. 79. I. e.

— A legujabban kiállított fényképujdonságokat tekintse meg Liener műtermének kirakataiban, Csapó u. 1. szám alatt.

— Értesítés. Értesítem a csapókeri egyházzsász hivat, valamint a Ref. tanítói vegyeskört, hogy a husvét ünnep másodnapja délutánjára hirdetett csapókeri vallásos ünnepély az ünnepi szónok, dr. Juhász Nagy Sándor betegsége miatt elmarad és bizonytalan időre halasztatik el. Halász András, vezető-lelkész.

— Uj művészi fényképeket állított ki Liener fényképész a Csapó u. 1. alatt.

— Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor van az Iparoskör évi rendes közgyűlése. A Debreceni Iparoskör ma délelőtt 11 órakor az ipartestület dísztermében tartja évi rendes közgyűlést, amelyre vonatkozólag a következő meghívót bocsátották ki: „Meghívó. A Debreceni Iparoskör évi rendes közgyűlését f. hó 27-én, husvét vasárnapján délelőtt 11 órakor tartja meg az ipartestület dísztermében, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. Választmányi jelentés az Iparoskör 1931. évi működéséről. 3. Az Iparoskör 1931. évi zárószámának beterjesztése, a számvizsgálók jelentése és határozathozatal a zárószámadás felett. 4. Az 1932. évi költségeloirányzat megállapítása. 5. Tisztújítás. 6. 30 rendes és 15 pót választmányi tag választása. 7. Esetleges indítványok. Az évi rendes közgyűlésre minden iparoskörti tagot ezennel meghív és kéri feltétlen és pontos megjelenését Bessenyei Gyula, iparoskörti elnök.”

Budapesti iparvállalat keres 2-3 szobából álló irodahelyiséget
Piac uccán. — Ajánlatokat „Olaj” feligére kérünk a kiadóba

— Eljegyzés. Csapó Magdát (Kis-kunmajsja) eljegyezte Miklós Ferenc. (Minden külön értesítés helyett.)

— Házasság. Hirsch Jolán és Krausz Abraham meghívják rokonait és ismerőseit f. hó 29-én, kedden délután 3 órakor Hunyadi ucca 15. szám alatt tartandó esküvőjükre. (Minden külön értesítés helyett.)

— Házasság. Moskovits Gizella tanárnő (Debrecen) és Frank Andor birtokos (Nádudvar) f. hó 23-án házasságot kötöttek.

— 6 művészlap csak 8 pengő Liener fényképészünk műtermében!

— A „Hármaskerti Kispolgárok Olvasó Körének” vigalmi bizottsága e hó 27-én, husvét első napján a kör helyiségében (Tégláskert, Létai ucca 26. sz. a. Szakál-féle vendéglő), este 7 órai kezdettel, táncsal egybekötött családias, batuss összejövetelt rendez, amely alkalomra a kör tagjait és barátait szeretettel meghívja a rendezőség. Zenét Virág János és Jóhírű cigányzenekara szolgáltatja. Belépti díj nincs!

— A Világítási Vállalat Önképző, Dal- és Sport Egyesülete e hó 27-én, husvét vasárnapján este 8 órától éjjel 12 óráig saját klubhelyiségében, Piac ucca 36. szám, szórakoztató műsoros táncestélyt rendez. Zenét a Lévai jazzzenekar szolgáltatja. Belépti díj nincs.

— Uj kiállítás van Liener fényképész Csapó u. 1. alatti kirakataiban!

— Az Ecsedi lap madárvilágáról tart előadást dr. Lovassy Sándor. Kedden, azaz 29-én délután 6 órakor tartja a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület díszülését a Déri-muzeum előadótermében. Ez alkalommal az egyesület újonnan választott tiszteleti tagja, dr. Lovassy Sándor, az országosan ismert kiváló természettudós tart vetített képes előadást az Ecsedi lap egykori legendás madárvilágáról. Természetkedvelők és vadászok nem mulaszthatják el ez alkalmat, hogy a kiváló szakember, aki annak idején a mult században részletes tanulmányozta e most már csak hírből ismeretes lápterületet, előadásából meg ne ismerjék az alkori méltán híres gazdagságu madárvilágot. Az előadás után a kiváló természettudós tiszteletére az Angol Királynőben ünnepi vacsora lesz, amelyen nagyszámú részt vesznek a természettudományok barátai. Az előadás díjtalan s arra nemcsak tagjainkat, hanem a természet minden egyes barátját szívesen látjuk.

— Husvét ünnepén, mikor az egész család együtt van, késettessen egy szép családi képet Liener műtermében!

— Gazdasági előadás. Március 28-án, husvét másodnapján délelőtt 11 órai kezdettel a Polgári és Gazdakör nagytermében dr. Kesztői Lajos gazdasági akadémiai rendes tanár a „Földbérlet-szövetkezeztől” tart ismeretterjesztő szakelőadást. E gazdasági szakelőadásra, amelyet időszzerű tesz a szikgati gazdaság területén tervezett földbérlet-szövetkezet szervezése, ezuton is felhívja az érdeklődő földbérlet és gazdák figyelmét a Debreceni Gazdasági Egyesület.

— Szigorú intézkedéseket tesz a város a kaliforniai paizstetü elni védekezés során. Megemlékeztünk már arról, hogy a földmivélségi miniszter szigorú rendeletet küldött a törvényhatóságokhoz a kaliforniai paizstetü elleni védekezés ügyében. A polgármester most elrendelte, hogy a rendeletben foglalt utasításokat a legszigorubban végre kell hajtani. A közigazgatási ügyosztály már meg is kezdte ezeknek a rendelkezéseknek végrehajtását és így többek között a Hatvan uccai csemetefa nyílt piacot bezáratta. A kaliforniai paizstetü elleni védekezés ügyében egyébként a napokban már Debrecenben járt a földmivélségi minisztériumnak egy kiküldötte is.

Legszebb tavaszi kesztyűk
prima mosóbőr női kesztyű P 6-50-től
Schön Sándornál Piac és Csapó ucca sarok.

— Epe- és májbetegségeknél, epekö és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni okura különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Halálra égett egy beteg öreg asszony

A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Kanalas Jánosné 80 éves cigányasszony halálos égési sebeket szenvedett a lakásán. A csendőrségi vizsgálat adatai szerint Kanalas Jánosné hozzátartozói egyedül hagyták lakásán a kemence mellett. A beteg asszony ruhája és takarója egy szikrától lángra lobbant és a menekülni képtelen öreg asszony halálra égett, mire családjának tagjai hazatértek. A csendőrség a vizsgálatot fojytatja az ügyben.

— Földmunkáknál 900 embert foglalkoztat a város. Megemlékeztünk már arról, hogy a közuti költségvetés előirányzata alapján a városnak 43.000.— pengő áll rendelkezésre földmunkákra. A polgármester most utasította a műszaki ügyosztályt, ez összeg terhére az előirányzott földmunkákat kezdje meg és ezekre a munkákra kéthetenként 300-300 embert fogadjon fel. Így azután 900 embert tud foglalkoztatni a város.

— A Magántisztviselők Szövetsége helybeli csoportja művelődési zenekara újjászervezés alatt áll és a vigalmi bizottság kéri, hogy mindazok, akik részt venni óhajtanak, jelentkezzenek husvét hétfőn vagy csütörtökön este a Szövetség Ferenc József ut 30. sz. helyiségében.

— Kalászgárda. A Debreceni Függetlenségi Kör ifjaiból alakult „Kalászgárda” folyó évi március hó 27-én, husvét első ünnepnapján este batuss, locsoló családias összejövetelt tart a Függetlenségi Körben, Piac u. 38. sz. alatt. Belépti díj nincs.

— Liener műterme ünnep mindkét napján nyitva!

— A Pesti Tőzsde 32 oldalas dupla husvétii száma megjelent és minden rikancsnál, beszerzési fiókban, trafikban kapható. Az ünnepi számba a gazdasági élet legkiválóbbjai irtak cikkeket, ezenkívül sok riport, külföldi tudósítás, értékes információ teszi tökéletessé az új számot. A textil-, biztosítási, vas- és gépipari, vegyészeti, vidéki hitelélet rovatok a szokottnál is tökéletesebbek.

— A Magántisztviselők Szövetsége debreceni csoportja ezuton értesíti tagjait, hogy helyiségük, Ferenc József ut 30. sz., az ünnepek alatt délelőtt tíz órától kezdve egész nap nyitva van és a vezetőség ezuton kéri a tagok látogatását.

— Meghívó a „Zion” debreceni betegsegélyző egyesület 1932. évi március hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az izr. hitközség tanácsstermében (József kir. herceg u. 26. sz. em.) tartandó XLI. évi rendes közgyűlésére. Debrecen, 1932. évi március hó 14-én. Az elnökség. Tárgysorozat: 1. Jelentés az 1931. évről. 2. Az 1931. évi zárószámadás előterjesztése. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Határozat a felmentvény megadása tárgyában. 5. Egy 3 tagu számvizsgáló bizottság kiküldése az 1932. évről. 6. Indítványok. Csakis oly indítványok tárgyalhatók, amelyek a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az elnökséghez írásban beadattak.

Gyökerez szőlővesszők, esemege és borfajok fajtisztán legolcsóbban
Kállay Miklós szőlőbégazdaságnál, Kállosmjen, Szabolcsmezeje kaphatók

1932
M
A V
Vadász
záródik
re telje
nak vol
dász ké
ceni tár
mint a
kétségt
be azok
sikerek,
tették a
csengési
A kiá
is ujjab
cok szir
bizonyár
állítás u
napján
A finn
csapat
csapatr
Debrec
kessége
sa a II.
A mérkő
deklódés
is volt, s
zés — a
álló okok
A Labda
az indok
engedély
bominál
mérkőz
Ez az
jelent
kayna
hiszen
ben j
tás s
profes
súlyos
ilyen
állásp
profil
A Boc
kül mara
követett,
lelőn fo
törekvés
hogy Del
rendezni
a Boc
ban ir
ceni p
Az osztr
a Slovan
megállap
Attila m
husvét m
egy napr

MOZIK MŰSORA:

Március 27-28-29-én.	Vasárnap:	Hétfő:
VIGSZINHAZ 3-5-7-9 óra.	Téves kapcsolás, hangos operett. Magda Schneider, Johanes Riamann és Jakob Tiedtke fősz.	TÉVES KAPCSOLÁS. Kedden ugyanaz.
URANIA 3-5-7-9 óra.	A lebegő szüz, hangos bohózat. Fősz.: Dina Gralla és Szölke szakál.	A LEBEGŐ SZÜZ. Kedden ugyanaz.
APOLLÓ 3-5-7-9 óra.	A havannai lány. Lola Lane, Paul Page fősz. Azonkívül: A Cowboyrendőr. Tom Mix.	HAVANNAI LÁNY, COWBOYRENDŐR. Kedd szünet.

27-28-án mindhárom mozgóban zónaelőadás délelőtt 11 órakor.

A Vadász-kiállítás utolsó napjai

Vadász Endre kiállítása hétfőn este záródik s megállapíthatjuk, hogy sikerre teljes volt. Kevés debreceni tárlatnak volt annyi látogatója, mint a Vadász képeinek s főként kevés debreceni tárlatnak kelt el annyi becses kép, mint a Vadász-kiállításon. A tárlatot kétségkívül szerencsésen harangozták be azok az országos, sőt nemzetközi sikerek, amelyek épp a közelmultban tették a fiatal művész nevét oly nemes csengésűvé.

A kiállításon tegnap és tegnapelőtt is újabb vásárlások voltak — a rézkarcok szinte egytől-egyig elfogytak — s bizonyára elkel még néhány kép a kiállítás utolsó két napján, husvét vasárnapján és hétfőjén is.

A Meteor mozi műsora

Vasárnap, husvét napján:

„Rajnai takarodó” Hans Stüve, Verbes, Hans Junkerman-nal. Megelőzi: „Kisértetek”. Hétfőn: „Három ablak kelet felé”, kémdráma. — Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Csak 3 órakor mérsékelt helyárakkal!

— Liener fényképész műterme az ünnep mindkét napján reggel 9-től este 6-ig nyitva.

— Össztánc a Vagongyárban husvét első napján. Új kurzus huszonkilencedikétől.

— A Benkő Bank katonákat lapunk mai számához csatoltuk, felhívjuk erre olvasóink szíves figyelmét.

A profiszövetség meghusította a Bocskay husvét mérkőzését

A finnyás szövetség „elvi” okból nem engedte meg, hogy a debreceni csapat a II. liga válogatottjával mérkőzzön. — Vajjon, ha egy pesti nagy csapatról lett volna szó, akkor is ilyen kíméletlenül rideg lenne a szövetség?

Debrecen husvét sportjának főérdekessége lett volna a Bocskay találkozója a II. profiliga válogatott csapatával. A mérkőzés iránt már előre nagy érdeklődés nyilvánult meg, ami indokolt is volt, sajnos azonban, hogy a mérkőzés — a Bocskay és a II. ligán kívül álló okok következtében — meghusított. A Labdarúgó Szövetség ugyanis azzal az indoklással, hogy elvi okokból nem engedélyez meccset válogatott vagy kombinált csapat és klubcsapat között, mérkőzést letiltotta.

Ez az intézkedés természetesen jelentős kárt okozt a Bocskaynak, mint a II. profiliganak, hiszen a tavaszi fordulóban jó bevételre lett volna kilátás s valóban érthetetlen, hogy a professzionista futball mai igen súlyos helyzetében a szövetség ilyen szigorúan érvényesíti elvi álláspontját, mert hiszen ez a profifutball létérdekében veszélyezteteti.

A Bocskay így husvét program nélkül maradt, bár a vezetőség mindent elkövetett, hogy az ünnepek alatt megfelelően foglalkoztassa a csapatot. A főtörökvés természetesen arra irányult, hogy Debrecenben sikerüljön mérkőzést rendezni is.

a Bocskay vezetősége több irányban is tárgyalt a husvét debreceni program biztosítása érdekében.

Az osztrák első liga kitűnő csapatával, a Slovannal már csaknem kész volt a megállapodás, amikor kiderült, hogy az Attila mégsem volt hajlandó vállalni husvét másodnapjára a bécsi csapatot, egy napra pedig a költség olyan magas

lett volna, hogy a Bocskay az egészen bizonyos nagy deficitbe nem mehetett bele. Szó volt Kolozsvár válogatottjáról is, a kolozsvári csapatok azonban az abnormis időjárás következtében az idén még nem trenirozhattak s így nem merték vállalni a debreceni játékot. Ajánlkozott a Bocskaynak a Salzburg FC is, a költségek azonban a nagy távolság

Visszatartó botrányok zajlottak a pénteki Ezüstlabda mérkőzésen

A közönség elundorodik a futballtól, ha az ilyen jelenetek állandósulnak.

Az Ezüstlabda mérkőzések során pénteken a DEAC mérkőzött a DTE csapatával. A durva mérkőzés eredménye 3:1 (1:1) az egyetemisták javára. A második félidőben Gáspár, a DEAC hávédje csúnyán nekiugrott Weisz kék-sárga csatárnak, úgyhogy az eszméletlenül terült el. A játékost mentők vitték le a pályáról és a közönség megütközve látta, hogy a faultot nem követte kiállítás. Emiatt a DTE intézője, aki a pálya drótkerítése mögött ült, megjegyzéseket tett dr. Kupinszky bíróra és Scheitzler határbíróra.

Scheitzler határbíró erre letette a taccsasztól, odament a drótkerítéshez és először belerugott, majd megütötte az intézőt. Az ügynek, mint értesülünk, nemcsak sportfórumok előtt lesz folytatása.

A DKASE—Textil mérkőzés is bővelkedett botrányokban. A meccs második félidejében Gál a Textilgyár játékosa, egy labdáért vívott harc után széles ívből kirepült a pálya széléről. Pillanatok alatt felbomlott a rend, a

Mindenki győződjön meg előnyös árainról!

Árusítom a világhírű szalmiák és savmentes

PERTRIX

száraz elemgyártmányokat és a

CORONA GOLD

szalmiákos anódtelepét.

Rádiók és rádióalkatrészek, csillárok és villanycikkek,

Neumann József

rádió- és villamossági szaküzlete
Debrecen, Piac u. 27.

volt Bleyer Rádió üzlethelyiség.

miatt itt is olyan magasak voltak, hogy ettől az ajánlattól el kellett tekinteni.

Bécsben sem tudott elhelyezkedni husvétra a debreceni csapat, mert olyan minimális összeget kínáltak, amelyből még az utiköltséget és az ellátást sem lehetett volna fedezni.

s ugyanez volt a helyzet több más városban is, ahová a földrajzi fekvésük-nél fogva előnyösebb helyzetben lévő budapesti közép- és kisegysületek oly minimális összegért kötöttek le mérkőzést, hogy velük a Bocskay nem konkurálhatott. Ugyanebből az okból nem sikerült elhelyezkedni Szegeden sem.

Igy került volna sor a II. profiliga válogatottjának debreceni játékára, ezt azonban a szövetség húsította meg.

Az utolsó órában a Bocskay vezetősége még megkísérelte, hogy mégis biztosítson husvétra mérkőzést, ez azonban már nem sikerülhetett,

mert csak olyan csapatok állottak volna rendelkezésre, amelyek nem jelentenek attrakciót a nagyon is igényes debreceni közönség számára, vendégjátékukat tehát egészen bizonyosan súlyos deficittel járt volna, amit a nehéz anyagi helyzetben lévő klub nem vállalhat.

Debrecenben tehát az idén husvétkor nem lesz profimeccs, vigasztalhatja azonban a futballrajongókat az, hogy két közeli dátumon valóban izgalmas és érdekes küzdelmekben gyönyörködhet: április 3-ikán lesz az Attila—Bocskay-meccs Debrecenben és április 17-ikén ugyancsak honi pályán ütközik meg a Bocskay a Ferencvárossal.

Visszatartó botrányok zajlottak a pénteki Ezüstlabda mérkőzésen

A közönség elundorodik a futballtól, ha az ilyen jelenetek állandósulnak.

játékosok egymásnak rontottak, a pályára rohant néhány néző, köztük Gál édesapja is. A súlyosan megsérült játékost a mentők vitték le a pályáról, miközben az ügyeletes rendőröknek csak kardhasználattal sikerült a rendet visszaállítani. Az ügyeletes rendőrtiszt utasítására a bíró lefújta a mérkőzést, amelynek folytatása a szövetség előtt lesz. Hír szerint a Textilgyár csapata visszavonja az Ezüstlabda mérkőzésekrs beadott nevezését.

AZ UJPEST 3:2-RE GYŐZTE LE ZÜRICHBEN A SVÁJCI BAJNOKCSAPATOT.

Zürich, március 26. Ujpest—Joung Fellows 3:2 (3:0). Ujpest az első félidőben biztosította a győzelmet. A második félidőben Avar és Borsányi helyére tartalék állott be, ekkor a zürichi csapat került fölénybe. A magyar csapat tagjai közül legjobbak voltak: Aknai, Kóvágyó, Szalai, Avar és P. Szabó.

HUSVÉTI FUTBALLPROGRAM Ezüstlabda-mérkőzések a DVSC-pályán.

A pénteken lejátszott első forduló után nagy érdeklődés előzi meg a husvét fordulókat, mert a pénteki nap izgalmas küzdelmei után következtetni lehet további izgalmas fordulókra és remélhetőleg szép játékokra. Az egyetlen meglepetés a Textilgyári SC visszalépése, amelyet sportkörökben érthetetlennek és indokolatlannak találnak, de amelynek megakadályozására nincs mód. Ennek következtében úgy a vasárnapi, mint pedig a hétfői program változást szenved, amennyiben a Textilgyár mérkőzése elmaradnak. Vasárnap tehát délután negyed 3 órai kezdettel a

DTE—DMTE

mérkőzés kerül lejátszásra. Utána pontosan negyed 5 órai kezdettel a

DKASE—DVSC

mérkőzés kerül lejátszásra. Bíró: Balla Zoltán.

Hétfőn a Textil visszalépése folytán a Textil—DTE mérkőzés elmarad s így negyed 3 órai kezdettel a

DKASE—DMTE

mérkőzés kerül lejátszásra. Utána pontosan negyed 5 órai kezdettel

DVSC—DEAC

találkozója a husvét program legérdekesebbikének ígérkezik.

Az érdekes mérkőzések a DVSC Diószegi uti sporttelepén kerülnek lejátszásra és már most felhívjuk a közönség figyelmét a pontos kezdésre, mert pénteken is éppen amiatt volt baj, hogy sötétben játszódtott le a Textil—DKASE mérkőzés utolsó félórája.

— Felkérjük a DTE összes játékosait, hogy ma délután 12 órakor a DVSC pályán feltétlenül megjelenjen szíveskedjenek. Intéző.

Felhívás. Felkérem a Székgyár alább megnevezett játékosait, hogy vasárnap délelőtt fél 12 órára a nagyalállomáson megjelenjen szíveskedjenek: Varjas, Tóth I., Vadász, Somogyi, Tóth II., Németi I., Szabó, Tötös, Németi, Fülöp, Tóth III., Kun. Intéző.

Felkérem az I. kerület összes játékosait, hogy vasárnap 2 órára a Villanygyár-pályán megjelenjen szíveskedjenek az Attila elleni barátságos mérkőzésre. Intéző.

Felkérem a DVSC alatt felsorolt játékosait, hogy vasárnap délután 3 órára a pályán pontosan jelenjenek meg: Barna, Borsi, Juhász, Ökrös, Nyizsnyik, Tóth Gyula, Béres Antal, Kóza, Juhász, Tóth, Osztrovicki, Szabó.

Felkérem a Textilgyári Sport Club összes játékosait, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órára a Villanygyár pályáján tartandó tréningen megjelenjen szíveskedjenek. Felszerelés a szertárosnál vehető át.

Esztorgályos munkák, faárúk, disz-műárúk legolcsóbban:
HELLER JENŐ, Széchenyi ucca 1.

A magyar „Meteor“ csillárgyár fióküzletet nyitott Debrecenben.

Feltűnő jelenség a mai nehéz viszonyok között, ha egy új üzlet nyílik valahol. Feltétlenül bizonyos fokú bátorságot és önbizalmat feltételez. Ezt észleltük, mikor a napokban megnyitott „METEOR“ csillárgyár debreceni fióküzletének fényes kirakatát megláttuk.

Benyitva az üzletbe, a már az eddig is e szakmában dolgozó fiatal ambíciózus Goldstein Ferencet köszöntöttük, mint a gyár debreceni fióküzletének vezetőjét, aki végigvezetett a nagy üzlethelyiségen és ismertette céljukat, azt a célt, amit minden magyar vállalkozásnak szem előtt kell tartania. — Igyekeznek a nehéz viszonyok között lévő magyar középosztálynak méltányos árakon magyar kézzel készült, hazai gyártmányú, elsőrangú minőségű,

vagyis kizárólag bronzanyagból készült és nagyválasztékú csillárok, asztali és állólámpákat, rádiókat juttatni. Tettszetős kivitelű csillárt, hála a magyar METEOR csillárgyárnak, már 7 pengőért, 2+1 csöves hálózati rádiót már 80 pengőért lehet venni. Ehhez hasonló alacsony árakon lehet beszerezni a METEOR csillárgyár többi cikkeit is. Ezek után hisszük, hogy a METEOR csillárgyár bátorsága és önbizalma jogosult volt, amidőn fióküzletét Debrecenben a Piac-u. 9. alatt megnyitotta. Kifogástalan áruival, előzékeny kiszolgálással s főleg realisan és belátással kalkulált árakkal a budapesti eddigi hírnevének megfelelő sikert jósolunk a METEOR csillárgyár debreceni fióküzletének.

A Magyar Birkózók Szövetségének keleti kerülete március hó 31-én este 6 órakor Debrecenben, a Keletmagyarországi Labdarúgók Alsözvétsége Ferenc József ut 61. sz. alatti helyiségében intéző- és gazdasági bizottsági ülést tart. Az ülést tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Vidék bajnoksága megrendezésével kapcsolatos intézkedések. 3. Kerületi senior-bajnokság megrendezése. 4. A m. kir. belügyminiszter 106.200-1932. B. M. sz. körrendeletének ismertetése. 5. Folyó ügyek. 6. Intézkedések.

A DEBRECENI IZRAELITA HITKÖZSÉG

adópótlalékos tagjainak az alábbi kedvezményt nyújtja.

1. Aki adó- és adományhátalékát ez évi április hó 8. napjáig bezárólag *egészben* kiegyenlíti, az nem tartozik késedelmi kamatot és behajtási illetéket fizetni.

2. Aki pedig írásban arra kötelezi magát, és pontosan be is tartja, hogy ez évi április 5. napjától kezdve hat egyenlő részletben minden hó 5-én fizetve törleszti le a hátralékos adó- és adománytartozását, annak a késedelmi kamatot utólag jóvá fog iratni.

Mindkét esetben a fizetés közvetlenül a pénztárnál teljesítendő, vagy oda utalándó át.

Debrecen, 1932 március 25.

Pénzügyi és gazdasági ügyosztály.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZEI

MŰSOR:

VASÁRNAP délután 3 órakor: *Fehér ló*. Operett. Vasárnap délutáni bérlet. Vasárnap délutáni olcsó helyárak. — Délután 6 órakor: *Feketeszáru cseresznye*. Színmű. Kardoss Géza felléptével. Vasárnap délutáni olcsó helyárakkal. — Este 9 órakor: *A csókos regiment*. Operett.

HÉTFŐ délután 3 órakor: *Maya*. Operett. Vasárnap délutáni bérlet. Vasárnap délutáni olcsó helyárak. — Délután 6 órakor: *Fehér ló*. Operett. Vasárnap délutáni olcsó helyárak. — Este 9 órakor: *A csókos regiment*. Operett. A) bérlet.

KEDD este 8 órakor: *A csókos regiment*. Operett. Bérletszünet.

SZERDÁN délután 3 órakor: *Az ember tragédiája*. Drámai költemény. Ifjúsági előadás. — Este 8 órakor: *A falu rossza*. Népszínmű. Cselényi József, a Nemzeti Színház művésznének vendégfelléptével. Rendes helyárak. B) bérlet.

CSÜTÖRTÖK délután 3 órakor: *Az ember tragédiája*. Drámai költemény. Zónaelőadás. — Este 8 órakor: *János vitéz*. Daljáték. Cselényi József, a Nemzeti Színház művésznének vendégfelléptével. Bérletszünet.

A csókos regiment

Erdélyi Mihály kedves, boldogan vidám operettjét, *A csókos regiment* hozta ki ünnepi estjeinek műsorára a Csokonai-színház s remélhetőleg a publikum méltányolni fogja az ünnepi

műsor frissességét. Békebeli huszárkalandnak írja maga a kitűnő szerző is *A csókos regiment*-et s ebben az alcimben benne is van az az ügyes kis mese, amely a dalias huszárfőhadnagy és a bájos baroness között három felvonáson át szövődik, végezve a boldog házasság happy end-jével. Tele van vidám humorral és kedves lírával ez az operett, a szombati bemutatón a közönség sok tapsa garantálta debreceni sikerét. Az ünnepek hangulatában kellemes szórakozást ígér *A csókos regiment* a közönségnek.

Erdélyi Mihály az ügyes librettó és ugyanó a kellemes, könnyű muzsika szerzője is.

A Csokonai-színház nagyon jó előadásban, *Sziklay Jenő* kitűnő rendezésében és *Török Emillel* a karmesteri székben hozta ki *A csókos regiment*-et. *Sz. Patkós Irma* szép hangja, ügyes játéka adott igen jó színeket a primadonnafigurához, míg a szubrettszerében *Jurik Ica* friss bája és temperamentuma érvényesült. *Márkus Lajos* mutatós bonviván alakítása és *Várady Pál* eredeti, zamatos humoru, ellenállhatatlanul nevetető „kutyaosó”-ja mellett *Fáskerthy Mária*, *Kormos Ferenc*, *dr. Laczkó József* és *Bányász István* hoztak színesen rajzolt és változatosan groteszk, komikus figurákat. *Apor Klári* kis pesztrája és *Rónai Béla* huszárkapitánya járultak még hozzá az előadás meleg sikeréhez.

A DEBRECENI SZINI KERÜLET.

A Színészegyesület ártirt Debrecen városához és véleményt kért a színikerületek új beosztására vonatkozóan, amiben végeredményben a kultuszminiszter dönt. Eddig Szolnok, Eger és Ózd tartoztak a debreceni színikerületbe, azonban időközben Szolnok kivált. Debrecen város azt kívánja, hogy Szolnokot továbbra is a debreceni kerülethez csatolják. Ezért a polgármester át is ír Szolnokra, hogy akarja-e tovább is fentartani a kapcsolatot a debreceni színházzal.

MOZI

FILMBEMUTATÓK.

Szombaton a debreceni mozgókbombaműsorral rukkoltak ki. A Víg-színház a „Téves kapcsolat” operettet mutatta be nagy sikerrel, ami a filmet megelőző híradások után igazolt is. A pompás, fordulatos meséjű darab főszerepét ugyanis Schneider Magda, a hirtelen felkapott legújabb star játszsa

MINDENKI ÁLTAL KÖNYVEN TELJESITHETŐ ELŐFELTÉTELEK MELLETT fel nem mondható KAMATMENTES KÖLCSÖNÖKET FOLYÓSITUNK:

1. Családi ház építésére. 2. Telekvásárlásra és ezzel kapcsolatos lakóház építésére. 3. Lakóházzal kapcsolatos ipartelep építésére. 4. Családi lakóház vásárlására. 5. Lakóház átépítésére, bővítésére, vagy javításra. SAJÁT ÉRDEKÉBEN MIELŐBB KÉRJEN RÉSZLETES KÖLCSÖNANJALATOT ÉS TAJÉKOZTATÓT

az Országos Családiházépítő Takarékszövetkezet képviselőjétől:

DJENES JÓZSEF

DEBRECEN, FÜVÉSZKERT UCCA 16. SZAM. Telefon 14-98.

Prospektust ingyen és bérmentve küldünk. Hajdumegye minden városában és községében felállítandó helyi képviseletek önálló vezetésére absolute megbízható és népszerűségnek örvendő helyi üzletszerű urakat keresünk. Jelentkezés a fenti címenél.

és a magyar származású színész a filmen még nagyobb, mint a hire után várni lehetne tőle. Elragadóan bájos, üde, temperamentumos, remekül táncol, énekel, mókázik: szóval igazi primadonna. Johannes Rieman, Truda Berliner, Jose Wedorn kamaranékes és Jakob Triedtke segítik Schneider Magdának a teljes diadalhoz. A film különben teljesen operett-szerű, sok kedves ének- és táncszámmal.

Egyidejűleg az *Uránia* szintén sláger hozott husvétre. A „*Lebegő szűz*”, mint a cím is mutatja, nem fehér darab, mulatságos, ötletes komédia, amelyben az állandó derültségről Szőke Szakál és Dina Gralla gondoskodnak.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

A husvéti ünnepek alatt naponta 3 előadás!

Vasárnap délután 3 órakor: *Fehér ló*, revüoperett; délután 6 órakor: *Feketeszáru cseresznye* (színmű) Kardoss Géza felléptével.

este 9 órakor: *Csókos regiment* (operett). Erdélyi Mihály legújabb sláger operettje.

Hétfőn délután 3 órakor: *Maya*, operett.

„ délután 6 órakor: *Fehér ló*, revüoperett.

„ este 9 órakor: *Csókos regiment*, operett. Erdélyi Mihály legújabb sláger operettje.

Kedden este 8 órakor Erdélyi Mihály legújabb nagysikerű operettje:

A Bethlen-téri színpad operett-ujdonsága! Nagyszerű jazz-muzsika! Három órán át kacagtató mese!

Csókos regiment

Halló! Figyelem!

CSELÉNYI JÓZSEF a Nemzeti Színház művésznének 2 NAPOS VENDÉGTÁJÉKA

a leszállított rendes esti helyárakkal!

Március 30-án, szerdán este 8 órakor

A FALU ROSSZA

Göndör Sándor szerepében.

Március 31-én, csütörtökön este 8 órakor

JÁNOS VITÉZ címszerepében. — Április 1-én, pénteken

este 8 órakor a **Belvárosi Színház**

nagysikerű prózai ujdonsága:

A TÖRVÉNY NEVÉBEN,

bűnügyi dráma.

Április 2-án, szombaton este 8 órakor

FERENCZY MARIENNE, a Bethlen-téri Színház primadonnájának vendégfelléptével a leszállított rendes esti helyárakkal! **Harapós férj**, operett.

Április 6-10-ig: **Jelenleg Budapest szenzációja, a világhírű Kassner varázsló és művész társulata.**

Nagytakarítás

1 kg. parkettbeeresztő viasz, japán . . . . . —52
1 doboz negyed kg. Crystalparkettpaszta . . . . . —78
1 drb. 11 soros parkettkefe 1.56
1 drb. szőnyegkefe . . . . . —82
1 drb. kis surolókefe . . . . . —20
1 drb. 0-ás partvis 1.78
1 kg. mosósóda . . . . . —20
1 kg. mosópor (ammoniak) . . . . . —44
1 kg. keményítő . . . . . —72
1 kg. naftalin . . . . . —72
1 kg. brunolin 1.20
1 kg. fehér v. szürke olajfesték 1.20
1 kg. színes olajfesték (nem különleges színek) 1.10

Olajfesték doboz nélkül:

1 kg. zománccfesték, közép minőség . . . . . 2.—
1 kg. padló-lakk, közép minőség . . . . . 2.—

Izsák József R.-T. Vegyészeti gyár

Budapest, V., Pozsonyi-ut 31. Telefon: Aut. 908-21-22-23. Az ország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata.

Debreceni fiók: Csapó ucca 17.

Fióküzletek Budapestten:
I. Northy Miklós-ut 16
II. Krisztina-körút 147.
III. Csallagány-u. 50.
IV. Florán-tér 17.
V. Ferenc József-rkp. 1.
VI. Deák Ferenc-tér 1.
VII. Váci-ut 4.
VIII. Nagymező-utca 23.
IX. Szony-utca 25.
X. Hungária-körút 87.
VII. Király-utca 69.
VIII. Dob-utca 20.
IX. Dohány-utca 98.
X. Nefelejts-utca 28.
XI. Hajtsár-ut 36.
XII. Thököly-ut 14.
XIII. Baross-utca 36.
XIV. Napcsin-utca 28.
XV. Ferenc-körút 8.
XVI. Üllői-ut 65.

Ujpest: István-tér 6.
Kispest: Üllői-ut 113.
Kőbánya: Belső Jászberényi-ut 8.
Pécs: Széchenyi-tér 8.
Szolnok: Kossuth-tér 8.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE-ZÁRLAT.

Csikágó, március 26. Buza: 50.25, 52.875-75, 57.375-57.50, 56.75-625, tengeri: 32.875, 35.50, 38.875, 43.75, zab —, 37, 23.125, 23.75, 24.25, rozs: —, 43.50, 45.50, 46.50.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNY ÁRAK:

Március 26. Buza 12.00 és boletta; rozs 12.50-12.60 és boletta; árpa 16; tengeri 14.00-14.20; lucerna 11.00-13.00; széna 9.00-11.00; búkköny 9.00-9.30; szalma 2.50; Répa, cukor 3.40, takarmány 3.00.

A MÉSZAROS SZAKOSZTALY JELENTÉSE.

Levágatott 1932 március 19-től 26-ig Debrecen részére 129 darab nagymarha, 29 darab növendékmarha, 305 darab borjú, 20 darab bárány, 4 darab ló, Budapest részére 65 darab borjú. Páris részére 365 darab juh, összesen 917 darab. — Nyersbőrarak: Magyar marhabőr 40-50 fillér, tarka marhabőr 50-60 fillér, borjubőr 65-70 fillér. — Husarak: I. rendű marhahús 1.00, II. rendű —.80, I. rendű borjuhús 1.40, II. rendű 1.20, I. rendű növendékhus 1.00, II. rendű —.80, bárány, jobb minőség 1.00, silányabb —.80.

Magyar írók munka közben

Hogyan dolgoznak Herczeg Ferenc, Móra Ferenc, Lengyel Menyhért, Drégely Gábor, Harsányi Zsolt, Szép Ernő? — Kedves epizódok mellett írta Abbáziában a Tanitónót, Kabos Edéről, aki cigarettával a szájában aludt el örökre és Szenes Béláról, aki az Adria mellett írta minden darabját

PAAL JÓB EREDETI RIPORTJA.

A Quarnero öblének ezt a csodálatos pontját két marokra fogva bele lehetne tenni a magyar irodalomtörténet köteteibe. Tucatjával akadnak itt miniatűr villák és zajos hotelok, ahol a magyar irodalomnak egy-egy kimagasló alkotása megszületett. Rozoga íróasztalok és modern, kattogó írógépek, amelyek fölé hajolva csöndes éjszakákon és a fölkelő nap rózsaszínü világánál álmodozva alkottak nagyot, marandót élő és már régen őseikhez megtért költők. Szinte el se lehet mondani egy husvétii cikk keretében, kik és mit alkottak itt az ismertebb nevű magyar írók közül. Nevek kóvályognak a fejekben, nevek, amiket már régen szárnyára kapott a hír és nevek, akiknek viselői már bronzszobrot kaptak márványtalapzaton és befejezték már földi pályafutásukat. Empire íróasztalt mutatnak a Reginában: ennél róttagyöngybetűit a világ legtermékenyebb regényírója: Jókai Mór, megvan még az a kávéházi asztal, amelyenél Bródy Sándor „Tanitónője” megszületett és ahol soha nem készült el a „Rembrandt”, a Jaenettben üzleti leveleket kopogtatnak azon a Remingtonon, amelyet a fiatalon elhunyt Szenes Béla írta az „Olasz asszonyt” és a „Buta embert”, szegény Kabos Ede se tartlízik már a Quarneróban, ott nyugszik az abbáziai temetőben és

ibolyák nyílnak a sírján. Halvány lila ibolyák, gyengén illatosak, Kabos Ede nagyon szerette őket... Szomaházy István se mond már bókákat a Palace öt órai teáin a szép asszonyoknak, akik valamennyien szerephez jutottak Szoma bácsi novelláiban, vagy regényeiben.

A halottak elmentek, az élők ide járnak. A magyar irodalom utolsó tíz esztendei termésének legjobb gyümölcsei itt értek meg. Itt írta az „Ének a buzakalásról” című híres regényét Móra Ferenc, itt született meg Zilahy Lajos „Két fogoly”-a, októberben itt fejezte be most színrekerülő darabját Lengyel Menyhért, Abbáziában

Sándor bácsi az örök bohém...

Jókai Mórról az élők már nem igen emlékeznek. Csak azt tudják, hogy minden esztendőben eljött ide és az írók fejedelme ott lakott, ahol a népek fejedelmei: a Stefániában. Most Reginának hívják a régi monarchia kétségkívül legegységesebb szállodáját és én abban a szobában írom ezt a cikket, ahol a nagy Jókai Mór etette meg minden reggel az Adria vándorait, a sirályokat. Hallomásból tudom, hogy itt készült el a „Jövő század regénye”-nek egy része és arra emlékeznek még néhányan az öregek közül, hogy Jókai Mór soha nem látták jegy-

zökönyve nélkül. A nagy író mindig és mindenütt jegyzeteket készített. A méltóságos asszony, Jókainé Nagy Bella ma is gyakran jár Abbáziába. A Bellevueben szokott lakni.

Sándor bácsira, a hallhatatlan bohémre már mindenki emlékszik a bennszülöttek közül és alig van abbáziai ember, aki ne tudna valami anekdotát Bródy Sándorról. A pénznek nem volt értéke nála. Lakatos Viktor hozta le magával Badenből a Neues Kurhausba és Sándor bácsi ott hamarosan otthon érezte magát. Sikertől neki az, ami

előtmondások röpködtek a levegőben, izgatott gesztusokkal kigyóztak a karkok. A bankár barátom felugrott a székeről és elémállt.

— Hohó, aki így beszél, az bizonyítson is!

Nyugodtan vállaltam.

— Kérlek, öregem, nagyon szívesen. Ha akarjátok, elmondok egy kis históriát. Biztosra veszem, hogy meggyőző, mert — igaz. Igaz az első szótól az utolsóig. Saját élményem, tehát felelek minden betűjéről, nem költök hozzá egy névelőt sem.

A társaság kényelmesen elterpeszkedett, a bankár új szivarra gyújtott, aztán dohogva rám szólt:

— No, te híres, kezdheted.

— Hát kezdem, jól van. Remélem, azt mindnyájan tudjátok, hogy mi a halandzsza? A halandzsza nem egyéb, mint halott szavak keveréke, amelynek zenéje az élő szó fonetikájához hasonlít. Rendes szavakkal keverve és beszédtechnikailag folyamatosan előadva a be nem avatott hallgató számára normális beszédként hat. A naív, jóhiszemű hallgató hallgatja, hallgatja, görcsösen figyel, először azt hiszi, hogy rosszul hall, kérdésekkel zavarja a halandzsázót, végül már restelli zavarni, megadja magát és ha a halandzsázót olyan mese keretébe ágyazza az elbeszélő, amely a naív hallgatót közelről érdekli, akkor szabályszerűen meg lehet őrizteni. Ennyit el kellett mondanom a ha-

eddig nem sikerült senkinek: magához alakította, valósággal Pesthez formálta ezt az adriai fürdőhelyet. Ő teremtette meg itt a pesti kávéházi életet. Örökké a kávéházban ült, a Quarneróban dolgozott, itt írta meg a Tanitónót és itt dolgozott élete legnagyobb és sajnós befejezetlenül maradt munkáján, a Rembrandt-on. A kéziratait magánál hordta és egészen kiválasztott barátainak néha felolvasta. A barátai voltak: a fürdőmester, a portás és a főpincér. Abbáziában írta híres levelét, amelyben Gárdonyi Géza-nak felelt az őt ért támadásokra és ha tehetné írásait Szép Ernő hugának diktálta tollba. Mielőtt elment örökre Abbáziából, egy meghitt barátjának sirva mondta:

Sok szép asszony szeretett engem, a szerelemből bőven adott az Isten, de igaz szerelmem csak egy volt az életemben... a feleségem... a többi csak játék volt... falevél, amit elhord a szél... egy igaz asszonyom volt a világon, a feleségem...

Kora reggel a Caffé Umbertoba ment, rendesen kocsin. Amikor a fiákeres megállt előtte, belemarkolt a zsebébe, kiszedett egy csomó pénzt és odatartotta elébe: „Vegyél!” — mondotta és ha a fiákeres félve a pénz után nyult, biztatta: „no ne kéressed magadat, vegyél még, ugyis szegény ember vagy, nekem most van pénzem, ha majd nem lesz, ingyen viszel el... no markolj még bele a tenyerembe... „Ebéd után újra kávéházba ment, ahol rendesen Kabos Edével tartlított. Minthogy pedig három óránál többet nem tudott egy helyben ülni

Halandzsza kaland

Írta: ORDAS.

Hajnali három óra felé a líkőröknel és a konyaknál tartottunk, a füst olyan sűrű volt, hogy már vágni sem lehetett, de a társaság beszélgető kedve nem apadt. A háziasszony újból bekapcsolta az áramot a kávéfőző masinába.

— Fentartom az előbbi állításomat — folytatta a társalgást az öszülő halántéku, jovialis bankigazgató. — Fentartom, amit mondtam, tudniillik azt, hogy a jampecek kora lejárt. Én alaposan figyelem az életet s az élet figuráit. Figyelem a különböző típusokat, érdekel, honnan bukkannak fel, meddig tündökölnék és miként tűnnek el a ködben, ahonnan jöttek. A divatos típusok egész sorát láttam már elvonulni s mondhatom, hogy a háboru utáni alakok közül legtovább tartotta magát a jampec. Jampec: ez annyimint: hazugság, látászat, merészség, éles könyök, nagyképszerűség és a fölényes semmitmondás keveréke. Nagyon lehetett utálni őket, a zsidóját és a keresztényjét egyaránt. Jó, hogy már hirmondó is alig van belőlük.

— Mondd csak, kedves bátyám — szóltam ki hirtelen egy remek fotójé mélyéről —, minek tulajdonítod a jampec-korszak állítólagos hanyatlását? Meggyőződéssel vágtam rá a választ: — Mert az iszap, amit a háboru kavar fel s amely még évekig a víz felszínén uszkált, szép lassan leülepedett.

Az embereknek megjött az eszük, bölcsőbbek lettek, több a kritikai érzékük és önértetesebbek. A jampec már nem imponál senkinek és ha szerepelni próbál, akkor úgy orronfricskázás, hogy arról koldul. Újból a szerény emberek jönnek divatba, a jó modor, az udvariasság és az őszinteség. A nagyképűt és a hencsért már mindenki kineveti. A szaporaszavu fecsegőre senki sem hallgat. Három értelmes tömondatnak ma már ismét nagyobb becsülete van, mint egy félnapig tartó hárijánoskodásnak.

— Egészen biztos vagy ebben? — löktem felé egy újabb kérdést.

— Tökéletesen! — felelte és nagyobb nyomaték kedvéért a térdére csapott. Tökéletesen! Azt hiszem, hogy ismerem az embereket, látom, miként változnak.

— Az emberek sohasem változnak! — ellenkeztem hirtelen támadt harcikedvel. Jampecek mindig voltak és lesznek. Egyszer tógát hordtak, másszor páncéltözetet, vagy biedermeier-kürtökalaipot, vagy frakkot, mindegy. Jampeccel gyakran találkozhatok a történelemben, a politikában, a tőzsdén, a táncteremben, a korzón. A jampec sohasem hal ki, a jampec örökkévaló és a jampecnek mindig igaza van, mert a jampecnek mindig minden sikerül. Az embereknek sosem jön meg az eszük, sosem nő a kritikai érzékük, sosem lesznek bölcsőbbek vagy önértetesebbek — ezért virul a jampecipar.

A társaság felzudult ellenem, heves

landzsáról, mert a történetemnek a halandzsza lesz a veleje.

— A nyáron Bécsből jöttem haza a legkedvesebb pajtásommal, szívvel cimborámmal, egy nyurga, elegáns fiatal zsrnalisztával, aki valóságos mestere a halandzsázásnak. Én csupán szerény, de nem egészen tehetségtelen tanítványa vagyok, van egy kis érzékem hozzá s ha ketten halandzsázni kezdünk, akkor még a legagyafurttabb, leggyanakkvóbb idegeneket is könnyen a hálónkba rántjuk.

— Mondom, együtt ültünk fel Bécsben a pesti gyorsra, majdnem lekéstünk s az utolsó pillanatban ugrottunk fel a tulzsfolt vonatra. Hiába volt a MÁV. jóvoltából I. osztályu szabadjegyünk s hiába kukkantottunk be minden fülkébe: vigasztalanul egyforma volt a helyhiány. Már harmadszor börtöndjeinket cipelve, amikor végre megállapodtunk egy elfüggönyözött ablaku I. osztályu fülké előtt.

— Janikám, ez a diszkrétül elfüggönyözött fülké gyanus nekem.

Az ablaknál felül vékony rést fedeztünk fel. Nyurga barátom kényelmesen elérte s beleskelődhetett.

— Győztünk! Eppen két üres hely van még. A jóisten is nekünk tartotta fenn ezt a két üres helyet. Győtrelemes lett volna Pestig a folyosón állani. Megnyomtam a kilincset. Az ajtó nem nyílt. Kopogtattam: semmi válasz. Újból kopogtattam, most már erősebben

és Lehel doktor mozgást rendelt neki, tehát délután négykor áttette a székhelyét egy másik kávéházba. Itt maradt vacsoráig. Akkor fiákeren az alig pár percrenyire lévő kávéházból hazament. A vacsorával soha nem volt megelégedve. Ha hideg vacsora volt, akkor meleget akart, ha meleg volt, akkor hideget hozott magával és nagy öröme telt benne, ha a szanatórium éttermében kipakolhatta a magával hozott papirosból a hideg felvágottat. Sokszor elcserélte az ebédjét, vagy a vacsoráját a portással és ott is ette meg azt a portásfülkében.

Az elhunytak közül Kabos Ede és Szenes Béla dolgoztak még sokat Abbáziában. Kabos Ede sógoránál, Farkas Kálmánál, a Palace egykori igazgatójánál, aki most a laurani Grand Hotel Lauranat bérlé, lakott. Itt élte le életének utolsó esztendeit gondok nélkül, megnyugodva. Egyetlen passziója volt csak: mindennap ebéd után órákig pikézett Marschall Ferencel, a lillafüredi Palota szálló mos-

Herczeg Ferenc mozarabot ír, Móra Ferenc a tengerre néző toronyszobában írja meg a magyar róna himnuszát...

Herczeg Ferenc rendszeresen akkor van Abbáziában, amikor együtt lehet Zilahy Lajossal, Csathó Kálmánnal és Cs. Aczél Ilonával. Az Ocskai brigádéros világhírű szerzője régi szerelmese az Adriának, nem is olyan rég gyönyörű yachtjával, a Fecské-vén hónapokig bolyongott a quarneroi öbölben, hosszú esztendőket óta mindig visszatér. Magába zárkózott életet él, rendszeresen éjjel dolgozik. A Neues Kurhausban mindig ugyanabban a szobában lakik. Kevesen tudják, maga Herczeg Ferenc sohasem beszélt róla, hogy a nagy író tavaly három filmet írt Abbáziában. Ugy esett a dolog, hogy Bécsen keresztül utazott és ott valahogyan összekerült a Metro-Gold-

tani vezetőjével, aki akkor a laurani Grand Hotelét bérelte. Marschall jószívű ember volt, állandóan nyerni engedte Kabos Edét, aki nagyon büszke volt a sikereire. A nikotin ölte meg. Cigarettaival a szájában aludt el örök álmára, az abbaziai temetőben fehér márvány sírkövön egyszerű felirat hirdeti, hogy:

KABOS EDE
magyar író
élt
1865—1923.

Szenes Béla, a fiatalon elhunyt színműíró és annyi derűs móka szerzője állandó lakója volt Abbáziának, minden esztendőben idejött a családjával. Hol a Palace Hotelben, hol a Jeanetteben, hol pedig Lauranában a Grand Hotelben lakott. Majdnem minden darabját itt írta, csöndes visszavonult életet élt, sokat dolgozott. Szegény Szenes Béla, igen korán kellett elmennie...

win-Mayer filmvállalat egyik managerével. Beszélgetés közben szóba került: nem lenne kedve Herczeg Ferencnek ahhoz, hogy filmet írjon. Az amerikai fantasztikus összeget ígért, Herczeg Ferencnek tetszett az ajánlat, ott nyomban szerződést csináltak és Herczeg Ferenc Abbáziában egy hét alatt megírta mind a három filmjét. Maga mondta, hogy egyetlen irodalmi munkásságával nem kerestett annyit, mint ezzel a három filmmel.

Zilahy Lajos, aki bájos nejjével itt Abbáziában ismerkedett meg, mindig hatalmas fekete kutyával érkezett ide. Ezzel csavargott egész nap, rendszeresen éjjel dolgozott. A zajos életet kerülte. Ugyancsak

csöndesen él itt Csathó Kálmán is, aki mindig hatalmas Minervájával jön le. Nyomban ebéd után elindul kocsijával és igen nagy turákat csinál. Korán fekszik, hajnalban kel és a felkelő nap mellett szeret dolgozni. Zilahy Lajos Abbáziában írta a „Két fogoly” című regényét.

Régi hűségese vendége Abbáziának Móra Ferenc is, a szegedi író. Felváltva hol a laurani Grand Hotelben, hol a Jeanetteben lakik. Legjobban a Jeanette ugynevezett toronyszobáját szereti. Ez a szoba a harmadik emeleten a 67. számot viseli, ablakából a világ egyik legszebb panorámája nyílik. Amint könyve előszavában maga írja, itt készült el az „Ének a buzamezők-

A zsörtölődő Szoma bácsi meg a fiatalok

A háborút megelőző évek mondain írója, a leányszobák aranyos kódében csillogó Szomaházy István is Abbáziába járt. Olyankor jött el ide, amikor a legjobb publikum keresi fel a Quarnero gyöngyét: husvétkor. A legmondainebb helyen: a Palaceben lakott. Ugynevezett lármázó jó ember volt, mindig zsörtölődött, de azért mindenki nagyon szerette Szoma bácsit. Híres játékát: a „Bar-kochbát” itt találta fel. Nem dolgozott, illetve nem írt itt egy sort se, de regényeinek, novelláinak alakjait itt szedte össze. A „Lila test sárga sapka”, a „Mesék az írógépről” és a „Feleségképző akadémia” igen sok figuráját még ma ismeri az abbáziai benszülött. Szoma bácsit rendszeresen körülvették a fiatalok: Szép Ernő, aki a háboru utáni esztendőket itt élte le és legszebb verseit itt írta, Bónyi Adorján, aki állandóan kint lakott Lauranában, Stella Adorján, aki csak Farkaséknál egy nagy kerek malomkövön tud dolgozni, sokat mókázott Szoma bácsi Szöke Szakállal, aki mindig az Édenben lakott és ha már itt tartok, akkor el kell mondanom azt is, hogy az Éden

ről” című páratlanul szép regénye. A Villa Jeanette Gyula nevezetű irodalmi löndinerje mutatja nekem a dedikált példányt. És meséli:

— Móra ur azt mondta, hogy nem mozdul ki addig a szobájából, amíg készen nem csinálja a regényét. Ott ült egész nap az ablaknál és dolgozott. Amikor mi felkeltünk, ő már a munkájánál ült. Csöndben szeretett dolgozni és csak ritkán ment el sétálni. Ilyenkor mindig látott valamit, amit megénekelt azokban a cikkeken, amiket innen írt. Takarítás közben én mindig elolvastam a Móra ur kéziratát. Nagyon örültem, amikor aztán azokat újra nyomtatásban láttam...

zongorájánál egy holdfényes estén komponálta meg a „Csodabár” legszebb nótáját — Titkos éneklés és ugy kezdődik, hogy „Kérem egy szóra” — Brodszky Miklós. Zsolt Béla a Quisisanaba jár, Márkus Alfréd az Édenben, Vészi Margit pedig sokszor jön el még mai is Rómából, ő a Bellevueben lakik.

A nagyok közül Molnár Ferenc soha nem volt még Abbáziában, ellenben állandóan ide járnak Lengyel Menyhért, Drégely Gábor, Harsányi Zsolt. Drégely Gábor itt írta a Szerencse fiát, Lengyel Menyhért pedig itt fejezte be azt a darabját, amely most kerül színre szerte a világon mindenfelé.

Nem tartozik ugyan a magyar irodalomhoz, de azért nem lehet megemlítés nélkül hagyni, ha az ember írókról ír, hogy Lauranában, egy lengyel festő penziójában, a Centrálban írta meg Sienkiewicz Henrik két legnagyobb regényét: a Quo vadist és a Vér és aranyt.

Az utolsó esztendő magyar irodalmi termésének legszebb kalásza itt értek terméssé. Alig van ház a Lungomare della Madonna és a

csend. Éppen jött a kalauz, rövid, de velős kis botrányt csaptunk, a kalauz kulcsával felkattintotta a zárt, az ajtó kicsapódott s bentről hat gyűlölködő szempár lángolt felénk. Ezek kényelmesen, egészen kényelmesen szerettek volna utazni. Aludni akartak, egy kissé elterpeszkedni. Egy-egy oldalon négy-négy ülőhely volt, de ők három-három felé parcellázták, fejenként 30 centi előnyhöz jutottak s ezt az előnyt mindenáron védeni akarták. Meggebedhetünk volna tőlük az ajtó előtt, a folyosón állva az ótórás ut alatt. Mikor beléptünk, a pajtasommal összevillant a szemünk. Ebben a pillantásban minden benne volt. Udvariasan köszöntünk, ám az utitársaink elnéztek a fejünk felé. Nem léteztünk a számukra.

— Szabad ez a hely? — kérdeztem halálos udvariassággal egy békebeli pepitabricsesz viselő, pedert bajszu öreg urtól, aki az Alföldön alispán lehetett, takarékpénztári igazgató, vagy előkelő földbirtokos. Szó nélkül végigmért és arrébb húzódott.

— Köszönöm, — mondtam nyájasan és lezökkentem.

Szemközt a pajtasom érdeklődött egy borotvált szemöldökű, idősebb hölgytől, aki két csinos, fiatal lányával ült a pamlogon. Ők is csak arrébb húzódtak, szóra sem méltatva a tolakodót.

— Kisztihand, nagyon köszönöm! — hajbókolta a barátom és kivillantotta fehér fogsorát. — A hölgyek igazán nagyon kedvesek.

A kedves hölgyek elfordították felé a fejüket. A barátom is leült, újból összevillant a szemünk, mint titkos jeladás.

Először terepszemlélet tartottunk. Jobbomon a pepitabricsesz ült, baloldalom két lornyonos, szikkadt öreg hölgy, úgy néztek ki, mintha nyugalmazott csillagkeresztes dámák lennének. Szemben a feketére festett hajju, molett öreg démon két flapperjével s szélükre beékelve szorongott a barátom.

A fülkében siri csend honolt. Én törtetem meg. Idegenes akcentussal, mintha már csak törve beszélném az anyanyelvemet, szóltam a barátom felé:

— Titkár ur kérem, a táviratok elmentek?

Kifogástalan simasággal válaszolt: — Igenis, vezérigazgató ur! Kettőt Athénba küldtem, leigoglaltam a lakosztályt a Savoyban és értesítettem Vakrotapolusz minisztert, hogy pénteken érkezünk s ha lehet, küldjön elénk repülőgépet Szófiáig, hogy miképpen vinöte a merebédeket.

Utitársaink még nem engedtek me-revségükből, de a szemükből már látszott, hogy felneszeltek.

— És New-Yorkba elment a kábel?

— Természetesen, vezérigazgató ur! Pontosan intézkedtem, ahogy utasítani méltóztatott: 32 vagon rézszulfát, ab San-Francisco, 2% a visszleszámitolásra, 622.200 dollár pedig a National Bank-nél csekktalálásunkra átvethető. Közöltem azt is, hogy a rézszulfát fe-

lett azért diszponáltunk elkésve, mert Jamaikából csak tegnap kaptuk a veköpen milédium hemittent.

— Helyes, nagyon jól van, — jegyeztem meg elismerően. — Mindenesetre reggel sziveskedjék korán telefonáltatni a kegyelmes urnak, hogy én semmi esetre sem akarom a magyar kormány részére szövétetni a véteket s ezért helyesebb volna, ha a Nemzeti Bank utján átidentitálnák a melészeket a kerhámbokra.

Barátom jegyzőkönyvet kapott elő a zsebéből, lázas sietséggel írni kezdett.

— Kérem, írja még fel azt is, — adtam ki az újabb utasítást, — hogy Titkos Ilona művésznek a délbén elküldjék a ciklámment és a smaragd nyakláncot a kalambóval együtt.

Egy kis szünetet tartottam. Félszemmel lestem a hatást. A molett mama először az egyik lányára nézett, aztán a másikra. Mellettem megmozdult a két lornyony, jobboldalom pedig a pepitabricsesz izgatottan pederni kezdte a bajuszát. A start kitünően sikerült. Gyereünk tovább.

— Szabad valamit megjegyezmem, vezérigazgató ur? — fordult most hozzám a titkár és könnyed gesztussal monokliját a szemére ragasztotta. Erre mellényzsebemből én is előhúztam az óraüveget, amelyet Bécsben vásároltam, hogy a Kertner-strassén nagyobb hatással legyek a nőkre. — Vezérigazgató ur kérem szépen, ha szabad lenne java-

solni, stornírozni kellene az algrif bányaeladást. Tudniillik Tardieu excellenciás ur tegnap nyíltan kijelentette előttünk Genfben, hogy a francia érdekeltség 50 millió frankkal felemeli az alapítókét. Ez esetben pedig a járadék-kötvényeink értéke egyszerre felugrik 700.000 frankkal, hiszen Rotschildék nem lesznek hajlandók mibévalni az összes zsenegálokat.

— Miért ne lennének hajlandók? — szóltam közbe indulatosan. — Én megmondtam Rotschildnak, hogy így nem folytathat tovább az ügyek. Ha én egyszer kemenélem a továbbiakat, akkor hlaaduzni kell neki, ha akar, ha nem, mert különben ramputálok az egész lemekeket. Ez csak egyszerű?

A titkár mély reverenciával bólintott. — A vezérigazgató ur előrelátása ismét zseniális!

A pepita bricsesz térdei ütemesen mozogni kezdtek. Baloldalt a két lornyony percnként fel- és leemelkedett, szemben a flapperok a frizurájukat igazították s láttam, hogy a mama kandí pillantást vet a kezemre s elégtétellel állapítja meg, hogy nem hordok jegygyűrűt. Utóvégre ki tudja, mi minden fejlődhetik ki egy ilyen vasuti ismeret-ségből! Ráíöhett, hogy van egy kis sex-appeal-em.

— Óh Budapest, Budapest... — sóhajtottam fel. — Négy éve nem láttam már! Higye el, titkár ur, hogy egy kis meghatottságot érzek. Folyton utazni,

Kombinált szoba P 560—

mely áll: Komb. szekrény szekrényrel, célszerű beoszt. kanc. díó, Rekamier: szőrpárnákkal, szép huzattal, ágynemű-tartóval,
2 karszék: kényelmes ülésel, modern kivitelben,
képes Allólámpa: állványal, erno-
arjegyzék. Alólámpa: állványal, erno-
ingyen. Asztal, azonos stílusban.
BAROSS-BUTORHÁZ
Budapest, Baross uca 44.

Corso Vittorio Emanuele III. mentén, ahol ne lehetne emléktáblát tenni a falra. Régi kopott íróasztalok vándorolhatnának a muzeumokba és ha meglennének, tintás tollszárakat lehetne vitrin üvege alá tenni. Pálmák nyílnak a tenger partján és széles levelű pálmák árnyékában zöldre festett keskeny pad támlájára sziveket vésték be a szerelmesek. A Madonna márványszobra áll a pad előtt a tengerben, sirokkó idején itt legmagasabbak a hullámok. Ezen a padon álmódta meg regényeit az életről Jókai Mór. A Caffé Quarnero terraszáról már a sarokba tették azt a márványszobrot, aminek tábláját Bródy Sándor firkálta tele, ha csapzó haját meg-ráncigálta az Adria szele. Ott állok az ablaknál, ahonnan a lengyelek nagy költője Pompéji pusztulását látta és elmereng a toronyzóban, széles ablaküvegeken keresztül ide mosolyog a tenger, de Móra Ferenc a dagadó vitorlák alatt olasz nótákat daloló matrózokban is csak az Alföld arató magyar parasztot látta és neki a tenger hullámlázása nem volt más, mint aratás előtti imbolygása a magyar rónának. . . . Süt a nap, sirályok keringenek a levegőben, maszatos bambina ibolyát árul a strandon, mosolygó arcu emberek süttetik magukat a déli napon, az öregek elmentek, jönnek már a fiatalok . . .

utazni. A tavasszal még Ausztráliában voltam, a télen Kanadában, ősszel Tokióban tárgyaltam. Nagyon gyakran kánoz a vágy, hogy hazajöjsek végleg, feleségül vegyek egy csinos kis pesti lányt, egy-két millió dollárt elhelyezzek a magyar piacon csak úgy szórakozásképpen és elbujjak a rózsadombi villámban.

A flapperok ruzst rántottak elő, mintegy vezényszóra, előkerültek a puderpamacsok is s a pepita bricsesz térdei már úgy mozogtak, mintha villamosáram hajtotta volna. Az egyik flapper cigarettát vett elő, előrántottam öngyújtómat, már lobbant a tűz s a flapper szájában idegesen táncolt a cigarettá.

— Köszönöm, nagyon, nagyon köszönöm . . . — lehelt szendén s mélyen a szemembe nézett.

A másik flapper se hagyta magát, nem akart hátrányba kerülni, ő is cigarettáért nyúlt retiküljébe, de én villámgyorsan megelőztem.

— Ha szabad lenne megkínálnom, kisasszony! Havannai specialitás, csak kissé erős, de az aromája utóérhető.

— És rágyújtott, megforgatva szájában a füstöt, kéjesen a mennyezet felé nézett, amint finom metszésű orrán ergett az én harmadosztályú sajtöltésű magyar dohány specialitásom nekem is mindig bűdös füstjét. Elragadtatottan suttogta:

VERSEK

Irtta: FÉNYES JENŐ.

Érzed-e már...?

Érzed-e már a tavaszi szellő
becéző, édes
cirógatását?
Gyermek ha megjő,
anyja kezétől ép ilyet érez!

Hallod-e már a zümmögő ének
messzire hangzó
édeskedését?
Igy csak az égnek
hizeleg este nyári harangzó!

Látod-e már a mozduló földnek
millió drága
ígéretését?
Leánynak törnek
vágjai föl így tiltott virágba!

Igen!

Igen, ha boxbajnok lennék!
Vagy lábaim fürgék volnának
s nem ilyen renyhék!

Igen, ha falkával járnék!
Vagy leskednék minden kis fényre,
ugy mint az árnyék!

Igen, ha álarcot öltnék!
Vagy hirdetném, meg fognak nőni
akik ma törpék!

Igen, ha bukfencet vetnék!
Vagy hinném, hogy lelke száz szín
mókázó vendég!

Ebédlők, hálók, uriszoba, konyhaberendezések,
madrác és hencserek mélyen leszállított árban
nálam szerezhetők be. — Kérem róla meggyőződni!
Fenyvesi butoráruház
(Kistemplomnál.)

— Igen, igen, káprázatos aromája van . . .

— Én mindig ezt szívom, — jegyeztem meg nonszalanszal. — Mikor a velszi herceggel Afrikában kéthónapos oroszánvadászaton vettem részt, akkor is csak ezt szívtam. Kitiűnő ellenszer a szunyogok s a poloskák ellen is.

— A poloskák ellen? — kérdezte a társalgásba beugorva a mama.

— Excusez, Madame, moszkítókat akartam mondani. Sajnos, magyarban már gyakran elcserélem a szavakat.

S a társalgás viharos erővel megindult. A két lornyon is beleereszkedett a diskurzusba, de csak velem, mert úgy látszott, hogy a szembenülő hölgyek felekezeti viszonyai nem voltak elég előkelők nekik. Egy alkalmas pillanatban a pepita bricsesz is közbeszólt, de ő előbb felállt s udvariasan bemutatkozott:

— Lovag Mokány Arisztid főszámtanácsos vagyok, kedves öcsém, a népjólétiből.

Erre én természetesen körbematkozást rendeztem:

— Jack Fox, vrakolagyáros és mérényiparos, Montevideo. Titkárom, kis-macszkási és nagymacszkási Maczkássy Arzén . . .

— Szolgálatonkívüli ulánus főhadnagy és császári rempölke, — tette utána kiegészítésképpen hódoló mosollyal Jani.

A diskurzus viharossá vált, előntötte a fülkét és olyan halandzsza-élmények beadására adott alkalmat, hogy még Jani is szédült tőle.

Két óra felé kissé kimentem a folyosóra. Az egyik flapper utánam osont. Megálltam egy sötét sarokban vele s meggyőző szabadelőadást tartottam neki a gyarmatok forró, extatikus és belterjes szerelmi életéről. Nagyon érdekelte, egészen közel simult hozzám.

— . . . mert tudja Babika — mondtam többek között —, a busman nőknél éppen az a nagyszerű, hogy ha egy busman lány a dzsungel mélyén átölel egy fehér férfit, akkor a férfinak egyszerűen rizántani kell a malóját, mert különben a leány egy pillanat alatt daralkúzza a kövéjét.

— Ne mondja! — sikoltott fojtottan, lihegve attól a vágytól, hogy egyszer ő „daralkúzza”. — Hiszen ez egyszerűen csodálatos!

— A madagaszkári lányoknál viszont — folytattam, — éppen az a vonzó ezzel ellentétben, hogy a szerelmi életben nem ismerik a keferemi ludámlás fogalmát. Ha egy madagaszkári hajadon mirálja a kómot, akkor a férfinak le kell mondania a lengő hanékról. Én egyébként, eláruhato, amatőr költő vagyok s életem egyik legszebb versét a madagaszkári miniszterelnök lányához irtam, aki ottlétem alatt elhalmozott szerelmének és odaadásának minden jelével.

Dr. Lovassy Sándor előadása az Ecsedi lápról

Nincsen az országban olyan lápterület, amelyet annyit emlegetnének, mint éppen az Ecsedi lápot. Ez egykor oly hatalmas lápvilág, az ő sejtlenes nádrengeteivel, madárvilágával mindig ott szerepel, ha hazánk mo-csárvilágának titokzatos életéről s madárvilágának mérhetetlen gazdagságáról van éppen szó. Dr. Lovassy Sándor volt az egyetlen szakember, aki még a múlt század 80-as éveiben tanulmányozhatta ezt az azóta már eltűnt lápor-szágát s így csak neki köszönhető, hogy most már biztosat is tudunk a láp egykori madárvilágáról. A kitűnő szakember idevonatkozó munkája csak két év előtt jelent meg az Akadémia kiadásában. Dr. Lovassy Sándor, aki pályáját itt kezdte meg nálunk, innen indult a Kollégium és a gazdasági akadémia padjaiból, örömmel jön vissza Debrecenbe s örömmel fogadta el a T. Madárvédelmi Egyesület tiszteleti tagságát, amely kapcsolatba hozza őt ismét azzal a várossal, ahol az ő tudományos pályafutása megkezdődött. Az ő székfoglaló előadása lesz az Ecsedi láp ismertetése, amelyet március 29-én, kedden délután 6 órakor tart a T. Madárvédelmi Egyesület díszülésén a Déri-muzeumban. Amikor erre az előadásra különösen felhívjuk a tagjaink és a természet barátainak a figyelmét, egyúttal arra kérjük a természettudományok barátait, hogy nagyérdemű természettudósunk tiszteletére, akit a Madárvédő Egyesület is fémdombormű emléklappal (plaket) fog meglepni az előadás alkalmával, az előadás után az Angol Királynő fehér termében rendezendő díszvacsorán is minél nagyobb számban résztvevni szíveskedjenek. Az előadás belépődíj nincs. Vendégeket szívesen látunk.

Elnökség.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

A flapper megragadta a kezemet s forró lehelle az arcomba csapott.

— Mondja el, nagyon kérem . . .

— Hát jól van, nem bánom, halgassa meg. A vers címe: „Szerelmi mekénődés”.

A légben hínál a máfor,
A dengén mákfás valaki méket.
Két kicsi vigém vigyázva lebben
S ugy zilál ajkam démoni véket.

A lengő hanékon hogyha majd látlak:
Az ajkam robbó, fékzett a csókom.
Szekébevedétesz mipél anivászsa . . .
Óh, még csak egyszer hígnék a
mókom.

Édes hocsáss meg, féktem és fégek,
Sokszor elfántam, de csak a hamba,
Robáltam a hésén kárhozatos álmat
S csak bágok, bágok doború
magamba!

Eddig a vers. Mondhatom, viharos sikere volt. S viharos sikerem volt nekem is. Már pirkadt, amikor visszamentünk a fülkébe, ahol már mindenki békén szendergett, csak Jani hiányzott a másik flapperrel. Kidugtam a fejem a folyosóra s láttam, amint a tulsó sarokban, a vészfék mellett, egymás szájába sugtak valamit.

Négy órakor Kelenföldre értünk. Szedelőzködni kezdtünk. A főszámtaná-

MAGYARORSZÁG MODERN VIDÉKI CENTRUMAI*) DEBRECEN

A debreceni egyetem. — Nagy beruházásokat eszközölt a hajdúváros. —
A magyar biharmegyéet is Debrecen látja el villamoserővel.

II.

(Debrecen, március hó.) Vásáry polgármester nyilatkozata további részben messzemenő perspektívát nyitott meg Debrecen problémáiról. Debrecen város — folytatta a nyilatkozatot — csak a történelmi tradíciókat követve, amikor a tudományegyetem központi épületének létesítéséhez a korábbi adományokon felül újabban 2,000.000 pengővel járult hozzá, bár az egyetem teljes kiépítése ezzel sem következett be, elhelyezésénél, berendezésénél fogva, szinte páratlanul áll a világon. Az egyetemmel kapcsolatban azonban nyomtatékosan hangoztatnom kell, hogy nemcsak a millió alkalmas arra, hogy vonzerőt gyakoroljon, hanem az a tény még nagyobb mértékben, hogy az egyetem nem egy európai hírű tanár működik.

Uj hőforrás, amely Debrecenből fürdővárost csinál.

Debrecen jövőjét illetően kétségte-
mül nagy jelentőséget kell tulajdonítani
annak a hőforrásnak, amelyhez a pénzügy-
minisztérium által eszközölt furása
révén csak néhány héttel ezelőtt jutott
a város. A forrásvíz minősége össze-
tételében csaknem ugyanaz, mint a
szoboszlói. A vízmennyiség naponként
körülbelül 180.000 köbméter, 66 C° os
hővíz. Emellett a kut körülbelül
1,000.000 köbméter földgázt szolgáltat.

*) A cikk folytatása annak a közle-
ménynek, amely a Debreceni Független
Ujság múlt vasárnapi számában jelent
meg. A cikk egy régen Debrecenben
volt újságíró tollából való, aki most
román megszállott területen megjelenő
magyar újságnál dolgozik s a múlt
hetekben Debrecenben járt.

csos urnak adtam emlékebe egy marék
havannai cigarettát, a flapperékhez be-
jelentettem magam ebédre s viszonzá-
sul az egész társaságot meghívtam az-
nap este egy kis lakomára a Gellértbe.

— Eljegyzés nincs kizárva, — mond-
tam tréfásan Janira és partnerére te-
kintve, akik éppen bucsuzkodtak a fo-
lyosón, de odakacsintottam titkon az én
kis flapperemre is.

A pályaudvaron érzelmes bucsu, még
egy utolsó üdvözlés a taxiról... Azóta
nem láttam őket. A következő vonat-
tal hazajöttem Debrecenbe.

***

A történetnek vége van, kedves ba-
rátaim. Ezen az éjszakán jampec vol-
tam, hamisítatlan, száz százalékos jam-
pec. És a halandzsza-kealand finoman
végződött, derűsen, kedvesen.

A bankár felállt, a vállamra csapott.
— Bizonyítási eljárásod sikerült. El-
ismerem.

— Köszönöm, hogy elismered, kedves
bátyám s legközelebb, ha jampecekről
lesz szó, sohse felejtse el, hogy neked
rikénten előbbef a hamaánból épügy,
mint a zsefikál, hiszen hiába kofákolok
a vamrát, ha nem vonod vissza a saját
lutéfodat.

— Mit mondsz? — kérdezték egy-
szerre tízen is. Nem értettük!

Diadalmasan zengett a válaszom:

— Hát hogy értettétek volna, gyere-
kek, hiszen ez a: halandzsza.

A forrás fölhasználására vonatkozó
tervek most vannak kidolgozás alatt
Egyelőre a régi nagyerdei fürdőhöz
való vezetését és ott való felhasználását
vettük tervbe és amellet a néhány évvel
ezelőtt létesített nagyerdei strandfürdő
kifejlesztése fog bekövetkezni, úgy,
hogy körülbelül 4.000 négyzetméter víz-
felület fog rendelkezésre állni.

Az új köztemető.

— Legújabb létesítménye a városnak
az új köztemető, amelynek céljaira a
város északi oldalán fekvő és a bel-
várossal szinte összefüggő több mint
20000 hold területű negyedéből 100
katasztr. hold területet jelöltünk ki.
Ezen a területen erdei park-temető fog
létesülni, mint a hamburgi-lípcei és
drezdai temető. A terület központján
felépítve a ravatalozó épület, amely ki-
vételét tekintve első az országban.

Mit áldozott mindezekért Debrecen lakossága.

— Természetes, hogy mindeme tev-
kenység a város közönségének jelentős
anyagi áldozatát kívánta, amit a város
költészetése és vagyommérlege tüntet
fel. A város az elmúlt évtized alatt
körülbelül 30,000.000 pengőt fordított
beruházásokra, amivel nagymértékben
hozzájárult a kereseti lehetőségek biz-
tosításához is.

— Ez a teher a város vagyonához
viszonyítottan nem volt elviselhetetlen,
mert hiszen a városi vagyon összege
ezen terhek levonásával is körülbelül
120—130 millió pengő és a jelenlegi
teher sem haladja meg, sőt nem is éri
el a háboru előtti terhek összegét, azon-
ban a kamatláb rendkívüli magassága

(?) és a város lakosságára nehezedő
más közterhek mennyisége kétségte-
mül sok gondot ad a város pénzügyi
egyensúlyának biztosítása tekintetében.

Ime dióhéjban Debrecen város roha-
mos és nagyarányú fejlődésének ke-
resztmetszete. Kívánatos volna, hogy
a mi városaink is mielőbb követhessék
a nagy magyar alföldi metropolis kö-
vetendő példáját.

Debrecen városának leghatalmasabb
vállalata a város Világítási vállalata,
amely nemcsak Debrecen város leg-
nagyobb közüzeme, hanem egyszer-
mind az egész magyar Alföld leg-
nagyobb vállalatai sorába foglalnak
helyet.

Igazgatója ennek az óriási váll-
alatnak Rimanóczy Béla kormány-
főtanácsos, aki Nagyváradról, a nagy-
várad Villamosmű éléről került az
alföldi metropolisba és aki, mielőtt el-
foglalta volna ezt a diszes, nagy tudást
igénylő, de ugyancsak nagy felelősé-
gel járó hivatalt, bejárta Amerikát,
Afrika északi részét és elismert nagy
tudását gyarapítva, tért vissza nazá-
jába és kiváló szakképzettségének im-
már 10 év óta Debrecen látja a hasz-
nát.

A múlt és jelen.

Rimanóczy Béla érdekes dolgokat
beszél Debrecen város világítási váll-
alatának múltjáról és amai helyzetéről.

— Régi feljegyzésekből megállapít-
ható, — mondotta Rimanóczy Béla —
hogy 1863. március első napja az a dá-
tum, amikor a nemes város magiszt-
rátusa Riedinger augsburgi gyárossal a
légszuszvillágítás ügyében megkezdte a
tárgyalást és tüneményes gyorsasággal
március 9-én már meg is kötötték a
szerződést. Gyorsan ment, mert akkor
— az abszolútizmus idején — nem volt
közgyűlés.

A szerződést jóváhagyás végett fel-
terjesztették a helytartótanácshoz, ahol
azonban soha jóváhagyást nem nyert,
sőt el is kallódott, azóta sem jöttek
nyomára.

— A gyár azonban megkezdte műkö-
dését. Fából csinálták a gázt. Hogy
mily kicsiny lehetett az üzem, mutatja
az, hogy 1864-ben az összes gáztermelés
180.000 köbméter volt csak.

— Szerencse volt, hogy a helytartó-
tanács részéről, az eredeti, végtelen idő-
re szóló szerződést formailag nem
hagyták jóvá, mert így az alkotmány
helyreállítása után 1867—1869. évek-
ben oly szerződéssel cserélték ki, amely
a nagyértékű gázgyárat 1900. december
31-ikével 125.000 forintért a város szá-
mára biztosította.

— Már a házikézelésbevitel idején,
1900-ban kezdődtek meg a tárgyalások
Debrecenben villamosvilágítás létesíté-
se után, ezek azonban elhúzódtak 1907.
tavaszáig és csak akkor foghatott hozzá
a Ganz-féle villamosági r. t. a vállalat
villamos telepének megépítéséhez. A
villamos áramszolgáltatás 1908. október
2-án indult meg, 2 drb. egyenkint 600
lóerős gőzgéppel.

A villamos telep azonban még sokkal
rohamosabban fejlődött, mert amíg az
első üzemében, 1908-ban csak 600
kilówattórát termelt, addig 1911-ben
már 2,130.115 kilówattóra volt a termel-
és. A gyors fejlődést az is előmoz-
dította, hogy 1911. tavaszán megindult
az addigi gőzüzemű és lóvasut helyett
a városi villamosvasut. 1913-ban üzem-
behelyeztetett a városi vízmű, bekap-
csolódott a városi közvágóhíd a jég-
gyárral és az összes fontosabb köz-
üzemek és gyárak, úgy hogy a terme-
lés felszökött 3 és félmillióra, 1914-ben
pedig 4,227.038 kilówattórára. A villa-
mos fogyasztók száma 1914-ben már
4.330, villamos uccai világításunk 370
izzó és 75 drb. ivlámpából állott.

— Sajnos, 1914. év augusztusában
jött a világháboru és bár a fejlődés
ettől fogva nem volt oly rohamos,
mint eddig, mégis nem állott meg.

— A háboru befejezése utáni összes
viharokat kiállottuk, ahogy a helyzet
csak némileg is konszolidálódott, újra
erős lett a vállalat és dacára annak,
hogy az áramot és gázt legolcsóbban
adtuk az országban, pénzügyileg is
rendbejöttünk és a fejlődés újra roha-
mosan indult meg.

— 1923-ban a vállalat kezelésébe ke-
rült 1913ban megindult vízmű üze-
me is és most a réginél sokkal megfelelőbb
minőségű vizünk van.

A magyar Biharmegyéet is.

— Villamoste-
lepünk közben meg-
építette a kertsek hálózatát, kiépít-
tette Balmazújvárosig, Derecskőig, Sá-
rándtól Nagyléttáig, később Hajdubö-
szörményen át Hajdudorogig és De-
recskétől Berettyóújfaluiig, 15.000 dol-
tos távvezetékét és ma már az ezen a
vonalak mentén fekvő összes községe-
ket mi látjuk el árammal.

— A községi hálózatok kiépítésével
nemcsak a községek világítási igényeit
akartuk kielégíteni, nemcsak kulturális
fejlődésének akarunk és által segítsé-
gére lenni, hanem a villamos áramnak
a mezőgazdaság terén való fejlődését
is előmozdítani akarjuk és a kisiparnak
is hathatós támogatására akarunk lépni.
Ma a gázgyárunk 2,000.000 köbmétert,
villamoste-
lepünk 11,000.000 kilówatt-
órát, vízművünk 1,500.000 köbméter
vizet termel. Saját magunk teljesítet-
tük mindenkor kölcsöneink kamatozá-
sát és amortizációját, sőt a városi
házipéztárt is évről-évre, hathatósab-
ban támogattuk, úgy, hogy 1930-ról,
több mint 400.000 pengő azaz összeg,
amelyet a város házipéztárába beszol-
gáltattunk.

Ötvös Béla.

Magyar Általános Hitelbank

debreceni fiókja

Piac ucca 45. szám, saját házában.

Fiókok és affiliált intézetek a nagyobb városokban.
Foglalkozik: **a banküzlet minden ágával, elfogad b. tétéket.** Folyószámlai hitelek, váltó-
leszámitolás, finanszírozások, értékpapírüzlet. Vásárol: **mindennemű külföldi pénzeket és devizákat.**
Tőzsdei megbízások keresztülvitele. **Aruosztálya**
foglalkozik mezőgazdasági termények vételével.

Az intézet saját tőkéje: **68 millió pengő.**

Telefon: **23-70, 23-71.**

Alapított 1867.

„Ali baba és a kilenc rabló” a debreceni törvényszék előtt

A 16 éves szép Irén vádolja a férfiakat, mert — mint mondja — aki látja, azonnal szerelmes lesz belé és ez a baj.

A debreceni törvényszék földszinti folyosója zsúfolva volt a napokban. Apró, kis emberkék szorongtak a felhők sorsfala közt és idegesen figyelték az ajtót, amely mögött a földi igazságszolgáltatás várta őket. Egyenkint szólították be őket dr. Jankovich Jenő tanácselnök elé, aki a fiatalok bírójának vezetője. Tíz fiúcska 11 és 13 évesek várják a bíró döntését. Tiszacsegeről valók valamennyien és az a vád ellenük, hogy *tolvajbandát alakítottak és végiglopkodták Tiszacseget és az azzal szomszédos községeket.* Főleg a szőlőskertekben működtek, a tőlre elrakott gyümölcsöket és az aszalásra felfűzött szőlősorokat dézmálgatták nagy előszeretettel. A bíró előtt töredelmes beismerő vallomást tettek az apró tolvajok. Vallomásukból kiderült, hogy egyik 13 éves társuknak parancsára bandába tömörültek és előre megbeszéltek tervek alapján jártak el. A vezért egy szurösszemű, konokképű 13 éves parasztyerek. A gyermek olvasa az Ali baba és a negyven rabló című keleti mesét és a mese címe anynyira megtetszett neki, hogy kinevezte magát Ali babának és maga mellé vette kilenc kis cimboráját és úgy jártak szőlőt és almát lopni a pajtákból. A csapongó fantáziájú fiúcska még a lopást is játékkal csinálta és valahányszor egy-egy lezárt pajta előtt megállt „Ali baba és a kilenc rabló”, előállt a vezér és a mesében olvasott bűvös ígét kiáltotta az ajtó előtt:

— Széám nyilj meg!

Természetesen a pajták jó öreg ajtója nem nyitak ki a bűvös ígére, de azért nem történt baj, mert „Ali baba” parancsára a kilenc kis cimborá addig mesterkedett karókkal, kampós szegekkel, míg kinyitották az ajtót a vezér előtt. Az összelopkodott élelmiszereket nem adták el, hanem egyenlő arányban osztották el maguk között.

Dr. Jankovich Jenő megdorgálta az apróságokat, akik játékos kedvükben végig fosztották a tiszacsegei határt. Tekintettel arra, hogy először kerültek bíróság elé, a dorgálás után átadta őket a tárgyaláson megjelent szülőknek, akik ugyancsak fogadkoztak, hogy vigyáznak gyermekeikre, nehogy azok a jövőben vétsenek a magántulajdon szentsége ellen.

„Ali baba és a kilenc rabló” elvonulása után egy feltűnően csinosan öltözött, ritka szépségű 16 éves leány libeg a bírói emelvény elé. A tanácselnök kissé meglepődve néz rá és nem gondolja, hogy vádlott került eléje. A fiatal leány bement a személyi külsejű és kiderül, hogy az elegáns külsejű leányzó vádlott, mégpedig többrendbeli bűnökben. A jelentések szerint a szép 16 éves fruska csavarog és a gyermekmenhely, ahol felnevelkedett, nem tudta rendes utra vezetni. A leány elhagyta nevelőszüleit és meg-

szökött a munkahelyéről. Lopott is, mert amikor beteg a kórházban kezelték, az egyik ápolónőnek elvitte két himzett diványpárnáját és ki sem gyógyulva megszökött a kórházból.

— Miért nem nyugszol meg? Miért nem akarsz a tisztességes emberek között maradni? — kérdi a tanácselnök.

— És akarnék nagyságos bíró ur — feleli csengő hangon a leány és huncut villanású kék szemén mintha árnyék futna át — de mindennek a férfiak az okai. Én nem tehetek arról, hogy belém szeretnek a férfiak, ha meglátnak. Moleosztálnak, járnak a nyomomban, nincs maradásom tőlük és ha nincs is velük dolgom, mégis nekem lesz bajom. Nyiregyházáról is, ahova masamódlányom voltam kiadva a főtéri szalomba, azért kellett eljőnnöm, mert a házigazda fia egészen pista lett belém. Mindég lesett, egyre járt utánam, a vagyonos apját pedig ette a penész, hogy utánam lófrál a fia.

Az elnök: Ne tagadd Irén, te is részes vagy a dologban, bizonyára vetted rá egy-két bátorító pillantást.

— Jobb guszpusom van nekem annál, ha tetszene látni azt a nyavalyást, rögtön elhinné, hogy nekem van igazam — nyelvelt szaporán a bakfis. — Pupos volt az istenadta, nem kellett volna nekem semmi áron. Nem bíztattam én, jött az biztatás nélkül is, az apja pedig kijelentette a szalon tulajdonosának, az én gazdámnak, hogyha én nem pusztulok el az üzletből, hát akkor inkább felmondja az egész lakást, ugyis tartoznak az üzletbérrel. Így hagytam én el a munkahelyemet Nyiregyházán. Muszáj volt, tessék elhinni.

— Arról beszélj csak, hogy miért laptad el az ápolónő diványpárnáját?

— Én loptam? Hát már ki vádol engem azzal. Én igaz, hogy elvittem a két párnát, de az nem lopás, mert a magamé. Mig ápoltam az orvosok, a madám adott két párnát, hogy azokat himezzem ki. Én szorgalmasan dolgoztam a két párnán, szépen megcsináltam és mikor megléptem a kórházból, hát magammal vittem az én munkámat. Nem fizetett azért a munkáért nekem a madám, én pedig beteg voltam ott, nem munkás. Vagy nem igaz?

— Azt beszélj, hogy a kórházból való megszökés után csavarogtál a városban és napokon át vidáman éltél és autóztál egy fiatalemberrel.

— Hát az igaz, hogy autóztam. Nagyon kedves volt hozzám az autó gazdája és csak az a kár, hogy négy nap múlva azt mondta: „Elég volt kicsikém, nincs tovább időm a számokra”.

A bíró a cinikus beszédű, feslett életű fruskával közölte a kihallgatások végzetével az ítéletet, amelynek értelmében javító nevelésre ítélte és a debreceni menhely hatásköréből kivéve az egyik budapesti javítóintézetbe utalta.

Az ítéletet kissé meghökkenve fo-

gadta, de aztán a konok bűnösök hetyke hangon felvágta fitos orrát, de már kevésbé csengő hangon mondta:

— Tudomásul veszem, majd csak lesz valahogy, eddig is volt.

Ahogy az emelvény elől elvezették,

engedelmesen leült az őrizetesek padjára, kacéran keresztbevetett lábbal, simogató mozdulattal rendezte el divatos szabású kabátját, az autós gavalér olcsó ajándékát.

(b. m.)

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Debreceni hangosfilm

Déri Muzeumban elmondta H. FARKAS ILONA.

Hölgyeim és Uram! Be kell vallanom, hogy soha irodalmi előadásokra nem szoktam járni. Régi hitem, hogy még a leglelkesebb, leghálásabb publikum találkozása a szerzővel, akár kedvenc regényirőről, vagy a legharcosabb hírlapíróról is van szó, egyféleképpen megengedett, csupán a nyomtatott betűn keresztül, tehát szigorúan az író materiális megjelenése nélkül.

Mindig sajnáltam és hogy őszinte legyek, félszegnek is találtam az előadó esték kikészített, stílusos és innepi atmoszférájában bemutatkozó írókat. Sajnáltam azért, mert nem volt ereje az egyes klubok vagy egyesületek megfizető meghívásának lemondani és sajnáltam azért, mert kénytelen idegen hangsúlyokat, idegen, töle távol álló mozdulatokat magára erőszakolni és szolgálni, ami a komoly tanító és professzoros mondanivaló és az előkelő komédiás organum és mozdulatösszetételből álljon.

És ugyan így színházi premierek második felvonása után, amikor a zajos tapsokra, egy száználmasan sápadt, frakkos árny jelenik meg a lámpák fényében, hogy ügyetlen kapkodó és majdnem az ájuláshoz közel drukkolván és izzadva köszönje meg a tapsokat, éppen így mindig éles tisztasággal éreztem, mennyire stílustalan, mennyire nem előkelő ez a lámpák elé állás, ez a bemutatkozás. Hogy mennyire távol áll ez attól az atmoszférától és attól a szlemtől ami magától értetődő mind azoknak, akik írással foglalkoznak és hogy ez a szemérmes szerénység, vagy ha úgy tetszik gógós tartózkodás, mennyire az író egyetlen helyes attitűdje a közönséggel szemben, bizonyítja az is, hogy a mű, legyen az vers, novella, regény, vagy szindarab, vagy akár napilapok újságcikke, a szerzőtől leválva külön életet él.

A szerzőtől leválva külön kezdik meg a harcot önmagukért, az életükért és a pillanatnyi, vagy későbbi sikerért. Külön és önmagukban kezdik el a harcot egy-egy mély, vagy nagy gondolat tanításáért és egyedül végzik a rácsálósu munkáját, ami lassan terjedve, lassan érlelődve, egy-egy emberi probléma megoldásához vezet.

Erről hosszasan és sokat beszélhetnék és remélve, hogy Önök nem fognak félreérteni vagy erkölcsellennek tartani, meg kell, hogy mondjam azt is, hogy mindazok, akik írással foglalkoznak, ezek a szegény boldogtalan boldogok valami mondhatatlan, fanatikus hittel maguk számára az egyetlen elképzelhető életmegnyilvánulásnak, az életük egyedüli dokumentálásának tartják a mesterségüket.

Nem tehetnek róla, hogy irniük kell, akár jónak, akár rossznak itéli az írást a közönség kritikája. És irnak legelső sorban azért, amit nagyon kevés író, mert eddig is őszintén bevallom, hogy az írásnak, mint alkotásnak mondhatatlanul nagy mámorra van, valami színes, megmagyarázhatatlan piros, kék, zöld, sárga színű mámor. És az alkotásnak ez a gyönyörű öröme az első és a leg-

őszintébb talán a legfontosabb is az írásművészetben és emögött az öröm mellett egy gondolatnyira háttérbe szorul a műben elrejtett értelem mélysége, a tanítás igazsága, vagy a morál örök diadala.

Nem fontos az író exteriőrje, nem fontos a magánélete és nem fontosak az előszóval elmondott szellemességei sem.

Nem szabadna megengedni, hogy az élő ember konkuráljon, vagy ami ennél rosszabb, propagandát csináljon az élő írásnak! És mint ahogy az előbbieknél kifejtettem, szigorú meggyőződése, hogy az író mondanivalójának a nyomtatott betűkben a helye és önéki magának a közönségtől távol, csupán az otthoni vagy a szerkesztőségi íróasztal mellett.

Mindezen elvek és régi gondolatok dacára, hiszen a megcsontosodott elvek és a kedvenc gondolatok csupán arra való, hogy egy könnyelmű percben megszegjük őket, most, hogy itt ülök Önökkel szemben, nem titkolhatom el a meghatottságomat.

Hiszen Önök, a Közönség, akikre még a legcinikusabb újságírófóka a legtisztább redakciósztal mellett is csupa nagy betűvel gondolt.

AKözönség, amelynek soraiban valószínűleg helyett foglalnak szerény vasárnapi cikkeim olvasói is. És talán számosan azok, akik egy-egy íráson után leveleket írnak nekem, amiben vitáznak, helyeseinek vagy szembe szállnak velem. És talán az a kislány is, aki zsúrba készülve hegyes betűkkel kérdi meg, hogy a banánt hogyan kell kással és villával enni, vagy, hogy mi a véleményem a fiúról, akivel romantikusan ismerkedett meg tavaly nyáron egy meccsen és hogy illik-e Csapó uccai kis cukrászdába egy urilánynak randevuzni.

Az asszony olvasók hozzám írott levelei a legfantasztikusabban tartják. Attól kezdve, hogy megkérdeik, milyen tavaszi kosztümszint tanácsolok, vagy, hogy vitába szállnak az általam kedvelt és forszírozott Stekel-féle gyermeknevelési elvekkel. És a cselédkérdéstől kezdve a házaseletük csodájáig mindenről beszámolnak nekem, amibe természetesen a vidéki Don Juan hódító pillantása is beletartozik.

És ezek a levelek, — amelyek gyakran önvallomások, tehát nem mindig a cikkeim viszhangja — tul a magam universalis kíváncsiságán, — amibe magától értetődően foglal helyet az érdeklődés egy hozzám forduló ember panaszaival, vagy problémájához — azért is nagyon érdekesek és figyelemreméltók, mert bizonyítékaik annak, hogy egy kor nagy politikai, gazdasági vagy kulturális eseményei mennyire csupán közvetve érintik az egyént.

Sanghaiban újra háboruznak, a béke becsületes Briandja váratlanul meghal, a munkanélküliek megrohanják a Ford gyárat, a magyar válság sűrű levegőjét úgy kanalazzuk nagyokat nyelve, mint a minden déli levest.

És Nagyságos Asszonyom debreceni hétköznapjában csupán annyit jelent ez az egész nagy világbomlás, hogy délen a férje az ebédutáni feketénél újra és hathatósabban figyelmeztette, hogy semmi feleslegesnek ne költöjön és szüntesse be...

— de hát mi is az amit még be lehet szüntetni, amit át lehet huzni, le lehet építeni egy polgári háztartás büdzséjéből — kérdezte erre az asszony idegesen.

A férje nyugodtan válaszolta, hogy talán mégsem feltétlen szükséges, mégsem pótolhatatlan, mondjuk a mindennapi kártyapárti. Nem beszélve arról, hogy egészen kitűnő és egészen jó módu, sőt, mondjuk így, csakis jó-

A Margit-fürdő vendéglője két büffével azonnal kiadó.
Erdeklődni: a fürdő igazgatóságánál lehet.

Városi Takarékos és Hitelintézet R. T.
Alapítási év 1873.
Összes tőkének 2.800,000 pengő.
Telefon 11-94, 11-95, 11-96.
Foglalkozik a takarékpénztári és banküzlet minden ágával.
Külön osztály: Zálogház.

módu asszonyok merik megtenni azt a világraszóló divatbotrányt, hogy egy kifogástalan angol kosztümöt, mondjuk két esztendőn keresztül is viselnek.

Természetesen ebből a csendes házastársi vitából egyoldalú — mondanom sem kell, hogy női sirögörccs lett, ami nem a férfinak, nem az anyósnak, nem is lemondóan a divatszellemlenek szőlt, de a kifogástalan címzés után az én írásztalomon állapotodott meg.

Két és fél éve élek Debrecenben, ahová Pestről költöztem le és azt hiszem, hogy ma már baráti közelségben ahoz, amit egy város szírének neveznek.

Az első impresszió, — bár tudom, hogy az első impresszió soha nem lehet

Husvétra Üveg

döntő, de én mégis naiv gyerekes babonával ragaszkodtam mindig az első impresszió friss élményéhez — tehát ez az első találkozásom Debrecennel nem akkor történt, amikor évekket ezelőtt valamelyik gyorsvonaton itt keresztül utazva álmosan néztem a vonatablakán keresztül az ismeretlen állomás hatalmas, kifüggesztett tábláját és az éttermi terrasz zöld lefutót.

A város, amiből csupán a Hortobágy, a drága öreg Kollégium és a Csonkatorony levelezőlap-képeit ismertem, a várossal az első találkozásom nem sokkal az ideköltözésem után történt, ahogyan ez már illik: egy nagyon csillagos nyári estén. Egy olyan befelé harmonikus estén, amikor szívesen voltam otthon egyedül, kényelmesen öltözve, teát és narancsot vacsorázva, valami könyvvel a kezemben, a kivilágított szobában, a nyitott ablakok mellett. Egyszerre valami különös nyugtalansággal, mint ahogy az ember pontosan megéri a szemeket, amelyek a háta mögött figyelik, az ablakhoz léptem és tényleg, az ucca tulsó felén, egy sötét ablakban egy szörnyen kíváncsi hölgy könyökölt, annyira kihajolva az ablakból, hogy szinte félő volt, hogy kiesik... és színházi látcsövet az én ablakomnak szegezve, mintegy szimbólumot, mint az áldott, drága, naiv, vidéki kíváncsiság miniatűr ágyuját.

És a másik találkozásom Debrecennel nem sokkal ezután történt és talán ennél emlékezetesebb volt. Az egyik esti étterem terraszán ültem, néhány új debreceni és régi pesti ismerőssel együtt, feketézve, vitatkozva életről, halálról, szerelemről. Sűrűn gomolygott a cigaretták füstje és érdekes történetké, kalandok hangzottak el külföldi utazásokról, érdekes emberekről, ahogyan ez már szokásos este jól összehangolt, felszabadult fantáziájú emberek között. Nagybibik étteremben szőlt a jazz, táncoltak és egyszerre egy finom, fekete estélyi ruhás karcsú és szép fiatal lány jött végig a termen egy nekünk véletlenül ismerős debreceni fiatalembertől kísérve. Nem messzire ültek le a mi asztalunktól, egyszerűen felálltak táncolni, a lány öntudatosan, disztináltan és finoman viselkedett, elegáns és szép volt, azt hiszem ez nemcsak nekem tünt fel.

Egyszer tánc közben az ismerős ur a lány nélkül jött vissza és engedelmet kért, hogy a mi asztalunkhoz leülhessen.

Valaki megkérdezte tőle, hogy hol hagyta a szép kis lányt?

— Elvitték táncolni — felelte sőhajtván.

— Ha ennyire féltékeny vagy, miért nem vigyázol rá jobban?

— Nem vagyok rá féltékeny — hangzott a válasz, más baj van itt, ez a lány nem egészen urilány — folytatta titok-

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank
debreceni fiókja
PIAC UCCA 28. SZ.
Alapítási év 1869.
Alapítóke és tartalékalapok 21 millió pengő.
Telefon 20-35 és 34-41.

zatosan — tudniillik... — és látva az elképedt arcokat, gyorsan hozzátette — ne tessék félreérteni, nem úgy nem urilány, hanem amugy, tudniillik a papájának kicsit kényelmetlen a foglakozása.

— Mi a lány apja? — kérdezte türelmetlenül egy ismerős asszonyka.

Istenem, talán sintér, hóhér, vagy valutacsempész, lehet, hogy uzorás, is lehet, hogy valami debreceni Al. Capone, válaszoltam megelőzve a fiatal-embert.

— Téved asszonyom, annyira mélyen nincs lent, a kislány apja juvaros! — felelte egészen komolyan és én mégis, mint társasági ember azt hiszem, majdnem botrány, hogy vele itt megjelenek, de a kislány szép és kedves, viszont Isten őrizzen meg attól, hogy a mamám ezt megtudja.

És ez a történet amilyen izléstelen és amilyen neveléses, szóról-szóra megtörtént és a hőse egy mainak nevezett fiatalembert doktori címmel a neve előtt, polgári kénelemmel berendezett garzonlakással, havi három vagy négy-száz pengős jövedelemmel és a zsebében lányos házak sűrű meghívásával.

Husvétra Porcellán

Ki az apja, mi a foglakozása, mennyi a jövedelme, hozzátartozik-e a jólszituált vagy legalább is annak látszó polgári középosztály vasabronccsal körülvárt előkelő kasztjához? Ez dönti el egy fiatal lány karrierjét és jövőjét a magyar vidéken.

Nem urilány, ahogyan mondják, természetesen nem úgy, hanem amugy! És lehet művelt, beszélhet nyelveket, nevelődhetett Freudon és Nietzschein, vagy dolgozhat tehetségesen, a jövője reménytelen, a fiús mamák sirögörccsöt kapnak, ha csak hallanak is róluk, a fiúk nem hivatalosan foglalkoznak velük, habár szívesen kísérik, uccán strandon vagy meccsen őket, de társaságban és egymásközt szabadkozva tagadják le még a nevüket is.

Kicsinyes előítéletek, a másik ember életviszonyai, cselekedetei felé tolakodó ríkió kíváncsiság és a pletyka; ezek a szomorú és gyorsan növe mérges és kábító virágai a poros város társadalmi életének.

Tölem távol áll az ítélkezés joga, annál is inkább, mert nem hiszem, hogy az egyik ember ítélkezhet a másik felett és ez számomra magamra vett törvény, hiszen annak a lélektani iskolának vagyok a követője, amely az emberek, az egész társadalom tévedéseit, hibáit, furcsa kínövéseit nem itéli el, nem gunyolja és főleg nem bünteti, de az analízis lassu megértő és megbocsátó munkájával gyógyítja.

És ettől függetlenül, nekem, mint a mindennapi események krónikásának, újságírói kötelességem egy szeizmográf finom és pontos érzékenységgel mintegy tükröképet tartani a ma vonagló problémák, rossz indulatok és az emberi furcsaságok elé.

A pletyka bár talán hiábavalóan komikus, erről komolyan beszélni olyan, mint az őszi esős uccán a sár, amely mindenkit és mindent befröcsköl. Elhomályosítja az otthon békés esti lámpafényét, egy halvány mosolyt röhejé torzít, a barátságot csalásnak látja és a tiszteletteljes hódolatokat aljasságnak.

Mindent és mindenkit kikezdi, ha a fiatal lány nem süti le elég gyorsan a szemét, ha merészen önálló véleménye mer lenni, ha nem kapcsolódik bele a hirt hozók és híreket továbbító titkos

lektájához. A fiatalasszonyt, ha csinos, ha harmonikus életet él, ha nem tartja fontosnak, hogy nyilvánosan enyelegjen a férjével.

Kikezdi mindent és mindenkit, aki végighalad az érdeklődés ösvényén, amit kíváncsi fülek szegélyeznek és nagyra tárgult izgatott szemek égő reflektora világít vakítóan.

Kikezdi a szélesvállu javithatatlan agglegényt, mert a tény, hogy nem akar nőszülni, lányos mamák álmát rontja meg és fitos asszonyi fantáziákat izgató ilőrtre csábít.

Kikezdi a békés férjet, ha véletlenül tetszetős profilja van és az a gyöngéje, hihetetlen a mai világban, hogy csupán a saját asszonya érdekl.

És kikezdi a tej és szappanszagu csecsemőt habos bölcsőjében, hogy a papája nem is a papája és a mamája nem is volt jelen, amikor megszületett. És így tovább, végtelen-végig, brutálisan, izléstelenül, egy szó száznak számít, egy szempillantás szerelmet bizonyít, egy konvencionális uccai köszöntés házasságtörést.

Csak úgy felelőtlenül, könnyedén elindul, minden alap nélkül egy kis, egy rosszakaratu célzás, valamelyik ruzsos irigy női szájon. Mire a harmadik jól értesülthöz kerül, már történeté dagad, már szemtanuk vannak, már esküsznek rá. Már bizonyítékot hordanak össze és rágcsálják, élvezik, rágjág és csámcsogják a botrányt, talán csupán egy megmagyarázhatatlan irigységgel a megnem élt kaland miatt.

Husvétra Kőedény

A vidéken született és a vidéki városban maradt lány életét, mint ahogy ezt hozzám írt számos levél panasolja, megrontja az a szigorú társadalmi kasztrendszer, a pletyka és a minden lépten-nyomon eléje ütköző rosszakaratu kicsinyesség, amihez hozzájárul az élete minden más nehéz problémája, hogy nem tud elhelyezkedni, hogy nincs kilátása a férjhezmenésre és hogy az idegei és teste kiáltó egészséges kíváncságaival naponta küzd és harcol.

Magától értetődő, ha ez a lány levert és bizalmatlan és ha minden más csak nem a mult esztendőök divatos és édes flapperje, vagy a mostanában férfiaktól forszírozott, intelligens démon, akinek még az ujjá hegyéből is „sex appeal” csorog.

Ez a vidéki lány nem kevesebb, nem ügyetlenebb, nem csunyább, mint az a másik lány, aki köré a fantáziája a pesti aszfalt kábító és csábító ezer izgalmas tulfutott kalandját és sikereit építi fel. Ez a vidéki lány, aki érthetetlenül állandóan küzd a maga ugynevezett vidékisége ellen, amiről azt hiszi, hogy lángoló bélyeg a homlokán és a ruhája fodrán. Ez a vidéki lány talán csak annyival került előnybe ebben a titkolt, enyhe irigységgel fűtött, talán nem is igazi versengésben, ami rákényszeríti, hogy állandóan összehasonlitsa magát azokkal az édes bus, lerongyolt és raffinált kis pesti Mancikkal, Bözsikkal és Licákkal, hogy a vidéki lány legtöbbje igazán tanul, mert ideje és kitarása van hozzá, összeszorított foggal eljut oda, ahová akar, tanul németül és angolul, könyvtárba jár és ha teheti, hát cukrászda helyett inkább könyvet vásárol. Ismeri az összes művészeti zmusokat és féltő gondnal figyeli a kultúra minden haladását nehogy lemaradjon.

És ahogy megfigyeltem debreceni fiatal lányismerőseimnél, amihez hozzáfognak, ahoz alaposan értettek is és

Poloskát és sv. bot gyökeresen irt
Takarítási Vállalat
Nap ucca 3. Telefon 17-55.
Irtószer is kapható, egy liter 5 pengő

1892—1932.
Go dstein Karolin cég
40 éves jubileuma alkalmából 45 napig lényegesen leszállította árait és már 12 pengőért kitünő fűzőt készít.
Miklós ucca 5. szám.

együk sem merte volna használni a pesti Mancik, Bözsik és Licák naiv társaságbeli trükkjét, azt az angyali és azonnal átlátszó blöfföt, ami a komoly alaposágot néhány felkapott jelszóval pótolja és egyéni véleményeiket az ujságcikknek vastag betűivel.

A multkor rövid debreceni ittartózkodása alatt az egyik nagyon kitünő magyar képviselővel beszélgettem ezekről a témákról, — egyszer váratlanul megkérdezte:

— És mondja csak, mit is csinálnak itt az asszonyok?

— Egy pillanatra zavarba jöttem és akadozva feleltem:

— Hát Istenem, azt, amit a világon mindenütt másutt, a kereső nő robotol reggeltől estig és azok az asszonyok, akiket a körülményeik ettől megkíméltek, háztartásuk vezetésével foglalkoznak, társadalmi életet élnek, gyermekeiket nevelik.

És ennek a kitünő harcos embereknak, aki a külföldi nőkongresszusok állandó előadója és már sok évre előharcossá vált a magyar nőmozgalmaknak és aki kislány kora óta komoly tanulmányok és munkájának szentelte minden idejét — szégyeltem megmondani, hogy itten is a középosztály asszonyai, azok, akiktől ma, magától értetődően várja el az élet, a rohanó problémák, a fejlődés, Freud „nstein, a sztratoszféra meghódításának a korszaka, hogyha másképen nem, de leg-

logolcsóbban beszerezhető
Üvegkereskedelmi rt-nél
Rózsa u. 2.

alább az előkelő amatőr morálisán támogató gesztusával legyenek terjesztői, élvezői és részvevői a kor szellemi életének.

Ehelyett ezek az asszonyok valami érthetetlen menekülésszerűen ülnek a kártyasztalok mellett, a megáldatlan, tétlen életosztóneik és problémák számára itt keresik azt a zsongó narkotikumot, amit az egészséges ember megtalál a munkában, a szerelemben és a jövő kiéptésében!

Nem tudom mit lehet várni, egy olyan társadalomtól, ahol azok, akiknek a kezében az élet nagy szivverése, a férfi és a gyermek lelki egyensúlya nyugszik, mint valami kokainos transzban elszakíthatatlan szenvedéllyel szinte menthetetlenül térnek naponta vissza a kártyasztal mellé.

Tudom, hogy reménytelen ma ez ellen a tömeghisztéria ellen szót emelni!

De ez a sok saját életével úgy látszik csődbejutott asszonyt, akik szinte minden fantáziájukkal, idejükkel és minden gondolatukkal szaladnak ezután a narkózis után, jó lenne visszahívni az életbe, a művészet, a kultúra és sok más nagy kérdőjel megoldása felé.

Hölgyeim és raim! Most, hogy felolvasásom végéhez jutottam, egy pillanattal arra gondolok, hogy nem lett volna e helyesebb úgy, ahogy eredetileg terveztem, az élet rohanó filmjéből azokat az emberpéldányokat vonultatni fel Önök elé, akik szinte önként kínálkoznak az újságíró tollára, beleszorítva egy vasárnapi kroki sorába.

Azok, akik mindnyájunknak jó ismerősei, „A férfi, aki minden nőt kompromitál”, „Az angyali szöke, akinek az a tragédiája, hogy minden férfi beleszeret”, vagy „Pisszi, aki legszívesebben viszkít iszik”, vagy a „Vidéki Don Juan, aki az uriasszonyok réme”.

Ezeket az alakokat akartam Önök elé hozni, mint természetrajz órán a gombostűre szurt lepkéket, de nagyítóüvegen át figyelve: ezek az alakok olyan szomoruan posványosak, olyan olcsók és szegényesek voltak és ma már dacára annak, hogy élő emberek idejét multak, unalmasak, ezért beszéltem inkább másról.

Az arabok elleni harcban megsebesült Almássy János az idegenlégio 18 esztendő debreceni katonája

Kiméletből nem írta meg édesanyjának sebesülését, hanem egy leányismerősével közölte. — Agoston János budapesti asztalossegéd is az idegenlégio tagja és levelében a légiónak uralkodó borzalmas viszonyokról beszél.

Almássy János, a 18 esztendő debreceni fiú, aki novemberben az idegenlégio szolgálatába állott s akiről már egyszer a *Debreceni Független Ujság* megemlékezett, két hónapon keresztül nem adott hírt magáról az itthoniaknak. Senki sem tudott a kalandos természetű fiatalemberről felvilágosítást adni, akárhol is érdeklődött édesanyja és testvérbátyja. Már mindenki a legrosszabbat sejtette, mert Almássy János legutóbbi levelében azt közölte, hogy néhány arab törzs ismét lázadók s neki is indulni kell a lázadók lefegyverezésére. Ekkor történt, hogy Almássy János testvérbátyja találkozott egy debreceni lánnyal, akinek első kérdése ez volt:

— Tudja-e, hogy Jancsi megsebesült?

Almássy György megdöbbenve válaszolt:

— Megsebesült? Nekünk már hetek óta nem írt és nem is tudtuk mi van vele.

— Nekem a napokban írt egy levelet — folytatta a leány —, amelyben tudatta, hogy a lábán megsebesült. Sérülése nem súlyos és azt hiszi, hogy alig néhány héten belül elhagyhatja a kórházat. Megírta, hogy egy fosztogató beduin törzset üldöztek és üldözés közben kapta a lövést. Több, mint száz emberből állott a fosztogatók csapata, míg ők mindössze negyvenen voltak. Tökéletes felszerelésük azonban megriasztotta az arabokat, akik tevéhaton menekültek. Néhányat sikerült elfogni közülük, akiket azonnal haditörvényszék elé állítottak és agyonlőttek. Őt az egyik menekülő arab hátrafordulva a tévé, lötte meg.

Almássy Györgynek eszébe jutott, hogy az öccse megemlékezett egy levelében Agoston János budapesti asztalossegédéről, aki szintén az idegenlégiónak teljesít szolgálatot. Levelet írt Agoston Jánosnak, anélkül, hogy közelebbi címzést tudott volna, mint „Sidi-Bel-Abbes, idegenlégio”. A levélben érdeklődött, vajjon igaz-e az, hogy az öccse megsebesült. Alig két napra, hogy elküldte a levelet, amely talán még Európát sem hagyta el, levél érkezett özvegy Almássy Jánosné címére. A levélben az idegenlégio pecsétje volt és az aggódó édesanya meglepett örömmel bontotta fel a levelet. A levelében a következőket olvasta:

„Drága, szeretett édesanyám! Ne haragudjon, kedves édesanyám, hogy eddig nem írtam, de nem volt rá pénzem, meg nem is tudtam, mert egy kis baja volt a lábammak, amivel két hétig kórházban kellett feküdnöm. Azt hiszem, nem fog megharagudni édesanyám, amiért nem írtam és ha valaki azt mondja édesanyámnak, hogy ne írjon annak a csavargónak, akkor ne fogadja meg a tanácsot, mert ebben a szörnyűséges életben nincs más vigaszom, nem jelent semmi más megkönnyebbültséget, mint édesanyám levele. Írjon anyam, írjon, amikor csak teheti és amikor csak tud... Arra is kérem, hogy sokszor gondoljon rám és ne haragosan, hanem szeretettel és melegséggel. Meg fogom érezni valahányszor rámgondol édesanyám, most látom csak, mi az, mindenkivel elszakítva, egyedül, nincstelenül és szenvedni, nagyon sokat szenvedni, anélkül, hogy az anya csókja enyhítene a fájdalmat. De nemcsak a tulságba vitt fegyveremmel szenvedünk mi itten rengeteg, nemcsak az kínzó minket. Az éghajlat is olyan borzalmas, hogy az ember kényyszerül azt hinni, hogy már földi életében a pokolba jutott. Nappal 40 és 50 fok között van a meleg, éjjelre pedig sokszor hat-hét fokra lehül a levegő. Éjjel fázunk, didergünk a laktanyában, mert nem fűtenek, nappal pedig patakokban ömlik rólunk az izadság a nehéz felszereléstől.

Ebben a rémes helyzetben mégis jól esik valami jóról is beszámolni. Most áthelyeztek a 11-es escadronra, amelynek egy magyar őrmester

a parancsnoka. Nem rossz ember, nem olyan közönséges és durva, mint a többiek, akik legnagyobb részét a németek és az oroszok sorai közül kerülnek ki, hanem embersegebb, különösen velünk, magyarokkal szemben. Tizenkét esztendője él már a légiónak, arab lányt vett feleségül, de azt mondja, hogy egyetlen vágya hazatérni. Még neki is kell szenvedni és tűrni rengeteg, hát még nekünk, képzelje édesanyám. Nem kívánom meg a legádázabb ellenségemnek sem, hogy idejőjjön, hihetetlenül rémséges itt az élet.

Még csak arra kérem, édesanyámat, hogy küldjön ide utánam könyveket. Vasárnaponként, amikor nem vagyok szolgálatban, olyan jól esne egy kicsit az olvasás, nincs semmi sem csinálom és nagyon unom magamat. Valami jó, érdekes könyvet küldjön utánam édesanyám. Annak a kislánynak pedig mondja meg, hogy tisztelem, kezét csókolom és írjon, majd én is válaszolok neki. Édesanyámat és Gyuri bátyámat számtalanszor csókolja Jancsi.” Eddig a levél. Két hét múlva pedig

megérkezett Agoston János levele is. A volt budapesti asztalossegéd, aki most a 12-es escadronban szolgál, levelében többek között ezeket írja:

„Jancsi most már nagyon jól van. Tényleg volt valami kis baj a lábával, de az már elmúlt és nincs semmi baja. Jókedélyű, vidám gyerek, de mégis nagyon sokat panaszkodik arra az elviselhetetlen életre, ami itt uralkodik. Bizony igaz is van neki, olyan itt az élet, mint az egykori kizsókamrákban. Most neki valamivel enyhébb lett a sorsa, át-helyezték egy olyan csapathoz, amelynek magyar a parancsnoka. De bizony ott sem rózsás a helyzet. Ott is éppen olyan nagy a fegyverem, mint másutt, ott is éppen olyan szigorúan és kegyetlenül büntetik a legionistát, akár a legkisebb hibáért, mint más ezrednél. Ennek már csak két évem van hátra, de a percek, mint az órák mulnak és az idő, mintha ólomlábakon mozogna. Istenem, mennyiszor elátkozom én magamban azt a pillanatot, amikor elhatároztam, hogy tagja leszek a légiónak...”

A levélből is kitűnik tehát, hogy Almássy Jánosnak valóban valami kellemetlensége volt a lábán. Bizonyosnak látszik, hogy tényleg megsebesült és úgy ő, mint a barátja is csak kiméletből hallgatták el levelükben, nehogy fokozzák az édesanya és testvér amugy is érthető aggodalmát. A 18 esztendő legionistának, amikor arab golyó ütötte sbebbel a légio kórházában feküdt, minden gondolata az volt, hogy az édesanyja ne szerezzen tudomást arról, hogy fia a Szahara forró homokján lefolyt csata közben megsebesült.

R. Gy.

SZINHÁZI IRKAFIRKA

A múlt héten a színház legdédelgettebb embere Szabó Imre, a tehetséges, fiatal színész volt, aki az ember tragédiájában első ízben kapott remek szerepet. Lucifert játszotta Szabó Imre, azt a szerepet, amelynek alakítása igazi élmény a sok rutinnal rendelkező színész számára is. Szabó Imre kitűnően oldotta meg feladatát, ez az alakítása ismét bizonyíték amellet, hogy ebből a fiatal színészgyerekből igazi színészkarrier hőse lesz még.

A nagyhéten különben megdöbbenően kicsi volt a színház látogatottsága. Persze eleget beszéltek erről bohém körökben, sajnálva a színészeket és a színházgazdát. Az Ujságíró Clubban történt, hogy éppen megérkezett a színházból egy hírlapíró, akit persze azonnal kérdésekkel rohannak meg, hogy milyen ház volt a színházban.

— Mit mondjak — felelt a hírlapíró — ha valaki pofonvág, nincs tanum...

***

Ami persze azt jelenti, hogy a színészet anyagi helyzete még mindig nem lendült fel városunkban. Mint sokszáz esztendeje, ma is szokásban van még, hogy a bohémek kisebb-nagyobb kölcsönöket kérnek ismerőseiktől elseje közeledtével. A szokás általános, de mindenki elismeri, hogy a legügyesebb kölcsönkérő Váradí Pali, a táncos komikus. Ötletes, ügyes, visszavág, — azt beszélük, hogy közte és egyik hitelezője között játszódtott le nemrég a következő beszéd:

Váradí: Nézze apa, a többivel nem lesz semmi baj, adjon még ötvenet kölcsön. Elsején együtt — szavamra — megadom.

Kép az elabemai (északamerikai) tornádó borzalmas pusztításából. Házak omlottak össze és az emberek százai pusztultak el.

— Na jó, de mi történik akkor, ha maga holnapra meg talál halni?

Váradí: Na hallja, kicsoda gyanúsítás ez. Szegény ember vagyok, de becsületes.

***

De ha szomorú is az anyagi helyzet, a humor és a lumpolási kedv még mindig nem halt ki Thália debreceni berkeiben. Kedélyes históriát mesélnek például egyik ismert színészünkről, aki a multkor késő éjszaka egy cseppet bizony „spicces” állapotban állított be késő éjjel otthonába.

— Hol jártál már megint? — kérdi vészajtósó hangon a felesége.

— Képzeld — meséli a színész —, amint jöttem hazafelé, egy sötét utcában élelem áll egy csirkefogó, revolvert ránt elő és rám kiált: „Pénzt, vagy életet!”

Mire közbevág a felesége:

— És te, amilyen marha vagy, biztosan odaadtad neki a pénzedet?!

***

Egy másik urról azt mesélik, hogy háztartásukban öngyűsége viseli a kálapot. A férjnek általában nagyon kevés szava van a rossz nyelvek szerint, az azonban bizonyos, hogy a vitát mindig a felesége fejezi be.

Nemrégiben a színész valami apró kérés miatt a színházi törvényszék elé került. A törvényszék kihallgatta a kivizsgáló ügyben az ügyelőt, a rendezőt és végül az elnök így szól a vádlottnak:

— Most magát illeti az utolsó szó.

A színész kihuzta magát, diadalmasan végignézte a társulatot, amelynek soraiban a felesége is ott volt és oda-szólt az asszonynak:

— Látod?!

***

Ha már benne vagyunk a színész feleségekről szóló pletykázkodásban, el kell mondanunk egy roppant kedves esetet, amely nem is ennek a szezonnak, hanem a tavalyinak a kezdetén történt meg Debrecenben. Akkor vonult be éppen a szintársulat és az Angol Királynő éttermében a megismerkedés első napjai után törzsasztalonként alakultak ki a színész-társaságok. Két egymás mellett lévő asztalnál ült két színész. Az egyik átszólt a másikhoz:

— No, te is az Angolban kosztoltsz? Talán nem tud főzni a feleséged?

— Főzni tud kérlek, hanem nem szeret.

— Nálunk más a baj, kérlek, az én feleségem szeret főzni, de nem tud!

***

Kormos Franci valamelyik nap elbeszélte a színháznál, hogy az estére ismét vacsorára hivatalos egy előkelő debreceni családhoz. Az egyik érdeklődő színész megkérdezte tőle:

— Sötétben megy?

Mire Kormos:

— Nuná, délután 5 órakor.

***

Még egy színészfeleség vicc, amelyik valószínűleg arról a bizonyos hölgyről szól, aki nagyon szeretett főzni, de nem tudott.

— Látod — mondja a férjének egyszerű —, kértelek, hogy ne gyere be a konyhába, mikor főzök. Most ellapoztad a szakácskönyvet és nem tudom, hogy mi az, amit már félig megcsináltam.

***

Kemény László nagyon jószívű fiú és tele van részvétellel mindenki iránt, akinek valami baja van. Nagy részvétellel, amely arcán is kifejeződik, hallgatta végig nemrég a színházi folyosón egy ismert debreceni kereskedő panaszeit. Arról panaszkodott a kereskedő, hogy

Egy afrikai steppe égése

rendkívül ideges, sok gyomorsava van s nem tud aludni.

— Ne hallgasson az orvosokra — mondja Kemény —, nem segít ez ellen semmiféle orvosság. Ha talpra akar egészségre állni, azt ajánlom, hogy menjen el egy minden tekintetben csendes helyre, ahol nyugodtan pihenhet.

A kereskedő savanyu arccal mondja: — Szóval művész ur ugy gondolja, hogy maradjak az üzletemben?...

Rónay Béla a későn fekvő művészek táborába tartozik. Legutóbb hajnalban hazafelé menet így sóhajtott fel:

— Ugy érzem magam, mint a spanyol király.

— Miért? — kérdezte a barátja, aki kísérte.

— Mindig bajom van a felkeléssel.

A karnak egy nagyon tehetséges és szimpatikus férfitagja beteg volt nemrég, az influenza támadta meg. Az orvos gondosan kezelte és örömmel is, mert a fiúnak mindig jókedve volt, valahányszor nála járt. Meg is kérdezte lakótársától:

— Ejnye, milyen különös az, hogy a mi betegünknek mindig olyan jó kedve van azután a keserű orvosság után, amit neki rendeltem.

Mire a lakótárs így világosította fel a különös rejtélyről az orvost:

— Hát persze, hogy jókedve van, doktor ur. Minden por után megiszik egy liter bort, hogy az elvegye a rossz szájaizét.

A görörsorozat mindig az adomák egész sorát szolgáltatja a színháznál. Nemrég a Fehér ló előkészítésére volt ilyen görörsorozat és onnan maradt vissza az anekdota az ifjú görörlől, aki nem akarta megmutatni a lábait, pedig, amint a közönség is látta, a darabban elég fontos szerepük volt a görölk lábainak és ettől függött a hölgy felvétele is. Hosszan kapacitálták öngagságát, amíg végre meglágyult és kijelentette:

— Hát nem bánom. Felemelem a szoknyámat térdig, vagy még azon felül is. De van egy kikötésem.

— És mi az? — tudakolták a vizsgáló bizottság tagjai.

— Az, kérem — felelte a hölgy —, hogy az urak ne nézzenek ide.

Az alább következő kis történet nem színházi esemény, mégis ebbe a rovatba kívánkozik. Az elmúlt héten zajlott le ugyanis fényes sikerrel a zsidó realgimnázium jótékonycélu bálja, amelyen a Csokonai-színház több kitűnő tagja is megjelent. A táncmulatságot rendkívül nívós műsor vezette be s a színészvendégek teljes elismeréssel adóztak a kisdiák szereplők teljesítménye iránt. Am az elismerés elragadtatással fokozódott, amikor végigéltették a kis Aczél Édi táncprodukcióját. Ez a kislány olyan ösztönös tánctehetség, annyira nem mindennapi sablonos tudásu, hogy ha vágya a világot jelentő színpadi deszkákra és továbbképeztetné magát, ugy 2-3 év alatt Európa egyik legünnepeltebb ballerínája lehetne — ez volt a színészek véleménye. S ezt a hódoló véleményét a közönség is igazolta, mert akkora tapsvihar kerekedett a bájos kislány száma után, amelyen nem csak egy diáklánynak, de egy beérkezett primaballerínának is elég lett volna.

Férfi öltönyöket

hozott szövetből 15 P.-ért készítik.
Férfi öltöny vasalást 1 P.-ért.
KEPECS, Miklós u. 8.

Debreczeni Gyula volt osztrák-magyar tisztt, ismert Afrika-utazó, aki a világháborúban a német-keletafrikai gyarmati csapatokhoz beosztva harcolta végig a háborút s akitől lapunkban már több érdekes cikket közöltünk Afrikáról, mai számunkban rendkívül érdekes képét festi le egy afrikai steppe, vagyis fürengeteg égésének.

A Tabirától északnyugati irányban elterülő, ember alig lakta ősvad pusztaságokon tévelyegtünk akkor s a Gombe folyó északi kanyarulata közelében masiroztunk.

Éppen száraz időszak volt s embermagasságu, elsárgult, elszáradt fürengetegen törtettünk keresztül.

Hátulról nagyobb kongónéger erőnek előrenyomulását jelentették kiküldött őrzárataim s nem sok kedvem lévén egy bizonytalan kimenetelű ütközetre, kettőzött gyorsasággal furtuk magunkat bele a száraz fütengerbe. — Kutyának való menetelés!

A fű helyenként oly sűrű, hogy ugyszólván rá kell mászni, le kell tapodni, meg kell vele birkózni, hogy átjussunk rajta.

Belevág arcunkba, belekapaszkodik fegyverünkbe, ráfonódik zubonyaink gombjaira s dühös rángatással igyekszik azokat onnan leszakítani. Körülfontja lábainkat, hogy ne tudjunk lépni s ha dühödten védekezünk ellene, ugy alattomosan véresre hasítja kezűnkét.

Alattomos, szivós, gyalázatos ellenség! S milyen ellenség! Egész légióját különböző fegyvernemének küldi ellened a harcba. Szuronyos katonáit: a tövisbokrokat, melyeknek százezernyi hegyes tuskéi ruhádon keresztül szurnak bele husudba. Kardforgató levetteit: a hosszú, borotvaéles sásleveleket, melyek fájdalmas, vérző vágásokat mérnek arcodra s kezeidre. Hurkos cow-boyait, pányvavető csikósait: a kuszó folyondárok keresztül-kasul huzódó millióit, melyek ráfonódnak lábaidra, karjaidra, melleddre, nyakadra. Fogva tartanak, megszorítanak s gunyahotával kísérik dühös átkozódásaid.

De veszedelmes fegyvernemeit is harcba vezényli ellened. Alattomos, tövishullató növénye beleveszi magát cipőid szárába, harisnyád likacsai közé s marja, égeti bőrödöt minden egyes lépésnél. Belemászik kabátod ujja alá, behullanak nyakadba, végigmásznak hátadon s melleddre, pokoli kínokat okozva ezzel. S ha e kínzások ellen fellázadsz, ha végre is megszaksz türelmed, ha dühös leszel, ha kiabálsz, ha átkozódsz... Hohó! Hisz éppen csak erre vár ellenfeled. Ugy kijátssza utolsó ütőkártyát az ellened. Rázdudítja leggyalázatosabb segédhadát is.

Már szállanak is a repülőosztagok. Körülvesznek, boszorkánytáncot lejtenek szemeid előtt: elveszik látásodat, rátapadnak az arcodra, beveszik magukat a hajadba, belésvívódnak az orrodba, a szádba, a nyelvedklődbé, elveszik a levegőt tőled — prüszkölésre, hápogásra kényszerítenek: az elszáradt bogácsok s vadvirágok hulló szirmainak elképzelhetetlen tömegei, melyekkel tele a levegő.

Igy dolgozzuk magunkat kézzel-lábbal előre ez átkos területen. S mindezekhez járul még az erős ellenség, mely akadályoz a menetelésben.

Egyszerre, messze hátunk mögött, puskaövés hangjait halljuk s nemsokára jelenti is egyik aszkári hátvédem, hogy hátunk mögött ellenséges benzszültött csapatok vannak.

Shausomnak — néger őrmester — pokoli ötlete támad.

— Bwana Leutnant! Mpige moto ya majani! Hadnagy ur! Gyujtsad föl a fűvet!

Elképedve meredek rá. Meggyújtani a fürengeteg? De hiszen ez rettenetes lenne! Meggyújtani a fürengeteg? A szél velünk szembe fúj s a lángokat az ellenség felé hordaná! A fű csontszáraz, sűrűsége óriási, kiterjedése végnélküli! Meggyújtani e két méter magas fűfalat s lángtengerbe temetni az ellenséget.

A gondolat pokoli s csak egy fekete ördögi agyában születethet meg.

De a tanács, mint a villám cikázik szájról-szájra. A fáradságtól s nélkülözéstől feldühödött aszkárik tömegéből felzudul a kiáltás.

— Mpige mótó! Bwana! Mpige mótó! Gyujtsad fel hadnagy ur! Gyujtsad fel!

Fekete shausom egykedvűen von vállat:

— Kazi yako, mwana, labda adni watauma nyinyi! — A te dolgod, uram, az is meglehet, hogy az ellenség öljös le bennünket!

Ez szegyet üt a fejembe. Elvégre is háboruban vagyunk. Vagy mi őket, vagy ök minket!

— Mpigeni moto! Felgyújtani! — adom ki a parancsot s megelégedett moraj hallik a tömegből.

Elő a gyufával! Elő a tüzszerzőmokkal! Itt is, ott is apró lángnyelvek csapnak föl a beálló sötétségben.

Mint Belzebub ördögei futkosnak a feketék a tüzhelyekhez fűcsomókkal a kezükben, hogy pillanatra rá már lobogó fáklyákkal gyújtogassák mindig és mindig nagyobb kiterjedésben a hullámzó száraz fütengert.

— Haya! Haya! Upészi, upészi! — rikoltják egymást gyorsabb munkára ösztökélve. Szemük fehéren, vadul világít a sötétségben, szájukat a sötétségben a kegyetlenség indulata torzítja el. A lángoló csóvák cikáznak, süstörögnek magasra tartott kezükben.

Hahó! Mint varázsütésre változik meg a táj.

Az apró lángnyelvecskék pillanatok alatt félelmetes lángoszlopokká nőnek. Itt is, ott is, tiz helyen, száz helyen kigyóznak az ég felé a lángok. Megannyi égő tornyoknak tetszenek. Mind magasabba, mind szélesebbre nőnek, míg végre egy irtózatoss lángfalat képeznek.

Idegölő süstörgéssel, recsegéssel, ropogással lángol a fű. Mintha jajgatnának, mintha sziszegnének, sikongatnának, átkozódnának. Mintha százezzer fegyver ropogna egyszerre! Mintha ezernyi rakétát eregetnének a levegőbe, tüzesöbe borítva a levegőt!

S mind e lángtenger fölött s között s keresztül és kasul gomolyog, csapkod egy láthatatlan, orrcsavaró füsttömeg.

A leszálló sötétség csakhamar kísérteties lángfénynek ad helyet s mérőfeldekre bevilágítja a végtelen afrikai sivatagot.

S a lángtenger egyre nő. Óriássá, iszonyatossá lesz! — A puskaropogás már ágyudorejje válik. Már száz ágyu bömbölését hallod. Már száz oroszlan ordítása szaggatja idegeit! S még egyre terjed, még mindig rettentőbb lesz a pokoli színjáték.

S mind ez ördögi hangorgián keresztül, által hasítva, által furódva egy megszakítás nélküli sivitás, sziszegés, velőket hasító füttyök, rikoltások...

Égő siklók-e, vonagló kigyók, a tüztől meglepett fenevadak-e, ki tudná azt most!

Akit e rettentő tüztenger utólért,

legyen az ember, vagy állat, azt menthetetlenül eltemeti hullámai alatt.

Az erős szél őrzi, hajszoika a lángokat hátunk megett, az ellenség irányában s mi fokozott gyorsasággal folytattuk utunkat előre!

— Twendekulia, mwana! — menjünk jobbkéz felőli irányban uram! — mondja néger vezetőnk —, pale majani yatakwishha — arrafelé hamarabb vége lesz a fűnek.

Jobb kéz felé kanyarodva folytattuk utunkat, messze hátunk mögött hagyva a lángtengert, melyet a szél nagy gyorsasággal hajszoit velünk ellenkező irányban.

Közben besötétedett. A csillagok elborították az eget s a hold kísértetiesen ezüstös fényét ömlesztette el rajtunk.

Már jó félórát mehettünk s teherhordóimról a hűvös éjszaka dacára, csak ugy szakadt a veríték. Nyögtek, sóhajtoztak sulyos terheik alatt s magam is csak egy után vágyódtam: hogy végre kijussunk e fürengetegből s megpihenhessünk.

S most hirtelen, minden átmenet nélkül megfordult a szél!

Mig eddig hűvös, tiszta levegő töltött arcunkba, most egyszerre jobboldali irányból kellemetlen, égettszagu meleg levegőhullám ömlik át rajtunk. Meglepődve állunk meg, az első pillanatban nem is sejtve a rettenetes veszélyt, mely bennünket fenyeget.

De a következő pillanatban már szemünk-zánk tele van égett pernyefoszlányokkal, amit a szél nagy távolságokban hajt felénk.

Rosszat sejtve fordulok shausom felé, ki ólomszürkésre változott arccal szó nélkül mered rám.

— Nini? — Mi az? — kérdem riadtan. A néger félelmetől meredt szemekkel, hangtalanul mozgatja száját.

De e pillanatban száz és száz torokból visít fel a halálfélelem:

— Moto anakuja! Moto anakuja! Jön a tűz! Jön a tűz! — s én dermedten látom, hogy a hirtelen megfordult szél a lángokat ellenünk hajtja.

Mint a fenevad, amely ha vért nyakt, megdühödik s határt többé nem ismer, fordult most az irtózatoss lángtenger, emberhúst ízelve, immár ellenünk.

— Tukimbic! Tutukufa! Meneküljünk, odaveszünk! — ordítják a megremült néger csordák.

Az imént még nyugodt, terhüket cipelő benzszültöttek páni félelem ragadja meg. Magukon kívül, fejvesztve rohannak össze egyrakásra, mintha egymástól várnák a menekvést.

Hiába ordítok rájuk, hiába adatom ki a vezényszavakat: mint egy megriadt birkanój, ha farkas közeledését érzik.

Artikulátlan, szaggatott ordításokat hallatnak. Örjögve rohannak bele a kétméteres fűbe.

— Mnungu! Mnungu! Tutakufa! Istent, Istent! Elveszünk!

Egyik a másik után hajtja el terhét s rohannak, furódnak bele a fütengerbe. Az összetartozás érzése megszünik.

Magyar Általános Takarékpénztár RT.

debreceni fiókja

PIAC UCCA 81.

Telefon 34-50, 14-96.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Nincs többé barát, nincs többé rokon. Most már csak egy létezik: az én. A többi mind ellenség, ha az utban van! Kézze, lábbal, ököllel, körömmel veri az egyik a másikat maga elől. Mind elől akarnak lenni. Senki sem akar hátul maradni. Az erősebb leverí a gyöngébbet, a gyorsabb keresztülgázol a késlekedőn...

S a lángok szemlátomást közelednek. Egy-egy erősebb széláramlat forró, perjés levegőt zudít ránk s megállítja pillanatra szívem verését.

Sorsunkkal tisztában vagyok. Jaj nekünk, ha a tüztenger hullámai utólernek!

Most már nem tévóvazunk, most már nem ordítózunk, már nem vezénylünk! Egy szót sem többet! Előre! Előre! Ki ahogy tud, ahogy a lába viszi, ahogy a szive bírja. Kézze, lábbal, ököllel. Némán, lihegve, hörögve.

Minden izmot összeszedve, minden ideget megfeszítve, minden energiát összpontosítva. Némán, hangtalanul, mindenki a maga életéért!

Két fekete altisztem karon kap, jobbról-balról s rohannak velem előre.

S hátunk mögött a pokol, utánunk kárhozat nyargal s mereszti karjait a retentő tűzhalál.

Itt is, ott is rohannak, surrannak, vágatnak, csusznak el mellettünk, köztünk a fűrengeteg fölriasztott lakói.

Leopárdok, antilopok, oroszánok, vaddisznók, bölények, óriáskigyók s kisebb vadak száza — hangtalanul, rémülten —, mint mi, emberek, menekülést keresve. Ott futnak, ott menekülnek az ádáz ellenségek egymás mellett, egymást átugorva, egymás hegyén-hátán.

A nyul a leopárd mellett, az óriáskigyó az antiloppal. Most nem törődnek egymással, most futni hagyják egymást. Most mindegyik a maga életéért küzd.

Némelyiknél a szél égő füstcsomókat hord fejére, vagy hátára s ilyenkor rémült ugrásokkal igyekszik a tűzhalál lerázni magáról.

S a tűz egyre közeleg! Futásközben hátra-hátra tekintek. — Talán, ha negyedóra előnyünk lehet még!...

Egy-egy teherhordó néger néha fölördít s elvágódik. Hegyes faszálka fúródhatott a talpába, nem tud fölállni. Jajgat, könyörög, sir, átkozódik, vigyúik magunkkal.

Bele-bele kap a mellette rohanók lábaiba s pillanatokra huzatja magát velük, míg egy dühödt okölcsapás földre nem teríti. Rémulat visításuk belevész a lángok pokoli tancába.

Ki törődne most velük?! A tűzhalál menthetetlen martalékai.

— *Tuta fika szassa hivi, mbwana!* Mindjárt megérkezünk, uram! — hörgi shausom s rohanunk előre a már ritkuló fűben.

A szívem már örülten ver. Éles szúrásokat érek oldalomban. Torkom úgy ki van száradva, hogy csak a legnagyobb kinnal, nyitott szájjal vehetek levegőt. Lábam olomnehezék s gépiesen emelgetem. Érzem, csak addig bírom, míg katonáim támogatnak. Ha elengednek — összeesem.

A hőség már elviselhetetlen. A lángnyelvek alig 150—200 méternyire vannak már tőlünk s fülsiketítő ropogással falják a mögöttünk hullámzó mindig keskenyebb, keskenyebb fűszalagot.

Egy-egy erősebb szélroham el-elkapja a lángföslányokat s messze röpti el fejünk fölött. Izzó, fűpernyesével terhelt a levegő s mi csak rohanunk, rohanunk félörülten, félöntudatlanul, csak egyet érezve, csak egyre gondolva: a halálfutás végére, a megmenekülésre.

— *Tutafika szassa hivi!* — Mindjárt megérkezünk — fuldokolják a katonák, de már itt is a megváltás, már itt is az Élet tárt karjaival.

Az előfutók rekedt örömkáltását már hallani.

Elérkeztünk — a 12. órában — a kis Gombe folyóhoz!

Ki törődne most azzal, mély a folyó: mit azzal, hemzsegek-e hullámai akrokodilusoktól? Csak bele a vízbe, csak keresztül rajta, csak menekülni a tűz elől — csak végre elvethetni magunkat a biztos talajon.

Az egész világ nagy fénnel ünnepelte a száz év előtt meghalt költőóriást

Száz évvel ezelőtt halt meg Goethe Weimarban. Frankfurtban, Weimarban, Jenában, Lipsében kiállításokat rendeztek, kongresszusokat tartottak. Goethe műveiből gyönyörű új kiadásokat jelentettek meg. színdarabjait játszó az összes német színpadokon megzenésített dalait éneklék hangversenyeken. De nemcsak a hatalmas német nép ünnepli büszke öntudattal a költő-óriást, ünnepe ez az évforduló Európa, Amerika, sőt az egész művelt világ népeinek.

Talán a legmeghatóbb, hogy a francia nemzet is tiszteltet és ha a politikusok tízennégy évvel a békekötés után sem teremtették meg a kiengesztelődést a két nagy nemzet között, Goethe felidézett szelleme figyelmeztette Európa szétszaladt népeit az európai műveltség közösségére.

Goethe emberi nagysága.

Goethe embernek is a legnagyobbak közül való: több fejjel az átlagos emberi mértéken felül. Nagy elméje épp úgy átfogta a leáldozó XVIII-ik és dicsőülően induló XIX. század tudását, szellemét, mint a klasszikus ókor görög és római világát, nemkülönbön a reneszánsz és vele megszületett új kor minden eszméiről. Hogy Goethe emberi nagyságát lemérhessük, figyelembe kell vennünk: 85 évig élt. Mi minden zajlott le és változott meg ez alatt a nyolc évtized alatt!

Megérte Nagy Frigyes fényes korszakát, a francia forradalom borzalmas színjátékát. Napoleon tiúndöklését és bukását, a német nép feltámadását, Amerika felszabadulását, korszakalkotó, a világot átalakító találmányokat a gőz és villamosítás terén, a szociális kérdés előtérbejutását, új irányokat az irodalomban, képzőművészetben, zenében, új filozófiai rendszerek születését és Goethe folyton újul, csodás tavaszban nem marad el egy percre sem korától.

Irodalomban, művészetben, zenében, a természettudományok minden ágában lépést tart. Tudásvágya kétségtelenül a legjellemzőbb tulajdonsága. Minden új visszhangzik benne. Faustban sok tekintetben magát örökíti meg.

A 82 éves ember nem akar elpihenni.

Büszkén vallja, hogy ami az embernek az Istentől osztályrészt adott, saját énjében élmi, élvezni akarja. Sokszor idézik a Mehr Licht felkiáltást, amit Goethe állítólag halálos ágyán utolsó perceiben mondott.

De ez talán csak legenda, szimbólum. Ellenben való igaz, hogy amikor 82 éves korában befejezte a Faust második részét, élete főművét, mely kora ifjúságától késő öregségéig ott muzsikált lelkében, boldogan mondotta Eckermannnak, most már szabad ember, idejét arra használja fel, amire akarja.

Végre, végre!

De mily állapotban! Ruháink rongyokban csüngenek rólunk. Feketén a koromtól, perjéttől. Arcunk, kezünk, lábunk összehasogatva, összeszurkálva, vérrrel borítva.

Egy néger falu fekk a folyó partja közelében s lakói nagy érdeklődéssel nézték a hatalmas steppegést. Csak akkor rettentek meg, amikor — mintha a föld alól termettünk volna elő — előzönlöttük a falu környékét.

S megmenekültünk... megmenekültünk!...

Ez Goethe emberi nagysága. A 82 éves aggyastyán, csodás művek alkotója, nem pihenni akar, hanem dolgozni és dolgozik is: művelődik, kutat, halála percéig. Mikor pihen, akkor is gondolkodik. Még téltensége is tevékeny.

Életét legnagyobb részben Weimarban éli le és bámulva látjuk, hogy a szemléletűs ember, szép álmok álmodója, mint államférfi, tükös tanácsos, közigazgatási akták intézője is megállja helyét.

Lehet, hogy tisztviselői tevékenysége hátráltatta költői munkásságát, hiszen maga mondta, hogy a muzsikát nem lehet csak ellopott percekben szolgálni. Viszont az is kétségtelen, hogy állami szolgálata alatt nagy emberismeretre tett szert, aminek költői munkásságában is hasznát látta.

A nagy költő nem volt vallástalan.

A legnagyobb vád Goethe ellen még életében és halála után is, hogy érzéketlen volt. Fenn élt az Olympuson és nem törődött a lába alatt nyugsgó mindennapi élettel és annak kicsinyességével. De Goethénél az érzéketlenség látszata a túlzékeny léleknek a durvaságtól, fájdalomtól való félelme, védekezése. Érzéketlensége nagy lelki erővel magára szabott önfegyelmzés. Irtóztott minden ruttól, minden fájdalomtól. Nem szerette semmiben a szeretőt. Ezért nem szerette a romantikát. Irodalomban, képzőművészetben, zenében a fegyelmzés, visszafojtott klasszikus formákat értette és élvezte csak.

Nem igaz, hogy vallástalan volt, imádta Istent, feltalálta Isten alkotásait, hitt az örökkévalóságban. Ezért mondobta, hogy lemenőben is ugyanaz a nap. Szerette a bibliát, hirdette, hogy az kimeríthetetlen, nincs ember, aki teljesen felszívhatná. Édes anyját, a Frau Avat meleg szeretettel szerette, büszkén énekelte, hogy édes anyjától örökölte költői kedélyét, mesélő hajlamát. Szerette német népét, ha nem is köznap értelemben. De a faji hibákat is ráolvasta leplezetlenül népére.

Szerette a német nyelvet, nála nagyobb művésze a német nyelvnek soha senki nem volt. Goethe nyelve zenélt. Kérte ismerőseit, hogy verseit, dalait, a zongora hangjai mellett olvassák.

Találkozás Napoleonnal és Beethovennel.

Nem volt világpolgár, ha nem is volt hangos nacionalista. Mikor a franciák betörték Weimarba, Goethe házatáját sem kímélték, bár a tisztek megbecsülték őt. Itt kell elmondani nevezetes találkozását Napoleonnal. A tett embere ismerni akarta az álmok emberét.

Napoleon hívatta őt. Erfurtban folyt le a nevezetes találkozás. Költői dolgokról beszélgettek és Napoleon azzal bocsátotta el Goethét:

A B C utasok részére.

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL szállodában.

B: mert olcsó áron nyújt mindent:

szép szobát, kitünő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitünő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12.— pengőért kaphatja.

— Goethe ur, ön férfi tetőtől talpig.

Goethe a zenét is szerette. Összetalálkozott kora másik nagy óriásával, Beethovennel is, de sem Beethoven, az embert, sem Beethoven, a zeneszerzőt, nem értette meg, idegen maradt tőle, nem felelt kérő soraira, mikor Beethoven a Misa Solemnis-re előfizetést kért tőle.

Pedig, ha ez a két óriás összefog és Goethe munkáit, elsősorban Faustot Beethoven zenésíti meg, a világ egy nagy szépséggel lenne gazdagabb.

Faust.

A legkülönbözőbb költői munkákat alkotta: színműveket, regényeket, költői elbeszéléseket, kisebb költeményeket, naplót, tudományos műveket.

Szabály volt nála, hogy a költői munkának akkor van csak értéke, ha a költő saját lelkéből, saját elméjéből, saját életéből merít és alkot, mert a költői munka első legfőbb kelléke, hogy őszinte érzelmeket örökítsen meg.

A Faustban, különösen az első részben megmutatja az emberi élet fájdalmas fogyatékoságait is, tudásunk végeségét, földhöz kötöttségünket, az életörömök keserű utóízét, a gyors kiábrándulást, a nő tragikus sorsát, ki nek büne jószág volt csupán. Ezzel szemben a második rész felemeli tekintetünket a magasabbrendű élet felé, megragyogtatja az élet napos oldalát, a természet megújuló szépségeit, a munka felemelő erejét, megnyugtató bennünket az ördög kudarca, Faust üdvözlése, akit az üdvözült Margit fogad, mert az „örök női” egékbe emeli.

Goethének saját nemzetére, nemzeti irodalmára, saját korára óriási hatása volt. Kezdetben benne élt korában, később kora fölő emelkedett. Ha Goethéről emlékezünk, meg kell emlékeznünk a Goethe korabeli Weimarról is, mely az emberiség történelmének a sok vér és szenny között kedves, fényes lapját tárja elénk.

Fotócikkek

a világ legjobb márkáiból

állandóan

frissen beszerezhetők

Szakál Géza

fotoszaküzletében

PIAC UCCA 34.

Hegedűs és Sándor ház.

PELVIVAS.

A zeneiskola női kara a Városi Dalegylet és a Szent László Dalegylet március hó 31-én, csütörtökön este 6 órakor a zeneiskolában próbát tart.

Pontos megjelenést kér az

Elnökség.

KÖNYVESHÁZ

Az e rovatban felsorolt könyvek kaphatók: *Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t.* könyvkereskedésében, Debrecen, Piac ucca 34. szám.

Axel Munthe: San Michele regénye. Ára 7.80 Pengő. Axel Munthe ma 70 éves, félig vak, orvos és költő. Már régóta legendás alakká vált ez a különös, ez a csodálatos ember, a svéd királyné udvari orvosa, egyébként angol állampolgár, aki Capri szigetén levő birtokán most írta meg életrajzát, amelyet Arnold Bennett korunk leggazdagabb és legértekebb önéletrajzának nevez.

Ennek a műnek csupán egyik, és pedig kisebb értékét adja meg az, hogy színtere a fagyos lapp tundráktól Nápolyig egész Európa és hogy benne Erzsébet királyné, II. Vilmos, Margherita olasz királyné, a pápa és a kor többi legnevezetesebb férfiai és legszébb női szerepelnek. Jelentéktelen mellékalakokká válnak valamennyien, akikre a szerző nyilván nem nagy súlyt fektet, akikkel legtávolabbról sem dicsekszik, mint előkelő ismeretségekkel. A főérték e munkában a szerző személye, a főhős ő maga. Költő és sámán egy személyben, aki a legcsodálatosabb külső és lelki élményeken ment keresztül, megrendítő véletlenségeken, megfejthetetlen csodákon, amelyeket költői és mégis egyszerű, természetes nyelven mond el, szerényen, világosan, keresetlenül. Színterenci lélek, aki noha a mai orvosi és természettudomány egyik legalaposabb ismerője, telve van a legnagyobb és legmélyebb szeretettel a természet, az állatok és az emberek iránt. Nem csinál rendszert a természetfölöttiség magyarázatára, de még az a racionalista északi protestáns szellem, amelyben nevelkedett, sem ölte ki belőle semmiképpen sem az exakt orvosi

tudomány iránti mély székeszist. Csodálatos gyógyítási esetei előtte époly rejtélyesek maradtak, mint páciensei előtt. Varázslói, sámáni keze volt, mondták lapp páciensei. Varázsló, sámáni nyelve van, mondják most olvasói.

A mű minden szépsége érvényesül Benedek Marcel művészi fordításában.

RADIO

VASARNAP, március 27.

BUDAPEST. 9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — Prédikál Ravasz László dr. püspök. — 10: Egy házi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond P. Banga Béla jézustársasági házfőnök. — 11:30: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Pröhle Károly dr. egyetemi tanár. — 2: Gramofonhangverseny. — 3: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos: „Időszzerű gazdasági tanácsadó”. — 3—3.45 (BUDAPEST II.): Gramofonhangverseny. — 3.45: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása (Rádió Szabad Egyetem). — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5: Magyar nóták. Előadja Cselényi József és Magyar Imre cigányzenekara. — 6:10: „A jótékony művészete”. Perlaky Lajos előadása. 6:30: „Az operett fejlődése”. III. rész. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye Farkas Imre előadásával. Karnagy Nagypál Béla. Közreműködik Kármán Gizi és Szedő Miklós. — 8: Közvetítés a Fővárosi Operett Színházról. „A régi orfeum”. Revü-operett két részben és 26 képben. Irta Békeffy István és Faragó Jenő. Zenéjét szerezte, összeállította és a régi motívumok alapján feldolgozta Lajtai Lajos. Rendező Loránth Vilmos. Karnagy Komor Vilmos. — 10: Pontos időjelzés, sport- és ügétversenyeredmények. — 11:30—12:30: Radics Józsa és cigányzenekarának hangversenye a Vadászkiúrt-szállóból.

HÉTFŐ, március 28.

BUDAPEST. 9.30: Hírek. — 10: Egyházi zene és szentbeszéd a budavári

koronázó főtemplomból. Szentbeszédet mond Böle Kornél domokosrendű atya. — 11:15: Görögkatolikus istentisztelet a Szegényház-téri gör. kat. magyar plébániatemplomból. — Szentbeszédet mond Krajnyák Gábor dr. szentszéki tanácsos. — 2: Gramofonhangverseny. 3:30: Móra László ifjusági előadása. — 4: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. Karnagy Fricsey Richárd. — 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5:15: „Magyar legendák”. Kempelen Béla előadása. — 5:45: Hoór-Tempis Erzsébet hangversenye, Zongorán kísér Kazacsay Tibor. — 6:20: „A lámpaláz gyógyítása”. Tóvölgyi Elemér dr. előadása. — 6:50: A Békeffy vokál-duo hangversenye. — 7:25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. — 7:30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. — „Faust”. Dalmű 5 felvonásban. Szövegét Goethe után írta Barbier és Carré. Fordította Ormay Ferenc. Zenéjét szerezte Gounod Károly. — A II. felv. után sport- és ügétversenyeredmények. — A III. felv. után pontos időjelzés. — Az előadás után Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekarának hangversenye a Kovacevics-étteremből.

KEDD, március 29.

BUDAPEST. 9.15: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. — Közben hírek. — 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12:05: Hangverseny. Közreműködik Fenyves Alice Teri (hegedű) és Lux József (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor. — Közben hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2:45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 3:30: Ifjusági helyesírási verseny. Előadó Halász Gyula. — 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5: „Az adósság törvényes védelme”. Tunyogh-Szücs Kálmán előadása. — 5:30: A Magyarországi Munkásdalogyletek Szövetsége képviselőiben a Budapesti Általános Munkásdalogylet hangversenye. Karnagy Müller Károly. — 6:15: Francia nyelvoktatás Garzó Miklós dr.). — 6:45: Ifj. Sárny Elemér és cigányzenekarának hangversenye. — 7:45: Szabó László dr. elő-

adása: „Az újság ereje”. — 8:15: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Karnagy Berg Ottó. Közreműködik Berg Lili. — 9:45: Pontos időjelzés, hírek. — Majd: Az Ostende-kávéház szalon-, jazz- és cigányzenekarának hangversenye Kalmár Pál énekszámaival. — Közben: Időjárásjelentés.

FASITSUK VÁROSUNKAT ÉS HATARUNKAT!

Fajtszta egészséges gyümölcsfa, gazdasági fa és fenyő jutányosan kapható az alábbi áron:

Gyümölcsfabokor	á 1.— P
Gyümölcsfa közepes törzs	á 1.20 P
Gyümölcsfa magas törzs	á 1.40 P
II. oszt. gyümölcsfa vegyese	á —.60 P
Diófa 5—6 éves	á 1.60—2.— P
Akácfa	á 0.40—0.60—0.80 P
Nyárfa	á 0.20—0.40—0.60—0.80 P
Kőrifafa	á 0.20—0.40—0.60—0.80 P
Mézelő fák és cserjék	á 0.20—0.40—0.60 P

Debrecen szab. kir. város falkolaja: Nyulas, Böszörményi ut.

Lerakatok: Városi kertészet,

Nagyerdő 15.,

Városháza udvar, Kossuth ucca 2.

Mikepércs község előjáróságától. 861/1932. számhoz.

HIRDETMEY.

Mikepércs község előjárósága a „Rózsás” vendéglő épületeinek bérbeadása tárgyában közzétett hirdetmény alapján a nyilvános árverést folyó hó 30-án (szerdán) 15. (tizenöt) órai kezdettel tartja meg Mikepércs községének tanácsstermében. Az árverezni szándékozók az árverési eljárás megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át bant-pénzzel kötelesek letenni (50 P). Az árverésnyertes pályázó az évi haszonbérösszegnek megfelelő biztosítékot köteles a község pénztárában elhelyezni, mely biztosíték az utolsó év bérösszegbe lesz elszámolva. A haszonbér évnegyedenként előre fizetendő a község pénztárába. Az árverés egyéb feltételei a községi főjegyzői irodában tudhatók meg.

Mikepércs, 1932. évi március hó 22. P. H.

vitéz Nagy József sk. Vigvári József sk. főjegyző. főbíró.

(27)

Vecsey Leó fordítása.

— És ön, kedves kolléga, lesz szíves utána nézni, hogy czekek végrehajtsák? Madame a Hotel Madagarscarban van, ez könnyű dolog lesz. Rapaldiról, az olaszról, majd az ön felügyelője: Block révén fogunk hallani. Ami a komornát: Hortense Petiprét illeti, hát ő utána bizony még nyomozni kell. Természetesen ön ez irányban is intézkedni fog.

— Mindenesetre intézkedni fogok. Az emberem minden pillanatban itt lehet és én azonnal ki fogom adni neki a parancsot. Kérem, érdeklődjön utána — mondta M. Flocon az örnek, akit behívott a szobába.

— A felügyelő ur itt van főnök ur — mondta az ör a külső váróterem felé mutatva. — Éppen most érkezett vissza.

— Visszaérkezett! Ugy érte, hogy megérkezett.

— Nem, uram, visszaérkezett. Block felügyelő ur, aki egy órával

ezelőtt ment el innen.

— Block? Akkor valami történt bizonyára valami különös jelentenivalója van, valami nagy újság. Most beszéljünk vele, vizsgálóbíró ur?

Mikor Block megjelent, szemmel látható dolog volt, hogy valami baj történt vele. Arckifejezése zavarodott és nyugtalan izgalmat árult el és szegyenkező, alázatos modorban, kullogva közeledett.

— Mi történt? — kérdezte a detektív főnök szigorúan. — Maga egyedül van. Hol van a mi emberünk?

— Hely, uraim, hogy mondjam el önöknek? Az olasz... eltűnt. Elvesztettem őt!

— Lehetetlen! Mit mond? Eltűnt, éppen most, amikor szükségünk van rá! Az nem lehet!

— Sajnos, ugy van.

— Hülye! Háromszor hülye! Ettől a perctől kezdve el van bocsátva. Maga szegyenére válik a rend-

őrségnek!

M. Flocon rettenetesen haragra lobbant, hogy alantasa tulsyire megszegyenitette s tulsyagonosan erősen és csunya leszidta őt. Közben elfelejtkezett arról, hogy Black nem tudhatta, hogy semmi gyanu sem merült fel az olasz ellen. Néha hajlamunk van arra, hogy másoktól elvárjuk, hogy ösztönszerűen tudomásuk legyen olyan dolgokról, amelyeket mi magunk is csak később tudunk meg.

— Hogy történt ez? Magyarazza meg? Természetesen ivott. Biztosan a maga nagy falánksága volt az oka. Elcsábították valami étterembe.

— Monsieur, meg fogja hallani a pontos igazságot. Mikor egy órával ezelőtt elindultunk, a kocsink a rendes uton haladt a folyó mentén. Az én emberem a lehető legkényelmesebben elhelyezkedett.

— Megkínált engem egy egyszerű szivarral és beszélgetni kezdett, de nem arról az ügyről, hanem Párisról, színházokról, versenyekről, Longchamps, Auteil, a nagy éttermekről. Mindent ismert, egész Párisot úgy ismerte, mint a saját zsebét. Ezen nagyon meg voltam lepve, de ő azt mondta nekem, hogy hivatalos dolgai miatt nagyon gyakran járt Párisban. Megbizása volt már, hogy néhány hirhedt olasz bűnöst kövessen Párisba és itt egész sereg fontos letartóztatást is eszközölt.

— Gyerünk, gyerünk! Térjünk a tárgyra!

— Helyes, az ut kövén, mikor

körülbelül a Pont Henri Qarte körül voltunk, az olasz így szólt hozzám: „Gondolja el, barátom, hogy most nemsokára dél van és nekem egy falat sem volt a számban hajnal óta, amikor Larocheban voltunk. Mi a véleménye? Maga is enne valamit?”

— És maga, — kapzsi, gourmand kéjenc — maga persze beleegyezett?

— Becsületesre mondom, uram, én is éhes voltam. Ez volt a rendes étkezési óram. Helyes, mindenesetre bűnös voltam, de elfogadtam ezt az ajánlatot. Bementünk az első vendéglőbe, az „Egyesült Barátok”-ba, talán önök is ismerik, uraim? Nagyon jó étterem, különös híres a pacalról: á la mode de Caen. — S ezzel, ahelyett, hogy sietett volna az elbeszélés befejezésével, Block élvezettel megnyalta ajkait, mikor erre a finom, de zsiptos ebédre gondolt.

— Hányszor kell figyelmeztetnem hogy siessen a beszéddel?

— Bocsánat uram, de ez mind a történethez tartozik. Ettünk osztrigát, azonkívül egy-két tucat Marrenest és egy vagy két pohár Chablist. Azután egy jó nagy adag pacalt és ezzel egy palack, de csak egy palack, Pontet Canet, azután ettünk egy beafstcak-et burgonyával és egy kis burgundit hozzá, azután egy rum-omlette-et.

— Jóságos Egek! Ön inkább lehetne a mesebeli kövér ember, semmint a detektívtestület felügyelője.

— Mindez csak elősegítette, sajnos, a romlásomat! Ez az olasz ör-

dög ugy
és én m
met, —
éhes vol
sajthoz,
tettünk
reuse-t.
— Na
lata?
— Gor
az olasz
gam. Ö i
ban nem
miatta cs
gonoszul
gyanitotta
zsehből a
tele volt
zt és csa
mam, ő k
olasz bank
cér kételk
pénzre és
sőbb az én
szólt:
„Valami
jegyek a
bocsásson
kiment, ur
nem láttam
— Ah, s
toba, hogy
nem ment u
tűnni a szer
— De, u
ezt? Azt a
csak kísérje
figyeljem őt
szul cseleke
dolta volna
M. Flocon
ennek a véd

Központi juhturóüzem Sas ucca 3. aiatt megkezdte líptói módra készült tavaszi csemegeturó gyártását.

Mehívó.

A PÜSPÖKLADANYI TAKARÉK-PÉNZTÁR R. T. részvényeseit az intézet székházában 1932. április hó 4-én d. e. 11 órakor tartandó

XXIII-ik évi rendes közgyűlésére tisztelettel meghívja az

Igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 14. §. Szavazati joggal csak azon részvényes bír, ki részvényeit a közgyűlést megelőzően 3 nappal az intézet pénztáránál vagy az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaságánál Debrecenben, a közgyűlés tartamára letétbe helyezi.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. Az 1931. évi mérleg megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság indokolt javaslata a Pénzügyi Központ közbenjűtével való önkéntes felszámolás kimondása iránt.
5. Felügyelőbizottsági tagok választása.
6. Döntő-bizottságba 4 rendes és 4 póttag választása.

Figyelmeztetés. A mérleg és jelentések az intézet hivatalos helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

8.125/932. V.

HIRDETMEY.

A m. kir. minisztériumnak a Budapesti Közlöny 1932. évi 49. számában megjelent és az 1932. évet megelőző időből származó illetékhatárlékok kiegyenlítésénél adandó kivételes fizetési kedvezményekről kiadott 1110. M. E. sz. rendeletét a város érdekelt közönsége részére teljes szövegében az alábbiakban közlöm:

A m. kir. minisztérium az 1931. XXVI. t. c. 4. §. (1.) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Aki az 1932. évet megelőző időben esedékessé vált vagyónátruházási illetéktartozásából (ideértve az illetékegyenértéket is) vagy okirati, törvénykezési, közgazdasági vagy társulati illetéktartozásából a jelen rendelet életléptése napján még fennálló hátralékot bezárólag 1932. június hó 25-ig teljes kiegészítési, a következő kedvezményekben részesül:

I.

Kemertmentesség. — Kemertkedvezmény. 1. Késedelmi kamat nem számítható fel, ha a teljes kiegyenlítés bezárólag 1932. március hó 26-ig történik.

2. legfeljebb egy évi késedelmi kamat számítható fel és pedig a) évi 6%-al, ha a teljes kiegyenlítés 1932. március hó 26. után, de bezárólag 1932. április hó 23-ig történik, b) évi 9%-al, ha a teljes kiegyenlítés 1932. április hó 23. után, de bezárólag 1932. június hó 25-ig történik.

A bírság vagy felemelt illeték mérséklése.

Az illetékhatárlékkal esetleg kapcsolatos bírság vagy felemelt illetékhatárlék fejében:

1. a vagyónátruházási illetékeknél (ideértve az illetékegyenértéket is) és az okirati illetékeknél: a) ha a bírság vagy felemelt illetékhatárlék:

5 pengőnél nem több, semmi sem, 5 pengőt meghalad, de 20 pengőnél nem több, annak csupán 10%-a, 20 pengőt meghalad, de 500 pengőnél nem több, csupán 2 pengő és a 20 pengő fölül résznek 5%-a, 500 pengőt meghalad, csupán 26 pengő és az 500 pengő fölül résznek 10%-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés bezárólag 1932. március hó 26-ig történik,

b) ha a bírság vagy felemelt illetékhatárlék: 50 pengőnél nem több, annak csupán 20%-a, 50 pengőt meghalad, de 500 pengőnél nem több, csupán 10 P és az 50 pengő fölül résznek 10%-a, 500 pengőt meghalad, csupán 55 P és az 500 pengő fölül résznek 5%-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés 1932. március hó 26. után, de bezárólag 1932. június hó 25-ig történik,

2. a törvénykezési és közigazgatási illetékeknél:

a) ha az egyszeres illeték 80 fillérnél nem több, sen mi sem, ha pedig az egyszeres illeték 80 fillérnél több, annak csupán 10%-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés bezárólag 1932. március hó 26-ig történik;

b) a felemelt illetékek csupán 20%-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés 1932. március hó 26. után, de bezárólag 1932. június hó 25-ig történik,

3. a társulati illetékeknél:

a késedelem minden megkezdett hónapjára az illetékeknek 1/12-ed része helyett annak csupán 0.2%-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés bezárólag 1932. március hó 26-ig történik és 0.5 %-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés 1932. március hó 26. után, de bezárólag 1932. június hó 25-ig történik.

2. §.

(1.) Aki kellően igazolja, hogy az I. §-ban megjelölt hátralékok egyszerezre való teljes kiegyenlítését a jövedelmi és vagyoni viszonyait lehetőleg teszik, annak 2 P illeték alá eső külön folyamodványa alapján a pénzügyigazgatóság (Budapest a központi díj és illeték-kiszabási hivatal) a hátralékoknak a jelen rendeletben foglalt kedvezmények mellett havonkénti egyenlő részletekben mindenkor a hónap 25. napjáig való törlesztését engedheti meg.

(2.) Az (1.) bekezdésben megjelölt részletfizetési engedély a jövedelmi és vagyoni viszonyok szigorú mérlegelésével az 1932. márciustól kezdve legfeljebb négy hónapra, áprilistól kezdve legfeljebb három hónapra s májustól kezdve legfeljebb hét hónapra adható meg olyan hatállyal, hogy ha a megengedett részletfizetés pontos betartásával a hátralék teljes kiegyenlítése bekövetkezik, akkor:

a késedelmi kamat tekintetében az I. §. 1. pontjában meghatározott kedvezmény úgy alkalmazandó, mintha a teljes kiegyenlítés abban a hónapban következett volna be, amelyben a jelen rendelet alapján való kérelem előterjesztését követő első részletfizetés megtörtént,

az esetleges bírság vagy felemelt illetékhatárlék tekintetében pedig az I. §. II. pontjában meghatározott legnagyobb kedvezmény alkalmazandó.

3. §.

(1.) Ha az I. §-ban megjelölt hátralék felett esetleg még rendes jogorvoslati tárgyalás (előterjesztés, felelősség, vagy panasz, ide nem értve azonban az újrafelvételi panaszt) van folyamatban, akkor az 1932. évi június hó 25-ig a jogorvoslati tárgyalás befejezése előtt teljesített minden befizetésre az I. §. I. pontjában megállapított kamatkedvezmény, — de ebben az esetben csak a befizetett összeg tekintetében — akkor is alkalmazandó, ha a befizetéssel a hátralék teljes kiegyenlítése nem történik meg. A jogorvoslati tárgyalás ebből a szempontból azon a napon tekintendő befejezettnek, amelyen a félnek azt a határozatot kézbesítették, amely ellen a szabályszerű határidőben további jogorvoslat már nem élt.

(2.) Az ilyen befizetésből elsősorban a befizetési összegnek (tehát nem a tökéghátraléknak) megfelelő késedelmi kamatot kell a jelen rendelet életléptése előtt történt utolsó befizetés időpontjának (illetőleg amennyiben a jelen rendelet életléptése előtt befizetés még nem történt, a kamatszámítás eredeti kezdő időpontjának) figyelembevételével az I. §. I. pontjában megállapított kedvezményes mérvben elszámolni (a március hó 26-ig teljesített befizetésből tehát kamatot egyáltalán nem kell elszámolni) és a fennmaradó összeg a tökégtartozás apasztására fordítandó. Ha több ilyen kedvezményes részletbefizetés történik, mindegyik részlet után külön-külön kell a kamatot ezen a módon elszámolni.

(3.) Az ilyen tételnél feljegyzendő azonban, hogy az 1932. június hó 25. után következő befizetésnél az akkor már a rendes szabályok szerint járó késedelmi kamatot nem a megelőző befizetésről, hanem a jelen rendelet életléptése előtt történt utolsó befizetés idejétől (illetőleg amennyiben a jelen rendelet életléptése előtt befizetés még nem történt, a kamatszámítás eredeti kezdő idejétől) kell felszámítani és természetesen már nem a befizetési összegnek megfelelően, hanem a teljes — akkori — tökéghátralék után.

4. §.

Aki a más személy hasznélvezetével terhelt öröklés vagy ajándékozás után a jelen rendelet életléptése napján fennálló illetéktartozására, mielőtt a befizetési kötelezettségnek a haszn-

dög úgy evett, mint három ember és én magam is kivettem a részemet, — bocsánat uraim, de olyan éhes voltam. Végre elérkeztünk a sajthoz, egy feketét és felhőrpinttünk egy kis pohárka Chartreuse-t.

— Na és a kötelessége, a szolgálata?

— Gondoltam arra is, uram, hát az olasz ugyanaz volt, mint jómagam. Ő is kolléga volt. Egyáltalában nem voltak nekem aggályaim miatta csak a végén, amikor olyan gonoszul elbánt velem. Semmit sem gyanítottam, amikor ő kihúzta a zsebéből a pénztárcáját, az telis tele volt tömve, uraim, én láttam ezt és csak megnövekedett a bizalmam, ő kérte a számlát és egy olasz bankjeggyel fizetett. A pénzér kételkedve nézett a külföldi pénzre és kiment. Pár perccel később az én emberem felkelt és így szólt:

„Valami baja lehet annak a bankjeggynek a felváltása körül. Kérem, bocsásson meg egy percre.” Ezzel kiment, uraim és piff-paff, többet nem láttam.

— Ah, számár, maga olyan ostoba, hogy ez már kacagató! Miért nem ment utána? Miért engedte elütni a szeme elől?

— De, uram, én nem tudhattam ezt? Azt a parancsot kaptam, hogy csak kísérjem el, nem pedig, hogy figyeljem őt. Elismerem, hogy rosszul cselekedtem. De hát ki gondolta volna azt, hogy megszökik?

M. Floconnak el kellett ismernie, hogy a védelemnek az igazságát

Csak most, tizenegy óra tájban történt, hogy olyan adatok birtokába jutottak, amelyek terhelőek voltak az olasz ellen és addig nem is merült fel annak a lehetősége, hogy ő meg is szökhetne.

— Olyan ügyes volt, — folytatta Block védekezését. — Mindent ott hagyott. A felöltőjét, a botját, ezt a könyvet, ami valószínűleg a jegyzőkönyve volt...

— Mutassa, — mondta a detektívönök és amikor megkapta a noteszt, sietve kezdett lapozgatni abban.

Egy kicsiny sárgarézfedélű kis notesz vagy napló volt, amelynek a lapjai sűrűn tele voltak írva ceruzával.

— Nem értek az egészből semmit, legfőképpen egy vagy két szót itt-ott. Bizonyára olaszul van. Tud ön olaszul, vizsgálóbíró ur?

— Nem tökéletesen, de el tudom olvasni. — Szabad?

Végiglapozta a könyvecskét, itt-ott szünetet tartott, amikor egy-egy oldalt átnézett. Közben bólintgatott a fejével, ami nyilvánvalóan az olvasottak fontosságára vonatkozott.

Közben M. Flocon dühösen és szigorúan leckéztette büzös alattvalóját:

— Magának elő kell teremnie Block, ezt az olaszt és pedig gyorsan, 24 órán belül, okvetlen meg a mai napon, vagy pedig kettőtöröm magát, mint egy botot és a csatornába vágom! Természetesen az ilyen megátalkodott számár, mint amilyennek maga bizonyult, nem is

gondolt arra, hogy átkutassa az étermet és annak a közvetlen közelét, vagy hogy kérdezősködjön afelől, hogy merre látták őt, vagy milyen úton ment el?

— Bocsánat, uram, de tulságosan keményen bánik velem. Én nagyon szerencsétlen voltam, a körülményeknek estem áldozatul, mégis azt hiszem, hogy tudom a kötelességemet. Bizony én kérdezősködtem, sőt mi több, hallottam is róla.

— Hol? Hogyan? — kérdezte a detektívönök nyersen, de szemmel láthatóan érdeklődve.

Az olasz egyáltalában nem beszélt az igazgatóval, hanem kísértelt és hagyta elveszni a bankjegyet. Egy számlírás bankjegy volt, pedig a vendéglő számlája csak tizenhét frankról szólt.

— Hah! Ez nagyon ellene szól. Nagyon sietett. Egyenesen kiment az ajtón, kocsit hívott és elhajtatót, de aztán megállították...

— Mi az ördögbe! Hát akkor miért nem tartották meg?

— Megállították, de csak egy percre! Megszólította egy nő.

— Egy nő?

— Igen, uram. De csak néhány szót váltottak egymással. Az olasz már nagyon szeretett volna szabadulni, ott akarta hagyni a nőt, de ez nem akart belecgyezni ebbe. Akkor mind a ketten beszálltak a kocsiba és együtt elhajtottak.

A hivatalnokok most feszült figyelemmel hallgattak. Azután a detektívönök megszólalt:

— Mondja meg nekem gyorsan,

milyen volt az a nő?

— Magas volt, karcsú, jóalakú és egészen feketébe volt öltözve. Egy rendőr látta őket és azt mondta, hogy csinos arca volt, kreol, fekete-haju.

— Ez a komorna volt! — kiáltott a kis detektívönök, felugorva és rendkívül izgalomban a térdeit csapkodta.

— Ez a leány! Az eltűnt komorna!

XIV. FEJEZET.

A nyomozás eddigi eredményei.

A detektívönök afeletti nagy örömet, hogy így ráakadtak az eltűnt komorna: Hortense Petipré nyomára, némiképpen elfojtatta a vizsgálóbíró a nyíltan kifejezett kétségeivel, amelyek a nyomozás eredményeire vonatkoztak. Block visszatérése óta M. Beaumont le Har-di, a vizsgálóbíró nyíltan mutatta elégedettségét és rosszallását kollégája eljárása felett.

— De, hogyha ez Hortense Petipré volt, hogyan kerülhetett ő oda a Henri Quatre hid mellé, amikor mi azt gondoltuk róla, hogy valahol Páris környékén van?

— Bocsánat, uraim — szólt közbe Block. — Szabad mondanom valamit? Azt hiszem, hogy közölhetek néhány érdekes adatot Hortense Petiprére vonatkozólag. Még pedig azt, hogy egy hozzá hasonló nőt itt láttak az állomáson körülbelül egy órával ezelőtt. Egy vasutas jelentette nekem.

(Folyt. köv.)

PELHIVAS.

A zeneiskola női kara a Városi Dalegylet és a Szent László Dalegylet március hó 31-én, csütörtökön este 6 órakor a zeneiskolában próbát tart.

Pontos megjelenést kér az

Elnökség.

KÖNYVESHAZ

Az e rovatban felsorolt könyvek kaphatók: *Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t.* könyvkereskedésében, Debrecen, Piac ucca 34. szám.

Axel Munthe: San Michele regénye. Ára 7.80 Pengő. Axel Munthe ma 70 éves, félig vak, orvos és költő. Már régóta legendás alakká vált ez a különös, ez a csodálatos ember, a svéd királyné udvari orvosa, egyébként angol állampolgár, aki Capri szigetén levő birtokán most írta meg életrajzát, amelyet Arnold Bennett korunk leggazdagabb és legértettebb önéletrajzának nevez.

Emnek a műnek csupán egyik, és pedig kisebb értékét adja meg az, hogy színtere a fagyos lapp tundráktól Nápolyig egész Európa és hogy benne Erzsébet királyné, II. Vilmos, Margherita olasz királyné, a pápa és a kor többi legnevezetesebb férfiai és legszébb női szerepelnek. Jelentéktelen mellékalakokká válnak valamennyien, akikre a szerző nyilván nem nagy súlyt fektet, akikkel legtávolabbról sem dícsérik, mint előkelő ismeretségeikkel. A főérték e munkában a szerző személye, a főhős ő maga. Költő és sámán egy személyben, aki a legcsodálatosabb külső és lelki élményeken ment keresztül, megrendítő véletlenségeken, megfejthetetlen csodákon, amelyeket költői és mégis egyszerű, természetes nyelven mond el, szerényen, világosan, keresetlenül. Szentferenci lélek, aki noha a mai orvosi és természetudomány egyik legalaposabb ismerője, telve van a legneveltebb és legmélyebb szeretettel a természet, az állatok és az emberek iránt. Nem csinál rendszert a természetfölöttiség magyarázatára, de még az a racionalista északi protestáns szellem, amelyben nevelkedett, sem ölte ki belőle semmiképpen sem az exakt orvosi

tudomány iránti mély szkepszt. Csodálatos gyógyítási esetei előtté époly rejtélyesek maradtak, mint páciensei előtt. Varázslói, sámáni keze volt, mondták lapp páciensei. Varázsló, sámáni nyelve van, mondják most olvasói.

A mű minden szépsége érvényesül Benedek Marcel művészi fordításában.

RADIO

VASARNAP, március 27.

BUDAPEST. 9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — Prédikál Ravasz László dr. püspök. — 10: Egy házi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond P. Banga Béla jézustársasági házfőnök. — 11:30: Evangélius istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Pröhle Károly dr. egyetemi tanár. — 2: Gramofonhangverseny. — 3: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos: „Időszervi gazdasági tanácsadó”. — 3-3.45 (BUDAPEST II.): Gramofonhangverseny. — 3.45: Az iskolánkivüli népművelés rádióelőadása (Rádió Szabad Egyetem). — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5: Magyar nóták. Előadja Cselényi József és Magyar Imre cigányzenekara. — 6:10: „A jótékony művészete”. Perlaky Lajos előadása. 6:30: „Az operett fejlődése”. III. rész. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye Farkas Imre előadásával, Karnagy Nagypál Béla. Közreműködik Kármán Gizi és Szedő Miklós. — 8: Közvetítés a Fővárosi Operett Színházról. „A régi orfeum”. Revü-operett két részben és 26 képben. Irta Békeffy István és Faragó Jenő. Zenéjét szerezte, összeállította és a régi motívumok alapján feldolgozta Lajtai Lajos. Rendező Loránth Vilmos. Karnagy Komor Vilmos. — 10: Pontos időjelzés, sport- és ügetőversenyeredmények. — 11:30-12:30: Radics Józka és cigányzenekarának hangversenye a Vadászúrt-szállóból.

HÉTFŐ, március 28.

BUDAPEST. 9.30: Hírek. — 10: Egyházi zene és szentbeszéd a budavári

koronázó főtemplomból. Szentbeszédet mond Böle Kornél domokosrendű atya. — 11:15: Görögkatolikus istentisztelet a Szegényház-téri gör. kat. magyar plébániatemplomból. — Szentbeszédet mond Krajnyák Gábor dr. szentszéki tanácsos. — 2: Gramofonhangverseny. 3:30: Móra László ifjusági előadása. — 4: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. Karnagy Fricsay Richárd. — 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5:15: „Magyar legendák”. Kempelen Béla előadása. — 5:45: Hoór-Tempis Erzsébet hangversenye, Zongorán kísér Kazacsay Tibor. — 6:20: „A lámpaláz gyógyítása”. Tóvölgyi Elemér dr. előadása. — 6:50: A Békeffy vokál-duó hangversenye. — 7:25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. — 7:30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. — „Faust”. Dalmű 5 felvonásban. Szövegét Goethe után írta Barbier és Carré. Fordította Ormay Ferenc. Zenéjét szerezte Gounod Károly. — A II. felv. után sport- és ügetőversenyeredmények. — A III. felv. után pontos időjelzés. — Az előadás után Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekarának hangversenye a Kovacevics-étteremből.

KEDD, március 29.

BUDAPEST. 9.15: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. — Közben hírek. — 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12:05: Hangverseny. Közreműködik Fenyves Alice Teri (hegedű) és Lux József (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor. — Közben hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2:45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 3:30: Ifjusági helyesírási verseny. Előadó Halász Gyula. — 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5: „Az adószók törvényes védelme”. Tunyogh-Szücs Kálmán előadása. — 5:30: A Magyarországi Munkásdalogyletek Szövetsége képviseletében a Budapesti Általános Munkásdalogylet hangversenye. Karnagy Müller Károly. — 6:15: Francia nyelvtanítás Garzó Miklós dr.). — 6:45: Ifj. Sárny Elemér és cigányzenekarának hangversenye. — 7:45: Szabó László dr. elő-

adása: „Az újság ereje”. — 8:15: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Karnagy Berg Ottó. Közreműködik Berg Lili. — 9:45: Pontos időjelzés, hírek. — Majd: Az Ostende-kávéház szalon-, jazz- és cigányzenekarának hangversenye Kalmár Pál énekszámával. — Közben: Időjárásjelentés.

FASITSUK VÁROSUNKAT ÉS HATARUNKAT!

Fajtiszta egészséges gyümölcsfa, gazdasági fa és fenyő jutányosan kapható az alábbi árakon:

Gyümölcsfabokor	á 1.- P
Gyümölcsfa közepes törzs	á 1.20 P
Gyümölcsfa magas törzs	á 1.40 P
II. oszt. gyümölcsfa vegyesen á	-60 P
Diófa 5-6 éves	á 1.60-2.- P
Akácfa	á 0.40-0.60-0.80 P
Nyárfa	á 0.20-0.40-0.60-0.80 P
Körösfű	á 0.20-0.40-0.60-0.80 P
Mézelő fák és cserjék	á 0.20-0.40-0.60 P

Debrecen szab. kir. város falkolaja: Nyulas, Böszörményi ut. Lerakatok: Városi kertészet, Nagyerdő 15., Városháza udvar, Kossuth ucca 2.

Mikepércs község elöljáróságától. 861/1932. számhoz.

HIRDETMEY.

Mikepércs község elöljárósága a „Rózsás” vendéglő épületeinek bérbeadása tárgyában közzétett hirdetmény alapján a nyilvános árverést folyó hó 30-án (szerdán) 15. (tizenöt) órai kezdettel tartja meg Mikepércs község tanácsstermében. Az árverezni szándékozók az árverési eljárás megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át bantpenzül kötelesek letenni (50 P). Az árverésnyertes pályázó az évi haszonbérösszegnek megfelelő biztosítékot köteles a község pénztárában elhelyezni, mely biztosíték az utolsó év bérösszegebe lesz elszámolva. A haszonbér évenkénti előre fizetendő a község pénztárába. Az árverés egyéb feltételei a községi főjegyzői irodában tudhatók meg.

Mikepércs, 1932. évi március hó 22. P. H. vitéz Nagy József sk. Vigvári József sk. főjegyző. főbíró.

(27)

Vecsey Leó fordítása.

— És ön, kedves kolléga, lesz szives utánanézni, hogy ezeket végrehajtsák? Madame a Hotel Madagarscarban van, ez könnyű dolog lesz. Rapaldiról, az olaszról, majd az ön felügyelője: Block révén fogunk hallani. Ami a komornát: Hortense Petiprét illeti, hát ő utána bizony még nyomozni kell. Természetesen ön ez irányban is intézkedni fog.

— Mindenesetre intézkedni fogok. Az emberem minden pillanatban itt lehet és én azonnal ki fogom adni neki a parancsot. Kérem, érdeklődjön utána — mondta M. Flocon az örneke, akit behívott a szobába.

— A felügyelő ur itt van főnök ur — mondta az ör a külső váróterem felé mutatva. — Éppen most érkezett vissza.

— Visszaérkezett! Ugy érte, hogy megérkezett.

— Nem, uram, visszaérkezett. Block felügyelő ur. aki egy órával

ezelőtt ment el innen.

— Block? Akkor valami történt bizonyára valami különös jelenteni-valója van, valami nagy újság. Most beszéljünk vele, vizsgálóbíró ur?

Mikor Block megjelent, szemmel látható dolog volt, hogy valami baj történt vele. Arckifejezése zavarodott és nyugtalan izgalmat áruolt el és szégyenkező, alázatos modorban, kullogva közeledett.

— Mi történt? — kérdezte a detektívönök szigorúan. — Maga egyedül van. Hol van a mi emberünk?

— Hely, uraim, hogy mondjam el önöknek? Az olasz... eltűnt. Elvesztettem őt!

— Lehetetlen! Mit mond? Eltűnt, éppen most, amikor szükségünk van rá! Az nem lehet!

— Sajnos, ugy van.

— Hülye! Háromszor hülye! Ettől a perctől kezdve el van bocsátva. Maga szégyenre válik a rend-

őrségnek!

M. Flocon rettenetesen haragra lobbant, hogy alantasa ennyire megszegyenítette s kissé tulságosan erősen és csúnyán leszidta őt. Közben elfelejtkezett arról, hogy Black nem tudhatta, hogy semmi gyanu sem merült fel az olasz ellen. Néha hajlamunk van arra, hogy másoktól elvárjuk, hogy ösztönyszerűen tudomásuk legyen olyan dolgokról, amelyeket mi magunk is csak később tudunk meg.

— Hogy történt ez? Magyarozza meg? Természetesen ivott. Biztosan a maga nagy falánksága volt az oka. Elcsábították valami étterembe.

— Monsieur, meg fogja hallani a pontos igazságot. Mikor egy órával ezelőtt elindultunk, a kocsink a rendes uton haladt a folyó mentén. Az én emberem a lehető legkényelmesebben elhelyezkedett.

— Megkínált engem egy egyszerű szivarral és beszélgetni kezdett, de nem arról az ügyről, hanem Párisról, színházokról, versenyekről, Longchamps, Auteil, a nagy éttermekről. Mindent ismert, egész Párisot úgy ismerte, mint a saját zsebét. Ezen nagyon meg voltam lepve, de ő azt mondta nekem, hogy hivatalos dolgai miatt nagyon gyakran járt Párisban. Megbizása volt már, hogy néhány hirhedt olasz bűnöst kövessen Párisba és itt egész sereg fontos letartóztatást is eszközölt.

— Gyerünk, gyerünk! Térjünk a tárgyra!

— Helyes, az ut később, mikor

körülbelül a Pont Henri Qarte körül voltunk, az olasz így szólott hozzám: „Gondolja el, barátom, hogy most nemsokára dél van és nekem egy falat sem volt a számban hajnal óta, amikor Larocheban voltunk. Mi a véleménye? Maga is enne valamit?”

— És maga, — kapzsi, gourmand kéjenc — maga persze beleegyezett?

— Becsületesre mondom, uram, én is éhes voltam. Ez volt a rendes étkezési órák. Helyes, mindenesetre bűnös voltam, de elfogadtam ezt az ajánlatot. Bementünk az első vendéglőbe, az „Egyesült Barátok”-ba, talán önök is ismerik, uraim? Nagyon jó étterem, különös híres a pacalról: á la mode de Caen. — S ezzel, ahelyett, hogy sietett volna az elbeszélés befejezésével, Block élvezettel megnyalta ajkait, mikor erre a finom, de zsvos ebédre gondolt.

— Hányszor kell figyelmeztetnem hogy siessen a beszédrel?

— Bocsánat uram, de ez mind a történethez tartozik. Ettünk osztrigát, azonkívül egy-két tucat Marenest és egy vagy két pohár Chablist. Azután egy jó nagy adag pacalt és ezzel egy palack, de csak egy palack, Pontet Canet, azután ettünk egy beafsteket-et burgonyával és egy kis burgundit hozzá, azután egy rum-omlette-et.

— Jóságos Egek! Ön inkább lehetne a mesebeli kövér ember, semmint a detektívtestület felügyelője.

— Mindez csak elősegítette, sajnos, a romlásomat! Ez az olasz ör-

dög úgy evés és én magam met, — boéhes voltarsajthoz, eg tettünk eg reuse-t. — Na és lata?

— Gondol az olasz ug gam. Ő is lban nem vo miatta csak gonoszul elb gyanítottam, zsebéből a tele volt törzt és csak mam, ő kért olasz bankje cért kételked pénzre és kin sőbb az én er szólt:

„Valami baj gynek a fel bocsásson me kiment, uraim nem láttam.

— Ah, szatoba, hogy ez nem ment utáni tinni a szeme

— De, uram ezt? Azt a par csak kísérjem figyeljem őt. E szul: cselekedte dolta volna az M. Floconnak annak a védele

Központi juhturóüzem
Sas ucca 3. alatt
megkezdte líptói módra készült
tavaszi csemegeturó gyártását.

Meghívó.
A PÜSPÖKLADANYI TAKARÉK-
PÉNZTÁR R. T.
részvényeseit az intézet székházában
1932. április hó 4-én d. e. 11 órakor
tartandó

XXIII-ik évi rendes közgyűlésére
tisztelttel meghívja az
Igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 14. §.
Szavazati joggal csak azon részvényes
bir, ki részvényeit a közgyűlést meg-
előzően 3 nappal az intézet pénztárá-
nál vagy az Általános Forgalmi Bank
Részvénytársaságánál Debrecenben, a
közgyűlés tartamára letétbe helyezi.

Tárgysorozat:

- 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
- 2. Az 1931. évi mérleg megállapítása.
- 3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részéről a felmentvény megadása.
- 4. Az igazgatóság indokolt javaslata a Pénzügyi Központ közbenjöttével való önkéntes felszámolás kimondása iránt.
- 5. Felügyelőbizottsági tagok választása.
- 6. Döntő-bizottságba 4 rendes és 4 póttag választása.

Figyelmeztetés. A mérleg és jelentések az intézet hivatalos helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.
8.125/932. V.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. minisztériumnak a Budapesti Közlöny 1932. évi 49. számában megjelent és az 1932. évet megelőző időből származó illetékhatárlékok kiegyenlítésénél adandó kivételes fizetési kedvezményekről kiadott 1110. M. E. sz. rendeletét a város érdekelt közönsége részére teljes szövegében az alábbiakban közlöm:

A m. kir. minisztérium az 1931. XXVI. t.-c. 4. §. (1.) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.
Aki az 1932. évet megelőző időben esedékessé vált vagyónátruházási illetéktartozásából (ideértve az illetékegyenértéket is) vagy okirati, törvénykezési, közigazgatási vagy társulati illetéktartozásából a jelen rendelet életléptetése napján még fennálló hátralékot bezárólag 1932 június hó 25-ig teljes kiegészítési, a következő kedvezményekben részesül:

I. Kemetmentesség. — Kemetkedvezmény.
1. Késedelmi kamat nem számítható fel, ha a teljes kiegyenlítés bezárólag 1932. március hó 26-ig történik:
2. legfeljebb egy évi késedelmi kamat számítható fel és pedig
a) évi 6%-al, ha a teljes kiegyenlítés 1932 március hó 26. után, de bezárólag 1932 április hó 23-ig történik,
b) évi 9%-al, ha a teljes kiegyenlítés 1932 április hó 23. után, de bezárólag 1932 június hó 25-ig történik.

A bírság vagy felemelt illeték mérséklése.
Az illetékhatárlékkal esetleg kapcsolatos bírság vagy felemelt illetékhatárlék fejében:

- 1. a vagyónátruházási illetékekkel (ideértve az illetékegyenértéket is) és az okirati illetékekkel:
a) ha a bírság vagy felemelt illetékhatárlék:
5 pengőnél nem több, semmi sem, 5 pengőt meghalad, de 20 pengőnél nem több, annak csupán 10%-a,
20 pengőt meghalad, de 500 pengőnél nem több, csupán 2 pengő és a 20 pengő felüli résznek 5%-a,
500 pengőt meghalad, csupán 26 pengő és az 500 pengő felüli résznek 10%-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés bezárólag 1932 március hó 26-ig történik,
b) ha a bírság vagy felemelt illetékhatárlék:
50 pengőnél nem több, annak csupán 20%-a,
50 pengőt meghalad, de 500 pengőnél nem több, csupán 10 P és az 50 pengő felüli résznek 10%-a,
500 pengőt meghalad, csupán 55 P és az 500 pengő felüli résznek 5%-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés 1932 március hó 26 után, de bezárólag 1932 június hó 25-ig történik,

2. a törvénykezési és közigazgatási illetékekkel:

- a) ha az egyszerűsített 80 fillérnél nem több, semmi sem, ha pedig az egyszerűsített 80 fillérnél több, annak csupán 10%-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés bezárólag 1932. március hó 26-ig történik;
b) a felemelt illetékek csupán 20%-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés 1932 március hó 26. után, de bezárólag 1932 június hó 25-ig történik,
3. a társulati illetékekkel:
a késedelem minden megkezdett hónapjára az illetékek 1/12-ed része helyett annak csupán 0.2%-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés bezárólag 1932 március hó 26-ig történik és 0.5 %-a számítandó fel, ha a teljes kiegyenlítés 1932 március hó 26. után, de bezárólag 1932 június hó 25-ig történik.

2. §.
(1.) Aki kellően igazolja, hogy az I. §-ban megjelölt hátralékok egyszerűen való teljes kiegyenlítését a jövedelmi és vagyoni viszonyait lehetővé teszik, annak 2 P illeték alá eső külön folyómodványa alapján a pénzügyigazgatóság (Budapest a központi díj és illetéklisztabási hivatal) a hátralékokkal a jelen rendeletben foglalt kedvezmények mellett havonkénti egyenlő részletekben mindenkor a hónap 25. napjáig való törlesztést engedheti meg.

(2.) Az (1.) bekezdésben megjelölt részletfizetési engedély a jövedelmi és vagyoni viszonyok szigorú mérlegelésével az 1932 márciustól kezdve legfeljebb négy hónapra, áprilistól kezdve legfeljebb három hónapra s májustól kezdve legfeljebb hét hónapra adható meg olyan hatállyal, hogy ha a megengedett részletfizetés pontos betartásával a hátralék teljes kiegyenlítése bekövetkezik, akkor:
a késedelmi kamat tekintetében az I. §. 1. pontjában meghatározott kedvezmény úgy alkalmazandó, mintha a teljes kiegyenlítés abban a hónapban következett volna be, amelyben a jelen rendelet alapján való kérelem előterjesztését követő első részletfizetés megtörtént,
az esetleges bírság vagy felemelt illetékhatárlék tekintetében pedig az I. §. II. pontjában meghatározott legnagyobb kedvezmény alkalmazandó.

3. §.

(1.) Ha az I. §-ban megjelölt hátralék felett esetleg még rendes jogorvoslati tárgyalás (előterjesztés, felelősség, vagy panasz, ide nem értve azonban az újrafelvételi panaszt) van folyamatban, akkor az 1932. évi június hó 25-ig a jogorvoslati tárgyalás befejezése előtt teljesített minden befizetésre az I. §. I. pontjában megállapított kamatkedvezmény, — de ebben az esetben csak a befizetett összeg tekintetében — akkor is alkalmazandó, ha a befizetéssel a hátralék teljes kiegyenlítése nem történik meg. A jogorvoslati tárgyalás ebből a szempontból azon a napon tekintendő befejezettnek, amelyen a félnek azt a határozatot kézbesítették, amely ellen a szabályszerű határidőben további jogorvoslat már nem élt.

(2.) Az ilyen befizetésből elsősorban a befizetési összegnek (tehát nem a tőkehátraléknak) megfelelő késedelmi kamatot kell a jelen rendelet életléptetése előtt történt utolsó befizetés időpontjának (illetőleg amennyiben a jelen rendelet életléptetése előtt befizetés még nem történt, a kamatszámítás eredeti kezdő időpontjának) figyelembevételével az I. §. I. pontjában megállapított kedvezményes mérvben elszámolni (a március hó 26-ig teljesített befizetésből tehát kamatot egyáltalán nem kell elszámolni) és a fennmaradó összeg a tőketartozás apasztására fordítandó. Ha több ilyen kedvezményes részletbefizetés történik, mindegyik részlet után külön-külön kell a kamatot ezen a módon elszámolni.

(3.) Az ilyen tételről feljegyzendő azonban, hogy az 1932 június hó 25. után következő befizetésnél az akkor már a rendes szabályok szerint járó késedelmi kamatot nem e megelőző befizetésből, hanem a jelen rendelet életléptetése előtt történt utolsó befizetés idejétől (illetőleg amennyiben a jelen rendelet életléptetése előtt befizetés még nem történt, a kamatszámítás eredeti kezdő idejétől) kell felszámítani és természetesen már nem a befizetési összegnek megfelelően, hanem a teljes — akkori — tőkehátralék után.

4. §.
Aki a más személyi hasznélvezetével terhelt öröklés vagy ajándékozás után a jelen rendelet életléptetése napján fennálló illetéktartozására, mielőtt a befizetési kötelezettségnek a haszon-

dög úgy evett, mint három ember és én magam is kivettem a részemmet, — bocsánat uraim, de olyan éhes voltam. Végre elérkeztünk a sajtóhoz, egy feketét és felhőrpinttünk egy kis pohárka Chartreuse-t.

— Na és a kötelessége, a szolgálata?

— Gondoltam arra is, uram, hát az olasz ugyanaz volt, mint jómagam. Ő is kolléga volt. Egyáltalában nem voltak nekem aggályaim miatta csak a végén, amikor olyan gonoszul elbánt velem. Semmit sem gyanítottam, amikor ő kihuzta a zsebéből a pénztárcáját, az telis tele volt tömve, uraim, én láttam ezt és csak megnővekedett a bizalmam, ő kérte a számlát és egy olasz bankjeggyel fizetett. A pin-cér kételkedve nézett a külföldi pénzre és kiment. Pár perccel később az én emberem felkelt és így szólt:

„Valami baja lehet annak a bankjegynek a felváltása körül. Kérem, bocsásson meg egy percre.” Ezzel kiment, uraim és piff-paff, többet nem láttam.

— Ah, számár, maga olyan ostoba, hogy ez már kacagtató! Miért nem ment utána? Miért engedte el-tűnni a szeme elől?

— De, uram, én nem tudhattam ezt? Azt a parancsot kaptam, hogy csak kísérem el, nem pedig, hogy figyeljem őt. Elismerem, hogy rosszul cselekedtem. De hát ki gondolta volna azt, hogy megszökik? M. Floconnak el kellett ismernie annak a védelemnek az igazságát

Csak most, tizenegy óra tájban történt, hogy olyan adatok birtokába jutottak, amelyek terhelőek voltak az olasz ellen és addig nem is merült fel annak a lehetősége, hogy ő meg is szökhetne.

— Olyan ügyes volt, — folytatta Block védekezését. — Mindent ott hagyott. A felöltőjét, a botját, ezt a könyvet, ami valószínűleg a jegyzőkönyve volt...

— Mutassa, — mondta a detektívönök és amikor megkapta a noteszt, sietve kezdett lapozgatni abban.

Egy kicsiny sárgarézfedélű kis notesz vagy napló volt, amelynek a lapjai sűrűn tele voltak írva ceruzával.

— Nem értek az egészéből semmit, legfeljebb egy vagy két szót itt-ott. Bizonyára olaszul van. Tud ön olaszul, vizsgálóbíró ur?

— Nem tökéletesen, de el tudom olvasni. — Szabad?

Végiglapozta a könyvecskét, itt-ott szünetet tartott, amikor egy-egy oldalt átnézett. Közben bólintgatott a fejével, ami nyilvánvalóan az olvasottak fontosságára vonatkozott.

Közben M. Flocon dühösen és szigorúan leckéztette büzös alattvalóját:

— Magának elő kell teremnie Block, ezt az olaszt és pedig gyorsan, 24 órán belül, okvetlen még a mai napon, vagy pedig kettőtöröm magát, mint egy botot és a csatornába vágom! Természetesen az ilyen megátalkodott számár, mint amilyennek maga bizonyult, nem is

gondolt arra, hogy átkutassa az étermet és annak a közvetlen közelét, vagy hogy kérdezősködjön afelől, hogy merre látták őt, vagy milyen uton ment el?

— Bocsánat, uram, de tulságosan keményen bánik velem. Én nagyon szerencsétlen voltam, a körülményeknek estem áldozatul, mégis azt hiszem, hogy tudom a kötelességemet. Bizony én kérdezősködtem, sőt mi több, hallottam is róla.

— Hol? Hogyan? — kérdezte a detektívönök nyersen, de szemmel láthatóan érdeklődve.

Az olasz egyáltalában nem beszélt az igazgatóval, hanem kísértelt és hagyta elveszni a bankjegyet. Egy számlás bankjegy volt, pedig a vendéglő számlája csak tizenhét frankról szólt.

— Hah! Ez nagyon ellene szól. Nagyon sietett. Egyenesen kiment az ajtón, kocsit hívott és elhajtatott, de aztán megállították...

— Mi az ördögbe! Hát akkor miért nem tartották meg?

— Megállították, de csak egy percre! Megszólította egy nő.

— Egy nő?

— Igen, uram. De csak néhány szót váltottak egymással. Az olasz már nagyon szeretett volna szabadulni, ott akarta hagyni a nőt, de ez nem akart beleegyezni ebbe. Akkor mind a ketten beszálltak a kocsiba és együtt elhajtottak.

A hivatalnokok most feszült figyelemmel hallgattak. Azután a detektívönök megszólalt:

— Mondja meg nekem gyorsan,

milyen volt az a nő?

— Magas volt, karcsu, jóalaku és egészen feketébe volt öltözve. Egy rendőr látta őket és azt mondta, hogy csinos arca volt, kreol, fekete-haju.

— Ez a komorna volt! — kiáltott a kis detektívönök, felugorva és rendkívül izgalmában a térdeit csapkodta.

— Ez a leány! Az eltűnt komorna!

XIV. FEJEZET.

A nyomozás eddigi eredményei.

A detektívönök afeletti nagy örömet, hogy így ráakadtak az eltűnt komorna: Hortense Petipré nyomára, némiképpen elfojtotta a vizsgálóbíró a nyíltan kifejezett kétségeivel, amelyek a nyomozás eredményeire vonatkoztak. Block vizs-gatására óta M. Beaumont le Hardi, a vizsgálóbíró nyíltan mutatta elégedetlenségét és rosszallását kollégája eljárása felett.

— De, hogyha ez Hortense Petipré volt, hogyan kerülhetett ő oda a Henri Quatre hid mellé, amikor mi azt gondoltuk róla, hogy valahol Páris környékén van?

— Bocsánat, uraim — szólt közbe Block. — Szabad mondanom valamit? Azt hiszem, hogy közölhetek néhány érdekes adatot Hortense Petiprére vonatkozólag. Még pedig azt, hogy egy hozzá hasonló nőt itt láttak az állomáson körülbelül egy órával ezelőtt. Egy vasutas jelentette nekem.

(Folyt. köv.)

elvezet folytán elhalasztott időpontja beállott volna, bezárólag az 1932 június hó 25-ig bármilyen (természetesen kamatmentesen) befizetést teljesít, annak illetékmentes beadványban előterjesztett kérelmére a pénzügyigazgatóság (Budapesten a központi díj és illetékszabási hivatal) minden ilyen befizetéssel kapcsolatban az illetéktartozás tökéösszegét a befizetési összegnek annyiszor 2,5%-a csökkenti, mint ahány évig még fennállónak a haszonélvezetet a jelen rendelet életbeléptetése napján a haszonélvezőnek addig betöltött életevei figyelembevételével az 1920. XXXIV. t.-c. 33. §-a értelmében védelmezni kellett.

5. §.

(1.) A jelen rendelet életbeléptetése előtt már szabályszerűen elszámolt kamatot, bírságot, vagy felemelt illetéket tőkertartozásra a jelen rendelet címén átszámolni nem szabad.

(2.) Az esetleges — szabályszerű végrehajtási költséget a jelen rendelet alá eső esetekben is meg kell fizetni.

6. §.

Ezt a rendeletet a községek és városok a helyben szokásos módon azonnal közhírré tenni kötelesek.

7. §.
Ez a rendelet a Budapesti Közlönyben való kihirdetés napján lép életbe.
Budapest, 1932 február hó 9.

Gróf Károlyi Gyula sk. m. kir. miniszterelnök.
Egyben értesitem a város érdekelte közönségét, hogy a m. kir. minisztérium fenti rendeletében a kamatmentességre és kamatkedvezményre vonatkozó rendelkezések a városi ingatlan vagyona-átruházási illetékhatárolásokra nézve is megfelelően alkalmazhatók.
Debrecen, 1932 március hó 2-án.

Polgármester.

HIRDET M É N Y.

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1932. évi föld- és házáadó kivetési lajstromokat 1932 március hó 24. napjától számított 15 napi időre a városi adóhivatalnak az adótárgyra nézve illetékes kerülete hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt közszemlére tette ki, amely idő alatt az 1932. évre vonatkozó föld- és házáadó kivetés bárki által megtekinthető. A közszemlére kített kivetések ellen a közszemléi

idő utolsó napját követő 15 nap alatt a felszólamlás a városi adóhivatalnál nyújtható be.

Debrecen, 1932 március hó 22.

Városi adóhivatal.

MUNKANÉLKÜLIEK FIGYELMÉBE!

Az acsádi, diószegi, létai és monostorpályi köves utak továbbépítéséhez szükséges földmunkára 300 munkás alkalmazható. A földmozgósításért — amennyiben az 300 m-nél nem nagyobb távolságra történik — köbméterenkint 50 fillért, amennyiben 300 m-nél nagyobb távolságra történik, ezenfelül 200 m-enként további 10 fillér állítási pótlékot fizet a város.
Szükség van ezenkívül az erdőtermelésnél 450 tuskózó munkásra és pedig: a nagycseri erdőhivatal területén 100, a halápi erdőhivatal területén 50 és a guthi erdőhivatal területén 300 munkásra.

Felhívom a munkanélküli munkásokat, hogy a munkahelyre irányításuk végett a hatósági munkaközvetítő hivatalnál, Bethlen u. 10. szám alatt az évi március hó 29-én, kedden és az ezt követő két napon kellő számban jelent-

kezzenek. Amennyiben ugyanis ez alatt a három nap alatt 750 munkás nem jelentkeznék, a tuskózást kénytelen lesznek vidéki munkásokkal elvégeztetni, mert az időhöz kötött munka.

A tuskózás a Halápon és Cserén felében, Guthon — ha a munkások úgy kívánják — készpénzfizetés mellett történik. A Guthon tehát minden úrm tuskó kitermeléséért és ölbe rakásáért 3 pengőt kap a munkás.

Miután tuskózó szárazmunkák csak korlátozott mértékben állanak rendelkezésre, minden munkás hozza magával a tuskózáshoz szükséges szerszámokat. Nyomatékosan figyelmeztetem a munkanélkülieket, hogy ezidőszent más munkát biztosítani részükre nem tudok, jelentkezzenek tehát március hó 29-én, 30-án és 31-én minél nagyobb számban.

Debrecen, 1932 március hó 26.

Polgármester.

KIADÓ VÁROSI KISLAKÁS.

A tüzezlaktanyával szemben levő Kassa uti kislakás-telepen egy szoba, konyhás lakás szabadkézből kiadó.

Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telepfelügyelőnél.

Polgármester.

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIDÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Levelőzés

Tanyaról
gyakran bejáró uriember megismerkedne magános nővel. Jelige: „Középkorú”, Széchenyi uccai könyvtár. 33

„Vágyom egy nő után”
jeligére a Debreceni Ujság kiadóhivatalába kéri nőtlen 46 holdas vagyonu gazdálkodó fiatalember ismerkedés és házasság céljából gazdálkodó vagy iparos család vagy rokonok levelét. Titoktartás. 1558

Elbátár

Idősebb
magántisztviselő ellátást keres csendes izr. családnál szerény díjazás mellett, lehetőleg már április 1-ére. — Ajánlatot „Nyugodtság” jelige alatt a kiadóba kérek. 20

Betöltendő állás

Kicsi
gyermek mellé jobb középkorú nőt keresek, ki már ily minőségben hosszabb bizonyítvánnyal bír, szépen mos és vasal. Cim a kiadóban. 1769

Igazolvánnyal
rendelkező lapárusokat fix és jutalékkal felvesz a Debreceni Ujság kiadóhivatala, Kossuth ucca 3. szám. A

Kültisztviselő
kerestetnek részvény jegyzésre. Piac 7. Szövetkezet, 11—12-ig. 1468

Tojás-
lámpázásban és csomagolásban gyakorlott szakmunkásnő felvétetik. Böszörményi ut 2/a. 30

Mindenes
főzőnő, ki szobalányi teendőkben jártas, április 1-re felvétetik. Jelentkezni lehet Bika-bérház, II. emelet 3., délután 2—3 között. 22

Mindenes
főzőnő, takarításban is tiszta, felvétetik. Jelentkezés 5—5 óráig Arany János u. 54., II. emelet 5. 10

Raktárnokat
készpénz óvadékkal felvesszek. Irásbeli ajánlatokat „Iparvállalat” jeligére a kiadóhivatal továbbít. 28

Fűszerezéseknél
italmérőknél jól bevezetett helyi ügynököt keresek. — Cim a kiadóban. 64

Eljárót
kaucióval felvesz Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, Sas ucca 2. 66

Konvenció
mindenest Szentgyörgynapra felvesszek. Hajó ucca 6. 1501

Mindenes
szobalányt keresek elsejére. Csapó u. 51., I. ajtó. 1561

Házi
konyhakertészetemhez harmadost keresek. Eröss Lajos ucca 14. 1438

Házmasternek
tisztességes házaspár vagy özvegyasszony fizetéssel felvétetik. Dózsa ucca 12-b. 1272

Műlakatos
mérlegkészítő tanonc fizetéssel felvétetik. Méliusz tér 9. 1545

Házmaster
pincelakásba felvétetik. — Egymalom ucca 6. Jelentkezés kedden, szerdán. 1566

Szönyegszöveleány
felvétetik. Arany János 40. 1568

Megbízható
nő pár órai házimunkáért lakást kap. Bercsényi ucca 12. 1492

Frontharcosok
szép keresetre tehetnek szert, beválás esetén fix javadalmazással a Frontharcos Szövetséggel szoros összeköttetésben álló biztosító intézetnél. Naponta 8—1-ig. Hatvan ucca 11. 1553

Alkalmazottat
1000 pengővel felvesszek. — Cim a kiadóban. 1570

Intellig.
Fräulein — wunderschöne Jahreszeugnisse sucht Nachmittagsstelle. Adresse Péterfia ucca 42. Fülöpné. 1565

Jólfőző
mindenest éves bizonyítványokkal április 15-ére felvesszek. Nyomatató ucca 3., udvarban jobbra. 1437

Lakást keresők

Május
elsejére keresek különbejárattal kettő szobát, egyiket butorozva, másikat irodának központban. — Ajánlatok „Iroda” jeligére kiadóba. 63

Modern
kétszobás lakást központban, vagy annak közelében elsejére keres kéttagu családnak. Ajánlatokat „Pontos fizető” jeligére a kiadóba kérek leadni. 36

Háromszobás
lakást keresek a város területén május 1-re. „Háromszobás” jeligére a kiadóba. 37

Kerestetik
diszkrét butorozott szoba nappalra. Ajánlatok „Bizalom” jeligére kiadóba kerestetik. 1513

Kiadólakás

Püspöki-palotában
butorozott szoba, esteleg fürdőszoba használattal kiadó. — Érdeklődni: Szücs házmaster, Püspöki-palota III. kapu. 1303

Kiadó
uccai 2 szobás, mellék helyiséges lakás. Domb ucca 4. szám alatt. Megtekinthető: délután 3-tól 6-ig. Értekezni: Fűvészkert ucca 10. szám alatt. 1359

Kiadó
kicsi, de világos szép szoba központi fűtés és világítás, heti fürdés 30 pengőért a központban. Cim a kiadóban. 1153A

Kiadó
május hó 1-re 3, 4 és 6 szobás modern komfortos lakás, egy üzlethelyiség és egy nagy irodahelyiség. Ferenc József ut 70. alatt. A kiadó helyiségek megtekinthetők délelőtt 10—12-ig, délután 3—5-ig. Érdeklődni lehet ugyanott a házfelügyelőnél. 787

Kiadó
4 vagy 2 szobás lakás mellék helyiségekkel május vagy augusztus 1-re. Fürdő uccában. Érdeklődni: Márton Kálmánnál (veres kapu). 1404

Két háromszobás
uccai másodemeleti lakás minden mellék helyiséggel, modern, parkettes, fürdőszobás május elsejére kiadó. Értekezhetni ugyanott a házfelügyelővel. Simonffy ucca 13. alatt. 55

Kétszobás
lakás kiadó. Kossuth u. 29., házmaster. 1452

Kiadó
üresen uccai szoba, — Simonffy u. 2/B., I. emelet, esetleg butorozva is. Érdeklődni: Élelmiszerüzlet, városháza alatt. 1681

Batthyány
ucca 14. számú ház ugyanottani ügyvédi irodában eladó. 1332

Kiadó
fürdőszobás lakás mellék helyiségekkel együtt május 1-re. Szentanna ucca 14. szám alatt. Érdeklődni házmaster-nél. 1409

Három
szoba mellék helyiségekkel májusra kiadó. Kossuth 55. 24

4 szobás
komfortos lakás Piac ucca 22—24. alatt augusztus 1-re kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1114

Kettőszobás,
konyhás uccai egyszerű lakás kiadó. Thaly Kálmán ucca 4. szám. 1419

Modern
5 szobás uccai lakás május 1-re kiadó. Egymalom u. 3. 1423

Azonnalra
kiadó két uccai szoba kapualatti bejárattal előszobával, mellék helyiségekkel, butorral vagy anélkül. Egymalom 4. 1775

Villalakás,
6 szobás, szép parkkal májusra kiadó. Komlóssy ut 12. 813

Különbejárattal
csinosan butorozott uccai szoba egy-két személy részére fürdőszoba használattal kiadó. — Hatvan u. 1., II. emelet 17. 1582

a Debreceni
hivatali
lyiségéből
a Kossuth
az első
szobából
nak, üzlet
kívül al
lehet a
karékpén

sarokház
szobás k
sal, par
igen jutá
Értekezni
délután 2

előszoba,
lédszoba,
ból álló
május 1-re
azonnal is
Teleki ucca

Lakás
udvarban
szép butor
gánosnak
u. 11.

Magos C
májusra ke
sok, előszob
kiadók.

Kiadó
májusra 4
modern lakás
malom u. 6.

Kiadó
kettő üzlethe
mészáros, bá
helynek is. K

Különbejárattal
csinosan buto
kiadó. Szécheny
Első keresztpén

Kiadó
Mester uccai
magábanálló h
ba, konyha, árt
kás, udvar és k
kezhethi Gazdál

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPEAN JELNIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA) 49 SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT” FÜRDŐ PÉNZTÁRÁBAN.

<p>Uccai szépen butorozott szoba különbejárattal kiadó azonnal. Monti ezredes (Magoss) ucca 17. sz. 1453</p> <p>2200 pengőért központi fűtéssel együtt I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás ingyen lifthasználattal. Érdeklődni: Ferenc József ut 34. szám alatti könyvkereskedésben. 482A</p> <p>1200 pengőért központi fűtéssel együtt I. emeleten 3 helyiségből álló, főként irodának alkalmas lakás kiadó. — Érdeklődni: Ferenc József ut 34. szám alatti könyvkereskedésben lehet. 482A</p> <p>Kiadó a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségébe való költözésével a Kossuth ucca 3. szám alatt, az első emeleten két tágas szobából álló lakás. Irodának, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Érdeklődni lehet a Debreceni Első Tárkarékpénztárnál. 1923—A</p> <p>Családi sarokház egyedülálló ötszobás komfortos urilakással, parkirozott udvarral igen jutányosan kiadó. — Értekezni: Miklós ucca 42., délután 2—3-ig. 271</p> <p>3 szoba, előszoba, fürdőszoba, cseledőszoba, konyha, kamarából álló modern urilakás május 1-re kiadó. Esetleg azonnal is beköltözhető. — Teleki ucca 5. 1424</p> <p>Lakónélküli udvarban különbejárattal, szép butorozott szoba magánosnak kiadó. Pacsirta u. 11. 1462</p> <p>Magoss György tér 1. májusra kettőszobás lakások, előszobás, vízvezeték, kiadók. 1456</p> <p>Kiadó májusra 4 szobás modern modern lakás kerttel. Kéttmalom u. 6. 1463</p> <p>Kiadó kettő üzlethelyiség, hentes, mészáros, bárminek, műhelynek is. Kassa ut 2. 1455</p> <p>Különbejárattal csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 31. Első kerestépiület. 1498</p> <p>Kiadó Mester uccai sorompónál magábanálló ház, egy szoba, konyha, árt verandás lakás, udvar és kerttel. Értekezni: Gazdák Bankja, — Kossuth... 1475</p>	<p>Ispotály 7. alatt uccai két szoba, előszoba, konyha kiadó. 1469</p> <p>Kiadó azonnal Láhner uccán, Bihari telepen egy vagy két-szobás lakás kerttel. Értekezni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1474</p> <p>Modern 4 szobás uccai emeleti lakás mellékhelyiséggel májusra kiadó. Arany János 19. 1801</p> <p>Kiadó két-szobás magánlakás kerttel, mellékhelyiséggel jutányosan Margit ucca 10. sz. mellett, új uccában. Furkó háza. 1797</p> <p>Három szoba mellékhelyiséggel májusra, egy szoba, kamara április egyre kiadó. Arany János ucca 45. 29</p> <p>Három szoba, elő- és fürdőszoba májusra kiadó. Boldogfalva u. 9. Egyedül lakik. Értekezni: Kossuth ucca 55. 25</p> <p>Májusra 3 szoba, fürdőszobás lakás kiadó. Szepességi ucca 22. Széchenyi u. sarokhoz a második.</p> <p>Földszinti ötszobás uccai urilakás azonnalra vagy későbbre Arany János 20. 4</p> <p>Háromszobás földszinti parkirozott udvari lakás Arany János 20. Értekezés emeleten. 70</p> <p>Többrendbeli 3, 4 szobás fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. — Ugyanott üzleti rollók megvételre kerestetnek. Széchenyi ucca 23. 15</p> <p>Egy szoba, konyhás lakás kiadó május elsejére. Pacsirta ucca 64-a. Érdeklődni Sas ucca 2., korcsmában. 68</p> <p>Egy szoba, konyha, speiz kiadó. Kigyó ucca 13. 71</p> <p>Kiadó májusra uccai modern három szoba, fürdőszoba minden mellékhelyiségekből álló lakás. Vigkedvü Mihály 49. 70</p> <p>Eladó négy hold föld vasút és blokkház mellett, két szoba, konyha, kamrákkal, istálló, ártézi kut, szőlő és gyümölcsfákkal, konyhakertszetre, többféle gyáriüzemre alkalmas. — Ugyanott Fordson-tractor ekével, felszereléssel együtt. Szász József, Kaba, Szélmalomhely. 60</p>	<p>Egy szoba, konyha, előszoba kiadó. Sas ucca 2. 42</p> <p>Kerti lakás, 3 vagy 5 szobás, kiadó május 1-re, esetleg kertihasználatra a város központjában. Értekezni: Lukács, Piac ucca 41. 40</p> <p>2 szobás uccai lakás kiadó villamos mellett. Homok ucca 139. Értekezni: Lukács, Piac u. 41. 39</p> <p>Uccai 2 szobás lakás fürdőszobával május 1-re kiadó. — Eötvös ucca 1. 16</p> <p>Kétszobás, konyhás, speizos lakások májusra kiadó. Varga ucca 25. 62</p> <p>Uccai három szoba, fürdőszobás modern lakás kiadó. — Simonffy ucca 39. 65</p> <p>Kerti lakás, száraz két szoba, konyha, előszoba május elsejére kiadó. Széchenyi ut 9. 55</p> <p>Uccai száraz két szoba, előszoba, konyha, speiz mellékhelyiségekkel májusra kiadó. — Eötvös ucca 11. 56</p> <p>Három szoba és mellékhelyiségekből álló lakás parkirozott kerttel Batthyány ucca 16. sz. május elsejére kiadó. — Értekezni ugyanott az első lakásban. 52</p> <p>Kiadó kétszobás, fürdőszobás mellékhelyiséges lakás májusra. Borz ucca 9. 50</p> <p>Irodának ujjonnan alakított 2 rendbeli 2 szoba, várószoba, fürdőszobás, garzonlakás orvosi rendelőnek, esetleg összeépítve 4 szobás lakásnak Hungári-palota első emeletén májusra kiadó. 49</p> <p>Kiadó uccai szoba, konyha, kamara május elsejére. Erzsébet ucca 35. 1435</p> <p>Orvosi rendelőnek, ügyvédi irodának 3 szobás lakás Piac u. 56. alatt azonnal kiadó. — Értekezés: Dr. Csáthynál, Deák Ferenc 9. 1477</p> <p>Elsőemeleti ötszobás nagyon szép lakás május vagy augusztus elsejére kiadó. Rákosi Jenő u. 4. Érdeklődni házfelügyelőnél. 47</p> <p>Kiadó 1 szoba, előszoba, konyha, speiz. Piac 79., földszint. Megtekinthető hétköznap. 46</p>	<p>Különbejárattal butorozott szoba kiadó. Szalkay ucca 2. 61</p> <p>Butorozott szoba két személynek vagy ügyvédi irodának alkalmas, kiadó. Hunyadi u. 12. sz. 1518</p> <p>Kis szőlő gyümölcsösömet lakással bérbeadom, villany, rádió bevezetve. Andrássy ut 19. 1500</p> <p>Kiadó egy szoba, konyha április 1-re. Sámsoni ut 1. Értekezni Kut 120. 1497</p> <p>Kiadó háromszobás, nagy alkoves udvari lakás mellékhelyiségekkel, ujonnan festve. Radomir, Darabos 22. 1495</p> <p>Kiadó 4 szobás lakás. Károly Ferenc József ut 7. sz. Megtekinthető délután 2—5-ig. 1506</p> <p>Modern parkettes háromszobás lakás kiadó. Szentanna 22. Érdeklődni az emeleten. 1527</p> <p>Nagyerdő közelében, városhoz is közel, Kardos ucca 11. szám alatt új épületben 2 szoba és mellékhelyiségekből álló lakrész május 1-től kiadó. 1484</p> <p>3 szoba üveg verandával, 2 szoba előszobával mellékhelyiségekkel májusra kiadó. — Csokonai ucca 15. 1268</p> <p>Kiadó Ujkert, Lehel ucca 22. egy nagy szoba mellékhelyiségekkel és nagy kerttel május 1-től. Értekezni: Eötvös ucca 7. alatt. 1490</p> <p>Kétszobás és egyszobás lakrészek mellékhelyiségekkel kiadók. — Domokos ucca 16. Vénkert. 1489</p> <p>Egyetemi központi épülettel szemben butorozott szoba kiadó. — Értekezni: Burgondia 22. 1479</p> <p>Kiadó április 1-re Eprekert u. 5. kétszobás uccai lakás mellékhelyiségekkel, külön udvar, furott kut. Értekezés 5/a szám alatt. 1485</p> <p>Porbujtás ezre 12 pengő, csomagolás 3 pengő. Biró, Szávay u. 6. 1486</p> <p>Kiadó lakás nagy szoba, konyha mellékhelyiségekkel, ujonnan festve, azonnal vagy május 1-re. Csáthynál ucca 15. 1482</p>	<p>Kétszobás, konyhás, speizos lakások májusra kiadók. Varga u. 25. 1480</p> <p>Kiadó az Ondódon tanyás 19 hold föld. Értekezni: Magoss György tér 29. 1471</p> <p>Kiadó május 1-re 6 vagy 4 szobás modern komfortos lakás és egy nagy irodahelyiség. — Ferenc József ut 70. Érdeklődni lehet ugyanott a házfelügyelőnél délután 3—5-ig. 787</p> <p>Piac ucca 51. számu sarokházban az Egyetemi Intézetek által bérelt emeleti lakosztályok 1932. évi augusztus 1-ére bérbeadók. Értekezés: Dr. Gergely Jenő ügyvédnél, Piac ucca 16. szám alatt. 1536</p> <p>Udvari két szoba, konyha, speiz májusra kiadó. Darabos u. 29. B.</p> <p>Négy-szobás komfortos parkirozott udvarral, háromszobás modern lakás kiadó. Bethlen 23. 79</p> <p>Különbejárattal csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 31., első kerestépiület. 1552</p> <p>Uccai 2—3 szobás lakás mellékhelyiségek nélkül, esetleg butorozva kiadó. Péterfia 25., emeleten. 1555</p> <p>Szoba, konyha, speiz kiadó. Tanító ucca 11. 1559</p> <p>Butorozott uccai szoba központban 2-3 egyénnel kiadó. Hüvelyes 6. 1557</p> <p>Kiadó májusra 4 szobás modern lakás kerttel. Kéttmalom 6. 1567</p> <p>Kiadók gyönyörű lakások. Péterfia 48. Ugyanott garage-, raktárhelyiségek. 1521</p> <p>Négy-szobás komfortos déli fekvésű uccai lakás központi fűtéssel a Bika-bérbházban májusra kiadó. Felvilágosítást ad a házfelügyelő. 1530</p> <p>Különbejárattal butorozott szoba kiadó butor nélkül is. Nyomtató 9. 1503</p> <p>Kiadó május 1-re háromszobás lakás mellékhelyiséggel, véleményes kerttel és sertéstartással. Üzletnek is alkalmas. Vasvári ucca 46. 1491</p> <p>Kiadó egy különbejárattal uccai szoba. Baross ucca 15. 1496</p>
---	--	---	--	--

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÖG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTABB BETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT“-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Kiadó
Mester uccai sorompónál magában álló ház, egy szoba, konyha, zárt verandás lakás udvar és kerttel. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1523

Kiadó
azonnal Láhner uccán Bihar telepen egy vagy kétszobás lakás kerttel. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1524

Uccai
kettő szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségek májusra kiadó. Reáliskola ucca 6. 78

2 uccai
szoba mellékhelyiséggel, irodának, rendelők is alkalmas, május 1-től kiadó. Hunyadi ucca 24. 1494

Tiszaparti
községben családnak nyaralásra kétszobás, konyha, gyümölcsös, — kertés ház augusztusra kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1436

Villalakás,
6 szobás, szép parkkal, májusra kiadó. Komlóssy ut 12. 319

Kiadó
azonnalra emeleti egy szoba, előszoba és konyhából álló lakás. Péterfia u. 11. sz. 1551

Butorozott
szoba, kétágyas, kiadó. Csapó ucca 61. sz. 1548

Modern
négy- és háromszobás lakás kiadó, napos. Csapó 59. 1538

Négyszobás
lakás minden mellékhelyiséggel kiadó szép nagy udvarban május 1-re. Kigyó ucca 36. 1516

Panzionak
szállodának alkalmas épület eladó, vagy bérebe kiadó. — Cím a kiadóban. 1563

Négy szoba,
előszoba, parkettes uccai lakás május 1-re kiadó. Széchenyi ucca 40. 1562

Uccai
és udvari kettőszobás lakás kiadó. Szappanos u. 18. 1576

Üzletek

Három
üzlethelyiség portáléval sürgősen kiadó. Piac ucca 56. alatt. Értekezés Dr. Csáthy-nál, Deák Ferenc 9. 1478

Irodának
kétszobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2822-A

Borpincének
vagy raktárnak alkalmas két világos uccai bejárati pincehelyiség kiadó. Értekezni délután 2—3-ig. Miklós u. 42. 271

Kiadó
uccai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2686—A

2 szoba
irodának, rendelők vagy kis lakásnak május 1-től kiadó. — Hunyadi ucca 24. 1458

Piac ucca 83. sz.
Király ucca sarkán a jelenleg a Faipar által bérelt butor üzlethelyiség májusra kiadó, esetleg azonnal is. 14

Csapó ucca 49.
számu óriási telkű egész házamat május elsejétől kiadom. Vállalkozónak, fa-, szén- és mészkereskedőnek kiválóan alkalmas. 26

Hatvan
éve fennálló jömeneteli üveg- és porcellánüzlet idős korom miatt átadó, kevés pénzzel átvehető. Hajdunánás, Kossuth ucca 9. 9

IRODÁNAK
alkalmas 3 helyiségből álló lakás azonnalra kiadó. — Piac ucca 34. szám alatt. 1183—A

Üzlethelyiség
széles kirakattal május 1-re kiadó. Értekezni háztulajdonosnál, Hunyadi ucca 12. sz. 1517

Kiadó
üzlet raktárral. Hunyadi ucca 11. sz. 1511

Piac ucca 51.
számu sarokházban a Hanga által bérelt üzleti és raktárhelyiségek 1932. november 1-ére bérbeadó. — Értekezés: Dr. Gergely Jenő ügyvédnél, Piac ucca 16. szám alatt. 1537

Irodának,
műhelynek helyiségek azonnal kiadók. Piac u. 7. alatt. 1459

Önálló
üzlethez 10 vagy 15 ezer pengővel társat keresek. — Szakképzettség nem szükséges, azért közreműködni lehet; a pénz biztosítva. Cím a kiadóban. 1560

Biztos
megélhetési, jömeneteli, modernül felszerelt női fodrász- és manikűrüzlet olcsó bérrel családi okok miatt állandó vevővel átadó. Cím a kiadóban. 1540

Üzlethelyiség
forgalmas helyen, ugyanott pinceraktár kiadó. Sas u. 2. 43

3—4000
pengővel üzletszerzőt keresek. „Trafik” jellegre a kiadóhivatalba. 1539

Hentes-
és mészárosüzlet berendezéssel azonnal kiadó. Csapó 19. 1544

Kettőezer
pengővel biztos üzlethez társ kerestetik. Cím a kiadóban. 1514

Vétel

Veszek
aranyat, ezüstöt, ékszert, zálogcédulát legmagasabb árban. Braun Adolf, Hatvan ucca 6. 282

Filegóriát,
Teracet, szétszedhető, jó állapotban, keramit vagy téglá burkolatot, 15 métert vennék. — Rothermere 48. 1488

Polyvát,
takarményrőpát, csutkát, árpa-, buzaszalmát veszek helyszínen. — Ajánlatokat: Tejgazdaság, Bírónál. Szegényházzal szemben. 1532

Veszek
olajos, benzines, halzsíros vas- és fahordókat. Katz, Széchenyi 23. 1541

Zongorát,
pianinot készpénzért veszek. Werbőczy 14. házfelügyelőhöz részletes leírást ármegjelöléssel. 81

Cséplőgépet,
lokomobilt, motort, magánjárót veszek. — Megbizott: Szakács, Petőfitér 12. 1573

Eladás

Fajborok,
saját termésű, ünnepekre leszállított árral, literenként is. Blazsek, Arany János 30. 1454

Rozskenyérkülönlegesség
kilója 30 fillér. Réksütémények naponta kétszer frissen kaphatók a Galamb sütőde lerakatában, Püspökpalota. Uradalmi teljes tej literje 24 fillér. Zsurkenyér megrendelhető. Megrendelést házhoz szállítunk. 1400

Eladó
négy sonka, két oldal szalonna. István ut 15. 1425

Gyárilag
javított és kitünő állapotban lévő Nacionál-kassza és egy számológép olcsón eladó, nagyon előnyös részletre is. Megkeresést a Hajdúföld kiadóhivatalába kérek. 1382

Zsák-,
ponyva-, zsinögüzet megnyit Ferenc József 58. alatt, Fohn. 1324

Külföldön
is elismerten híres jászborényi fajborok korlátolt kímérése Ferenc József ut 44. Telefon: 26—56. Ezerjő P —50. Nemes kádár P —65. Rajnai rizling P —80. Rizling (édes furmint) P 1.— Győződjön meg egy próbarendeléssel. — Legkisebb mennyiségben is kapható! Kívánatra házhoz szállítva! 1782

Szegedi
paprikakülönlegesség állandó nagy raktára Lindenfeld, Degenfeld tér 7. 84

Rhode Island Red
fajtiszta tojás eladó. Hüvelyes ucca 7. 1410

Bor 44 filler,
kitünő zamatu rizling Révi borpincészetében, Hatvan u. végén, — a Kisállomással szemben. 1762

Ágyterítő,
iparművészeti munka, olcsón eladó. Horvátné, Piac ucca 77., II. emelet. 1418

Fajgalambok
helyszüke miatt eladók. — Apaffi ucca 20. 156A

Női kalapok
legdivatosabb már 3.50-től Schimmernénál, Piac u. 2. 284

Elköltözés
miatt többféle dolgok eladók. Piac ucca 70. szám alatt. 1332A

Eladó
Lechorn tyuktojás, tyukalá való, 16 fillér. István ut 7. 1460

Mosdókagylót,
porcellán, falra erősíthető, jókarban levőt keresek. — Cím a kiadóban. 1457

FAJGALAMB
tulszaporodás és helyszüke miatt eladó. Apaffi ucca 20. 1466

Almát
ma és holnap jót, szépet olcsón vehet. Kínzsi ucca 33. 1499

Fejős tehén,
22—25 liter tejes, eladó. — Hajdúhadház, Csokonai u. 31. szám alatt. 1464

Gyárilag
javított, de kitünő állapotban lévő Nacionál-kassza és egy számológép olcsón eladó. Nagyon előnyös részletre is. Megkeresést a Hajdúföld kiadóhivatalába kérek. 1382

Jégszekrény,
Berkel-mérleg és 32-es husdarológép lendítőkerékkel eladó. Hajnal u. 19. 1476

Modern
zongora kitünő állapotban eladó. Cím a kiadóban. 32

Egy
kitünő állapotban lévő nagy ebédlőszőnyeg eladó. Megtekinthető Werbőczy ucca 6. szám alatt. 1470

Eladó
a Balogh és Vértessy-téglagyár felerészre. Értekezni: Kossuth u. 22. Ügynökök kizárva. 1498

Üjlétei
sajáttermésű fajboraimat az ünnepre leszállított árban árusítom. Arany János 19. 1801

Allandóan
makói hagyma legolcsóbban beszerezhető Simonffy uccai 6. számu vassátorban. 27

Kitünő
minőségű saját termésű bor literenként 36 fillér. Szávay Gyula ucca, Tornyos szőlőtelep. 6

Alighasznált
modern fűszerüzlet berendezés eladó. Frank Zoltán, Kaba. 11

Hálószobaberendezés,
nagy takaréktűzhely két sütővel, ebédlőasztal eladó. Reáliskola u. 6. sz. 12

Diófaháló,
modern, keveset használt, eladó. József kir. herceg u. 58., Klein. 13

Ebédlőasztal,
félháló, toalettkör, állótükör, éjjeliszekrény, Wertheimszekrény, nacionálkassza, írógép, székek, hegedű, gitár, cipővarrógép, írósasztal, butorlacc alkalmi ában eladó. Csapó ucca 19. 18

Nagyobb
számu oltott pöszmétefa eladó. Ruyter u. 26. 69

Ebédlő
berendezés, Lingel-féle műbutor, csillárok, keleti perzsa szőnyeg, 12 személyes ezüstkészlet, festmények, stb. kedvező áron és feltétel mellett eladók. Burgundia u. 19. alatt. 18

Bor 44 filler.
Kitünő zamatu, 5 liter vételnél. — Dénes borpince, Cegléd ucca 22. 44

Kézikocsi,
féderes, nagy teherbíró, jótállással, félig új zsákok, babfélék, 500-as tolmázza, Schember-féle, prima, eladó. Piac 77., I. emelet 3. 53

Eladó
főutvonalon fekvő új adómentes bérház 4.300 pengő évi tiszta jövedelemmel, központi fűtéssel. Harmincezer pengő készpénzzel átvehető. — Értekezni: Dr. Brück István ügyvéddel, Ferenc József ut 59., II. emelet. 38

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ HÉTSZÁZ ÖTVEN FILLÉR
ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK
MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR VASTA-
GABB BETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SA-
JÁTJATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA.
FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 3-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓR. FŐKIADÓHIVA-
TALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UTI PIAC UCCA) 49.
SZÁM, FÜGGETLENHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI
UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT.
KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM
ALATT ÉS A „MARGIT“-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Szántást
vállalok lőkékre. Bihari uc-
ca 4. Telefon 10-72. 1542

Kartellen kívüli
darabos mész, cement és
mindenféle építkezési anya-
gok, tűzifa legolcsóbban be-
szerezhető Szoboszlói u. 4.
Telefon 29-59. Rózsabokor
vendéglő mellett. 77

Motorkerékpárt,
solot, használt állapotban
megvételre keresek. Timár
ucca 9. 58

Központban
urí zsidó családnál különbe-
járatu üres szobát lehetőleg
ellátással keres tanárnő. —
Írásbeli ajánlatokat kiadóba.
73

Ne legyen
ellensége pénzenek! Papp
Gyulánál mosassa gallér-
jait, csak tizenkét fillérbe
kerül. A gallér tovább tart,
mert a mosásban nem sza-
kad, klór nem eszi ki és
mégis tükörfényes lesz. —
Szalkay ucca 3. 1442

Hőforrás
vizét házhoz szállítja Polgár
Lajos. Megrendelhető 14-49
telefonon és a Bika előtti
ujságosnál. 1556

Kutszivattyukat
keresünk megvételre. Szé-
chenyi ucca 13. Kert iroda.
1522

Nagy jövedelmet
hozó egyedárusításhoz társ
kerestetik 1500 pengővel. —
„Belvárosi” jeligére kiadó-
ba. 1505

Zongora,
rövid, prima, jutányosan
bérbeadó. Cim a kiadóban.
1449

Kölcsönt
500—1000 P-t keresek ma-
gas kamatra, jó fedezetre.
Cim a kiadóhivatalban. 1577

Homokkerten
kilencszázöles konyhakert
gyümölcsfákkal, lakással ré-
szesnek is bérbeadó. Meg-
bizott Szakács, ePtfőtér 12.
1574

2.500.—
György 28.
Dévai 16.

2.200.—
Alsójózsán.
Pandur 8.
András u. 12.

2.100.—
Dévai 20.
Magyar 5.
Király Ferenc 18.

1.700.—
Csalogány 28.
Iren 22.

1.000.—
Vulkán telepen.

ÜZLETES HÁZAK:

Piac uccán.
Székely 20.
Sámsoni 25.
Malvin—Honti sarok.
György 3.
Mikepércsi uton.

TELKEK:

Erdősoron.
Tüzérlaktanyánál.
Poroszlai uton.
Mikszáth Kálmán uccán
Timár uccán.
Egyetemnél.
Nádor uccán.
Vénkertben.
István uton.
Létai ucca 58., 66.
Gróf Vecsey uccán.
Báthory 37.
Lehel 47., 22.
Árva uccán.
Bihari 4.
Rigó uccán.
György 24—26.
Töhötöm 25.
Szász Ferenc uccán.
András 12.
Ujdülön.
Köntösgáti iskolánál.
Vámospercsi uton.

FÖLDEK:

Karcagon 232, 162.
Tiszabüdön 200.
Csökmön 102.
Tiszaroffon 134.
Vágóhidnál 2, 5, 9.
Nyirpilisén 56.
Biharkeresztesen 56.
Fegyverneken 50.
Nagylétán 36.
Vámospercsi uton 50.
Tetétlenen 30.
Nyiracsádi uton 16 hold
elsősztályu.
Diószegi uton 7.
Hajduszoboszlón 15.

SZÖLŐK:

Hajdúhadházon.
Homokkertenben.
Köntöskertenben.

A hirdetett ingatlanok rész-
letes leírását bárkinek díj-
mentesen kiadom vagy meg-
küldöm.

KERESÉK:

eladó házakat, földeket,
szőlőket, telkeket, földbér-
leteket, nagyobb kiadó laká-
sokat.

DIENES JÓZSEF

OFB ingatlanforgalmi iro-
dája, Debrecen, Fűvészkert
ucca 16. szám.

Dienes József OFB ingatlanforgalmi irodájának hirdetései

Iroda: Fűvészkert u. 16. Irodai órák: hétköznap 8—6 óráig.

ELADÓ HÁZAK:

120.000 pengőért:
Vilmos császár köruton.
Hatvan uccán emeletes
bérház.

Csapó elején sok üzlettel.
Werböczy uccán.

90.000 pengőért:
Szent Anna 29.

57.000.—
Nagyvárad 14.

55.000.—
Szent Anna 66.
Egymalom uccái megálló-
nál.

50.000.—
Thaly Kálmán 14.
Szappanos 7.

46.000.—
Bethlen 31.

44.000.—
Rákóczi 23.
Rákóczi 26.
Péterfia közepén.
Poroszlai ut elején.

36.000.—
Szent Anna 34.
Méliusztér 7.
István 45.

32.000.—
Poroszlai 22.
Délisor 35.

30.000.—
Poroszlai 77.
Kigyó uccán.

28.000.—
Vénkert adómentes villa.

25.000.—
Árpádtér 47.

24.000.—
Szappanos 17.

23.000.—
Domokos Lajos 26.

22.000.—
Komlóssy 43.
Bundi uccán.

20.000.—
István 41.
Nap 2.

Honvéd 9-k-l.
Bethlen 42.
Bercsényi 47.

18.000.—
Balatonzamárdiban 5 szo-
bás villa.
Szeffü 20.
Csokonai 29.
Böszörményi 20.
Vörösmarty 28.

17.000.—
Dugovits Titusz 9.
Csillag 79.

16.500.—
Kardos 13.

16.000.—
István 33.
Jerikó 57.
Szabó Kálmán 30-a.

15.000.—
Szegedy Gergely 11.

14.500.—
Károly Ferenc József
21-b.

Homok 13.
14.000.—
Szegedy Gergely 18.
István 20.
Komlóssy 34.
Vendég 44.

13.000.—
Apaffy 103.
Rakovszky 53.
Homok 142.
Nyil 63.
Agárdi 12.
Eröss Lajos 3.
Cserepes 11.

12.500.—
Eötvös 78.
Nádor 4.
Nyulason, Doberdó 28.

12.000.—
Apaffy 30.
Félegyházy Tamás 21.
Jósika 13.
István 14.
Lugosi 21.

11.000.—
Diófa 20.
Homok 117.
Eröss Lajos 11.
Nyil 132.
Gróf Vecsey 11.
Pereces 5.
Herczeg 9.

10.500.—
Fűvészkert uccán.
Délisor 21.

10.000.—
Bihari 7.
Maróthy György 31.
Busi 18.
Jerikó 35.
Sinay Miklós 11.

9.500.—
Honvédtemető 27.
Komáromi 3.
Jókai 25.
Jerikó 42.
Lehel 37.
Agárdi 13.

9.000.—
Hajduböszörmény.
Gyár 8.
Kar 35.

8.500.—
Vasváry Pál 12.
Honti 4-a.

8.000.—
Hegyi Mihályné 32.
Pöltenberg 4.
Bercsényi 56.

7.800.—
Szeremlei 13.
Szegedy Gergely 22.
Huszár Gál 35.

7.500.—
Homok 18.
Keresztesi 27.
Sámsoni ut 34.
Szeremlei 13.
Dobó 23.
Budai Ézsaiás 8.
Létai ucca 26.
Thury András 5.

7.000.—
Harsányi Gusztáv 27.
Vendég 37., 54.
Kar 44.
Kálmánchelyi 14.
Lepke 3.
Malvin 41.
Sámsoni 9-c.
Jerikó 35.

6.500.—
Bihari 9.
Csillag 62.
Sámsoni ut 9-c.

6.100.—
Márton Kálmán 10.
Homok 36.